

**UWAGI Z TRANSGRANICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PROJEKTU KRAJOWEGO PROGRAMU ŻEGLUGOWEGO DO ROKU 2030 I PROGNOZY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA TEGO DOKUMENTU**

LP.	DATA	PODMIOT ZGŁASZAJĄCY UWAGĘ	UWAGA W JĘZYKU POLSKIM	STANOWISKO/UZASADNIENIE
1	23.02.2023	Federalny Urząd do spraw Infrastruktury, Ochrony Środowiska i Usług Federalnych Sił Zbrojnych Republiki Federalnej Niemiec	Brak uwag.	-
2	28.02.2023	Federalne Ministerstwo Cyfryzacji i Transportu	Brak uwag.	-
Uwagi do projektu Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2023 r.				
3	28.02.2023	Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Klimatu Brandenburgii Wydział 4 – Ochrona Przyrody/ Referat 44 – Ochrona Przyrody w procedurach planowania i zatwierdzania Wydział N – Ochrona Przyrody i krajobrazów naturalnych/ Referat N4	W rozdziale 1 programu stwierdza się: <i>„Rzeczpospolita Polska, jako strona Porozumienia AGN, zobowiązana jest do zapewnienia na objętych tym Porozumieniem drogach wodnych warunków nawigacyjnych spełniających kryteria właściwe dla śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym, tzw. klasy „E”, odpowiadających co najmniej IV klasie żeglowności.” (strona 6)</i> Oznacza to, że przez 240 dni w roku na Odrze powinna powstać minimalna głębokość 2,5 - 3,0 m. Byłoby to możliwe tylko przy prawie ciągłej regulacji stopniami wodnymi (łańcuch stopni wodnych ze śluzami żeglugowymi), co całkowicie zmieniłoby siedlisko Odry wraz z przyległymi	Uwaga wyjaśniona. Zapisy projektu Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030 (dalej: KPŻ230) nie są sprzeczne z zapisami Porozumienia AGN Regulacje Porozumienia AGN pozwalają na wprowadzenie ograniczeń w głębokości tranzytowej i wysokości prześwitu – dopuszczenie mniejszej głębokości i niższego prześwitu. Do dodatkowych kryteriów technicznych, które mają znaczenia dla zakresu KPŻ2030, należy zaliczyć: - na drogach wodnych o zmiennych poziomach głębokości (odcinki swobodnie płynące oraz uregulowane) wartość głębokości tranzytowej

		terenami zalewowymi w rozumieniu całkowitych strat. Plany budowli regulacyjnych na Odrze zakładają jedynie minimalną głębokość 1,8 m przez 80 lub 90% dni w roku. Stwierdzenia te są ze sobą sprzeczne. Najpierw należałoby wyjaśnić tę sprzeczność w programie, aby następnie móc ocenić ewentualne transgraniczne oddziaływanie na środowisko.	(zalecanego zanurzenia) powinna odpowiadać średniej wartości głębokości, jaką osiągnięto lub przekroczono przez 240 dni w roku (lub 60% okresu nawigacyjnego), - dążenie do zapewnienia jednolitej klasy, głębokości tranzytowej (zanurzenia) i wysokości pod mostami dla całej drogi wodnej lub dla znacznych jej odcinków. Zapisy w powyższym kształcie zostały uwzględnione w KPŻ2030.
4		<p>W punkcie 2.2 programu czytamy ...<i>„celem umowy między rządami obu krajów jest likwidacja miejsc limitujących żeglugę na Odrze granicznej, co umożliwi prowadzenie akcji lodołamania i żeglugi śródlądowej (10 miejsc limitujących).” (strona 11)</i></p> <p>Stwierdzenie to nie jest prawdziwe, ponieważ zarówno lodołamanie, jak i żegluga śródlądowa są już możliwe i praktykowane. Dotyczy to również następującego stwierdzenia zawartego w punkcie 3.3: <i>„Głębokości tranzytowe odpowiednie dla prowadzenia efektywnego transportu wodnego (1,8 m) są również niezbędne do prowadzenia akcji lodołamania” (strona 39).</i> Również tutaj widać wyraźnie, że ochrona przeciwpowodziowa jest wykorzystywana jako argument za rozbudową dróg wodnych w interesie żeglugi towarowej.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Zapis wynika z treści obowiązującej Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec <i>o wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim (ochrona przeciwpowodziowa, warunki przepływu i żeglugi)</i> podpisanej w Warszawie dnia 27 kwietnia 2015 r. Treść umowy nie podlega interpretacji na poziomie KPŻ2030.</p>
5		<p>W punkcie 3.2 programu stwierdzono: <i>„Udział transportu wodnego w przewozie ładunków ogółem w Polsce zmniejszył się z 0,8% w 2000 r. do 0,15% w roku 2020.” (strona 24)</i></p> <p>W tym kontekście należy również zadać pytanie, czy w obecnych warunkach klimatycznych masowe ingerencje w przyrodę i krajobraz – zwłaszcza w rejonie Odry granicznej – w rozumieniu stworzenia perspektywy dla żeglugi śródlądowej są uzasadnione, zwłaszcza że w programie stwierdzono również, że żegluga śródlądowa w</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Rozdział 3.2. stanowi część diagnozy, która jest oceną określonej sytuacji i uwarunkowań społecznych i rynkowych, w tym potrzeb związanych z włączeniem transportu wodnego śródlądowego do multimodalnej sieci transportowej.</p> <p>Celem KPŻ2030 jest utrzymanie i rozwój konkurencyjności transportu wodnego śródlądowego,</p>

			<p>Polsce generuje obecnie najwyższe względne zanieczyszczenie powietrza/koszty CO2 spośród wszystkich gałęzi transportu.</p>	<p>który stanowi uzupełnienie wielogałęziowego systemu transportowego.</p> <p>Należy podkreślić, że zakres KPŻ2030 – jedyne kompleksowego planu transportowego dla sektora żeglugi śródlądowej w Polsce – obejmuje:</p> <p>a) zadania sektorowe mające na celu wzmocnienie sektora żeglugi śródlądowej w Polsce</p> <p>b) 11 działań inwestycyjnych (w tym 6 na Odrzańskiej Drodze Wodnej) polegających na modernizacji istniejącej, ponad 100-letniej infrastruktury hydrotechnicznej, której część ma status zabytku.</p> <p>Brak realizacji działań inwestycyjnych wskazanych w KPŻ2030 oznacza dalsze niszczeniem obiektów, co wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na walory estetyczne krajobrazu i może wiązać się z utratą korzyści środowiskowych, np. w zakresie możliwości przemieszczania się ryb i innych organizmów wodnych (np. dzięki budowie nowoczesnej przepławki w ramach inwestycji na Ujściu Nysy).</p> <p>Zamknięta lista działań inwestycyjnych została wskazana w załączniku nr 1 do Programu.</p> <p>W zakresie kosztów środowiskowych należy podkreślić, że wskazany fragment jest ma charakter diagnostyczny, opiera się na dokumentach Komisji Europejskiej prezentuje dane dotyczące emisji całego całego europejskiego sektora transportu. Żegluga śródlądowa nie generuje najwyższych kosztów w zakresie zanieczyszczenia powietrza w porównaniu z innymi gałęziami transportu.</p>
6			<p>W rozdziale 4.3 programu opisano oddziaływania planowanych działań na poszczególne dobra chronione oraz skutki braku realizacji działań inwestycyjnych na wody. Stwierdzenia te są nieuzasadnione i częściowo oparte na ocenach, które jednostronnie opisują rzekome korzyści z</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Rozdział 4. KPŻ2030 jest syntetycznym streszczeniem wyników uzyskanych z prognozy oddziaływania na</p>

		<p>realizacji inwestycji, przy czym ustalenia te nie są weryfikowalne i wiarygodne na podstawie kryteriów naukowych. Oto kilka przykładów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>„W przypadku klimatu i powietrza, brak realizacji działań zaplanowanych w ramach Programu przełoży się na utratę korzyści związanych ze zmniejszeniem emisji oraz adaptacją do zmian klimatu.”</i> (strona 60) <p>Stwierdzenie to uważa się za niezróżnicowane zwłaszcza w odniesieniu do prac budowlanych w obszarze Odry i w rezultacie nietrafne. Nie wspomina się również o tym, że pochodząca z osadów stopni wodnych emisja gazów szkodliwych dla klimatu, takich jak metan, podtlenek azotu i dwutlenek węgla, jest znaczna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>„Wpływ na wody powierzchniowe będzie związany tylko z inwestycjami, których realizacja będzie ingerować w środowisko wodne. Z uwagi na charakter planowanych prac na istniejących obiektach, planowane działania nie będą wpływać negatywnie na wody powierzchniowe oraz nie będą powodować wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych określonych w RDW. Oddziaływania na etapie realizacji prac budowlanych będą miały wyłącznie charakter krótkotrwały o niewielkiej skali. Ze względu na charakter prowadzonych prac można stwierdzić, że oddziaływania będą dotyczyć tylko i wyłącznie granic terenu, na którym zlokalizowane są modernizowane obiekty. Kluczowe dla ochrony wód powierzchniowych na etapie budowy będzie kontrola sprzętu i maszyn budowlanych, ich stanu technicznego, zapobieganie wyciekom paliwa, odpowiednie składowanie materiałów budowlanych</i> 	<p>środowisko opracowanej dla KPŻ2030. Ocena została wykonana zgodnie z przyjętą w Polsce metodyką.</p> <p>W ramach KPŻ2030 planuje się realizację 11 inwestycji (w tym 6 na Odrze) wskazanych w załączniku nr 1 do Programu. Natomiast nie planuje się budowy stopni wodnych i prowadzenia robót pogłębiarskich.</p> <p>Dodatkowo w rozdziale 4.4.3.1 przedstawiono przykłady dobrych praktyk m.in. zastosowanych na drodze wodnej Dunaju i rozwiązań z innych państw UE dotyczące zgodności pomiędzy polityką środowiskową a rozwojem transportu wodnego śródlądowego. Zaprezentowane przykłady nie mają zastosowania do inwestycji wskazanych w KPŻ2030 ze względu na odmienny zakres inwestycji i cel dokumentu. Działania i inwestycje zaplanowane w ramach KPŻ2030 uwzględniają specyfikę, charakter i potrzeby polskiego sektora żeglugi śródlądowej.</p> <p>W Prognozie OOŚ dokonano oceny wszystkich komponentów środowiska i wpływu planowanych działań na nie. W odniesieniu do wód powierzchniowych ocena została dokonana pod kątem zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną i celami środowiskowymi. Ocena wpływu planowanych w ramach KPŻ2030 przedsięwzięciach została wykonana zgodnie z wytycznymi KE oraz wcześniej zaakceptowanymi metodykami.</p>
--	--	---	--

			<p><i>oraz właściwe postępowanie z odpadami.” (strona 61)</i></p> <p>Naszym zdaniem ocena ta jest nietrafna i niepełna. Nie rozpatruje się oddziaływań długofalowych w fazie eksploatacji po realizacji inwestycji (rozbudowa rzeki), po prostu się je neguje bez jakiegokolwiek badania w tym zakresie. Tym samym powtarza się tu niepoparta fachową wiedzą argumentacja z raportu środowiskowego transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko w sprawie rozbudowy rzeki Odry, która była krytykowana i skarżona przez stowarzyszenia ekologiczne i MLUK.</p> <p>Ponadto, zgodnie z naszą opinią, nie wystarczy zbadać jedynie wpływu rozbudowy pojedynczej ostrogi lub grupy ostróg na poziomie przedsięwzięcia. W niniejszym programie chodzi oczywiście o planowaną rozbudowę Odry zgodnie z koncepcją regulacji rzeki. Zastosowane podejście polegające na odrębnym rozpatrywaniu jest więc niewystarczające. Skutki występujące na poziomie przedsięwzięcia, np. na poszczególnych odcinkach lub przy przebudowie kilku ostróg, są częściowo niemożliwe do przedstawienia lub nieistotne, ale w swojej całości są niewątpliwie znaczące ze względu na konsekwencje mające miejsce na całym obszarze, np. ze względu na utratę wszystkich tarlisk gatunków ryb ściśle chronionych prawem, takich jak koza pospolita (<i>Cobitis taenia</i>) i minóg rzeczny (<i>Lampetra fluviatilis</i>), które są wymienione dla niektórych obszarów w celach ochronnych obszarów znaczących dla Wspólnoty.</p> <ul style="list-style-type: none"> • „W dokumencie przeanalizowano także, czy planowane działania będą wpływały 	
--	--	--	--	--

		<p><i>negatywnie na formy ochrony przyrody w państwach graniczących z Polską. Na podstawie posiadanej dokumentacji, nie stwierdzono, że takie negatywne oddziaływanie wystąpi. Planowane obiekty nie będą stanowić nowego elementu w środowisku.” (strona 62)</i></p> <p>Pod pojęciem „posiadanej dokumentacji” rozumie się przypuszczalnie zaskarżoną decyzję środowiskową transgranicznej OOS w sprawie rozbudowy Odry granicznej. Decyzja ta zawiera naszym zdaniem wnioski, które w zasadniczych punktach są pod względem fachowym nietrafne, zwłaszcza w odniesieniu do oceny długofalowych, trwałych oddziaływań na siedliska i gatunki rzeki i terenów zalewowych. Ponadto nie uwzględniono oddziaływań związanych z masową śmiertelnością ryb i mięczaków na początku sierpnia 2022 r. oraz pilną potrzebą przywrócenia ekosystemu. Przedstawione w programie oddziaływania na środowisko w odniesieniu do prac modernizacyjnych na Odrze należy poddać ponownej ocenie w kontekście możliwej do przewidzenia utraty struktur siedlisk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>„Na etapie funkcjonowania obiektów negatywne oddziaływanie może być związane ze zmianą w zakresie naturalnych procesów, które związane są z kształtowaniem rzeźby terenu przez nurt rzeki. Zmienić się może także uwilgotnienie gleb na terenach w sąsiedztwie modernizowanych obiektów, co w skrajnych przypadkach może doprowadzić do zwiększenia erozji i wystąpieniu zjawisk typu osuwiska. Dodatkowo negatywnym oddziaływaniem związanym z funkcjonowaniem obiektów będzie wystąpienie tzw. erozji dennej poniżej obiektu, oznaczać to będzie obniżanie dna koryta rzeki, a także zmiany na brzegach.</i> 	
--	--	---	--

			<p><i>Negatywne oddziaływania mogą być minimalizowane poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań konstrukcyjnych. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku niektórych obiektów (ostróg, opasek brzegowych i ubezpieczeń brzegowych) można spodziewać się pozytywnego oddziaływania, związanego np. z transportem zawieszony w rzece.” (strona 63)</i></p> <p>Tutaj po raz pierwszy wskazuje się na negatywne oddziaływania na etapie funkcjonowania, co jest nowością w porównaniu z raportem środowiskowym transgranicznej OOS. Je st to jednak sprzeczne z wyjaśnieniami i wnioskami zawartymi w niniejszym dokumencie, zgodnie z którymi negatywne oddziaływania na przyrodę i środowisko są wykluczone.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>„Działania planowane do realizacji w ramach KPŻ2030 są zgodne z obecnie prowadzoną polityką w zakresie ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu. Rozwój transportu wodnego śródlądowego pozytywnie wpłynie na jakość powietrza w skali lokalnej i regionalnej oraz ograniczając na emisję zanieczyszczeń.” (strona 63)</i> <p>Te „pozytywne wpływy” są zakładane ogólnie, bez naukowego potwierdzenia – zwłaszcza w odniesieniu do planowanych działań na Odrze granicznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>„Działania inwestycyjne będą wiązały się z niekorzystnym wpływem na walory krajobrazowe. Głównie negatywne oddziaływanie będzie dotyczyć fazy budowy. Usunięcie drzew i krzewów będzie zauważalne na terenach otwartych o dużych walorach przyrodniczych. Negatywne oddziaływanie na etapie realizacji zostanie</i> 	
--	--	--	--	--

		<p><i>zminimalizowane przez odpowiednią realizację prac, m.in. prowadzenie ich od strony wody. Na etapie użytkowania obiektów nie stwierdzono negatywnego wpływu na krajobraz.” (strona 63)</i></p> <p>Zamierzone i przewidywane pogłębienie koryta rzeki doprowadzi do odwodnienia i sukcesywnego wysychania terenów zalewowych, co będzie miało istotny wpływ na walory krajobrazowe, podobnie jak zabudowa brzegów rzeki oraz budowa w rzece większych ostróg i poprzecznych konstrukcji z obcych dla tego krajobrazu bloków kamiennych.</p> <p>Nie uwzględniono wpływu na niezwykle ważny zasób, jakim są wody podziemne. Odwodnienie krajobrazu poprzez pogłębienie koryta rzeki oraz przyspieszenie spływu wód w swobodnie płynącej Odrze granicznej prowadzi do zwiększenia odpływu wód podziemnych, zwłaszcza w okresach suchych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ad 4.4.3.1: „Jednym z najważniejszych zadań jest optymalizacja istniejących statków pod kątem przystosowania do pracy przy niskich stanach wód. Jednocześnie flota i nowe konstrukcje barek powinny być dostosowywane do zmieniających się warunków klimatycznych. Skutecznym rozwiązaniem – zastosowanym w 2018 r. na Renie – może być zwiększenie liczby barek płaskodennych o wyższej ładowności, które mogą przejąć część transportu w sytuacji kryzysowej oraz zwiększenie możliwości magazynowania towarów. Kluczowym działaniem w tym zakresie jest zahamowanie degradacji i rozwój floty tzw. „małych statków” (ładowność do 1000 ton) przystosowanych do prowadzenia operacji przy niższych głębokościach tranzytowych oraz w formacjach zestawów, dla celów optymalizacji ładowności.” (strona 72) 	
--	--	--	--

			Tutaj nakreślono właściwą i perspektywiczną alternatywę dla rozwoju żeglugi śródlądowej. Jeśli zadanie to będzie konsekwentnie realizowane, można będzie zrezygnować z masowych działań na rzecz rozbudowy rzeki, które są szkodliwe dla przyrody i środowiska.	
7			Jeśli chodzi o modernizację zabudowy regulacyjnej rzeki Odry, to we wskazanej ocenie oddziaływania na środowisko często jest mowa o odtworzeniu istniejącej infrastruktury. Na stronie 13, ust. 1, wiersz 4 podano cel przywrócenia głębokości tranzytowej kanału (chodzi o Odrę) na poziomie 1,8 m. Odra do tej pory nie miała takiej głębokości nieprzerwanie przez długi czas na całym odcinku granicznym. Prawdopodobnie dotyczy to realizacji koncepcji regulacji rzeki, w której dąży się do uzyskania głębokości wody na poziomie 1,8 m poprzez wydłużenie i podniesienie ostróg.	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>KPŻ2030 nie jest „koncepcją regulacji rzeki”, ale stanowi dokument planistyczny dla sektora żeglugi śródlądowej w Polsce, podobnie jak przyjęty przez rząd Republiki Federalnej Niemiec odpowiednik KPŻ2030, tj. <i>Inland Waterway Transport Masterplan</i> (niem. <i>Masterplan Binnenschifffahrt</i>) z maja 2019 r. Lista inwestycji zaplanowanych do realizacji w ramach KPŻ2030 została wskazana w załączniku nr 1 do projektu programu.</p>
8	28.02.2023	<p>Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Klimatu Brandenburgii</p> <p>Wydział 2 – Ochrona Wód i Gleb</p> <p>Wydział Gospodarki Wodnej 1 i 2 LfU</p>	<p>Horyzont czasowy KPŻ2030 to rok 2030, jednak zostały także sformułowane cele do 2060 roku.</p> <p>W roku 2020 Odra graniczna została zaklasyfikowana przez stronę polską do II klasy dróg wodnych (patrz /1/ mapa 1). Po zrealizowaniu KPŻ2030 mają być zapewnione dobre warunki nawigacyjne na Odrzańskiej Drodze Wodnej (ODW), które w /1/ (str. 43) określono następująco: utrzymanie głębokości tranzytowej na poziomie 2,5 m na ODW (Ognica-Szczecin) i 1,8 m na ODW (Gliwice-Ognica), tzn. minimum III klasa dróg wodnych. Zgodnie z wytycznymi KPŻ2030 (rozdział 1 z /1/) polskie odcinki dróg wodnych E30 (wg Porozumienia AGN, Europejskie porozumienie w sprawie głównych śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym) powinny zapewnić warunki klasy „E” (co odpowiada co</p>	<p>Uwaga wyjaśniona i uwzględniona.</p> <p>W KPŻ2030 nie zostały sformułowane cele do 2060 r. Perspektywa obowiązywania KPŻ2030 zostało określona do roku 2030.</p> <p>Zapisy dotyczące Porozumienia AGN zostały wskazane w rozdziale określającym ramy prawne, a nie w części dotyczącej celów i zakresu interwencji KPŻ2030.</p> <p>W ratyfikowanym przez Polskę w 2017 r. Porozumieniu AGN, Odrzańska Droga Wodna (E30) w całym swoim przebiegu jest drogą wodną o znaczeniu międzynarodowym.</p> <p>W związku z tym dokument strategiczny dla sektora transportu wodnego śródlądowego powinien zawierać powyższą informację.</p>

			najmniej IV klasie dróg wodnych). 11 projektów inwestycyjnych zawartych w programie KPŻ2030 nie nadaje się do osiągnięcia dalekosiężnych celów programu. Nie ma jasności co do tego, kiedy które cele mają być faktycznie osiągnięte poprzez realizację których konkretnych zamierzeń/projektów.	Celem KPŻ2030 nie jest przystosowanie Odry do wszystkich wymagań określonych w Porozumieniu AGN. Zapisy KPŻ2030 dotyczące Porozumienia AGN zostaną zmodyfikowane tak, aby nie budziły wątpliwości co do zakresu programu.
9			W /4/ (str. 4) jako zamierzenia wskazano zmodernizowanie 16 śluz i czterech jazów oraz odbudowę zabudowy regulacyjnej na Odrze środkowej (przypuszczalnie w szczególności także projekty z POIS 2014-2020, stan realizacji nieznany).	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Wskazane w uwadze inwestycje nie znajdują się w zakresie KPŻ2030. Zamknięta lista inwestycji zaplanowanych do realizacji w ramach KPŻ2030 zawarta jest w załączniku nr 1 do projektu Programu.</p> <p>Modernizacja istniejących śluz na skanalizowanym odcinku Odry oraz jazów, a także odbudowa zabudowy regulacyjnej na Odrze środkowej to inwestycje finansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej 2014 – 2020. Są to inwestycje już zakończone lub takie, których realizacja skończy się w 2023 r.</p> <p>Przedstawienie przedmiotowych informacji w KPŻ2030 ma pokazać, że realizacja inwestycji zaplanowanych w ramach KPŻ2030 jest kontynuacją dotychczasowych działań i będzie uzupełnieniem inwestycji, które zostały wykonane w ramach perspektywy finansowej 2014 – 2020.</p>
10			Ponadto w innym miejscu zawarte jest odniesienie do koncepcji zagospodarowania niskiego stanu wód względnie Planu przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS). Te szerzej zakrojone zamierzenia mają/mogą mieć prawdopodobny bezpośredni wpływ na przepływ wody i jej jakość, transport rumowiska, jak również czasy trwania, szczyt i	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Informacje dotyczące <i>Planu przeciwdziałania skutkom suszy</i> zostały uwzględnione w rozdziale dotyczącym ram prawnych i innych powiązanych dokumentów. Rozdział ten nie stanowi zakresu KPŻ2030, a celem KPŻ2030 nie jest realizacja PPSS.</p>

		kształt fal powodziowych również w obszarze polsko-niemieckiej Odry granicznej. Nie są one przedmiotem SOOŚ i dlatego nie mogą być tutaj poddane dokładniej ocenie.	
11		<p>W KPŻ2030 zaplanowano w szczególności rozbudowę cieków wodnych Odry i Warty oraz powiązanych z nimi odcinków wodnych w trakcie realizacji projektów E30 i E70. Jak dotąd żaden z przedmiotowych cieków wodnych nawet w przybliżeniu nie spełnienia wymagań określonych w KPŻ2030. Wymagania te mogą zostać osiągnięte jedynie poprzez intensywną rozbudowę i zmianę sposobu przepływu (stopnie wodne).</p> <p>Transgraniczne potencjalne oddziaływanie takich zamierzeń na odcinki wodne w dolnym biegu rzeki jest znaczące.</p> <p>Cele określone w KPŻ2030 wykraczają w zakresie i rozciągłości daleko poza zamierzenia rozważane w kontekście transgranicznej OOS dla rozbudowy Odry granicznej i dlatego tym bardziej mogą pogorszyć stan jednolitych części wód rzeki Odry, na które rozbudowa będzie miała bezpośredni wpływ, jak również innych części wód i utrudnić osiągnięcie celów RDW, również na poziomie transgranicznym.</p> <p>Poszczególne przedsięwzięcia związane z rozbudową poszczególnych odcinków wodnych, takich jak Kanał Gliwicki, lub rozbudowa pojedynczych śluz mogą być przy tym nieistotne w odniesieniu do oddziaływań transgranicznych (patrz konkretne zamierzenia w ramach KPŻ2030 zgodnie z załącznikiem 1 do /1/), ale ogólnie w sumie należy przyjąć, że rozbudowa w kierunku IV klasy żeglowności, jak również odpowiednio dostosowane zarządzanie mogą mieć znaczny</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>KPŻ2030 nie zakłada rozbudowy dróg wodnych w kierunku IV klasy drogi wodnej, definiowanej według polskiej metodyki. KPŻ2030 określa stan obecny i stan docelowy dróg wodnych objętych zakresem Programu, w tym określa definicję Dobrych Warunków Nawigacyjnych po realizacji KPŻ2030.</p> <p>Lista inwestycji wskazana w KPŻ2030 jest listą zamkniętą, składającą się z 11 inwestycji polegających na rewitalizacji istniejącej infrastruktury hydrotechnicznej na Odrze (E30)(6 inwestycji) i Wiśle (E40)(5 inwestycji).</p> <p>Zaplanowane inwestycje w połączeniu z działaniami nieinwestycyjnymi (wsparcie rozwoju rynku i rozwój partnerstwa) powinny doprowadzić do realizacji celów KPŻ2030. Stopień realizacji celów KPŻ2030, w podziale na drogi wodne E30, E40 i E70 został przedstawiony na wykresie 11.</p> <p>Strona niemiecka będzie informowana o ewentualnych planach dotyczących Odrzańskiej Drogi Wodnej przygotowywanych w Ministerstwie Infrastruktury w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowych dokumentów dotyczących Odrzańskiej Drogi Wodnej (zgodnie z obowiązującymi regulacjami), w przypadku wystąpienia oddziaływań transgranicznych.</p>

			<p>wpływ na sytuację przepływową oraz stan ekologiczny lub potencjał wód.</p> <p>Ponieważ wymagania dotyczące dobrych warunków nawigacyjnych są spełnione dopiero wtedy, gdy wszystkie częściowe odcinki drogi wodnej spełniają parametry rozbudowy, rozbudowę dróg wodnych E30 oraz E70 należy traktować jako powiązane ze sobą przedsięwzięcia. Wymienione w /1/ na str. 55 planowane strategiczne oceny oddziaływania na środowisko powinny być przeprowadzone transgranicznie z udziałem Brandenburgii, ponieważ zamierzenia związane z rozbudową mogą mieć wpływ także na niemieckie jednolite części wód.</p>	
12			<p>Plany dotyczące Międzynarodowych Dróg Wodnych E30 i E70 przewidują większe parametry rozbudowy dla objętych nimi cieków wodnych. Tu do wypełnienia przekrojów będzie potrzebna większa ilość wody niż dotychczas. Jeżeli planowane są kolejne stopnie wodne lub zbiorniki retencyjne, to mimo tłumiącego wpływu na wahania przepływu, również one będą prowadzić do większego zapotrzebowania na wodę z powodu większego parowania. Z przyczyn klimatycznych prawdopodobnie nastąpi zmniejszenie przepływu. W obrębie Brandenburgii aktualne prognozy średnioterminowe wykazują tym gorszy klimatyczny bilans wodny, im bardziej na południowy wschód kraju związkowego się znajdujemy. Jest mało prawdopodobne, że nie będzie mieć miejsca kontynuacja powyższego w kierunku wschodnim. Zaleca się wykonanie własnych obliczeń modelowych w tym zakresie.</p> <p>W rezultacie należy założyć, że z przyczyn klimatycznych zmniejszy się ilość dostępnej wody, a wzrośnie konkurencja o wodę (woda pitna, woda</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Uwaga poza zakresem KPŻ2030. Zamknięta lista inwestycji została określona w załączniku nr 1 do KPŻ2030.</p>

		<p>do nawadniania, woda technologiczna, funkcje ekologiczne...). Rozbudowa dróg wodnych znacznie zaostry tę konkurencję.</p> <p>Do tego dochodzi okoliczność, że w wyniku rozbudowy i jej ewentualnych negatywnych skutków hydrologicznych (m.in. zmniejszenie prędkości przepływu, zwiększenie cofki) uległoby pogorszeniu warunki dla jakości wody (fizykochemiczny składnik jakości i jego wpływ na biologię).</p>	
13		<p>Realizacja celów i zamierzeń przewidzianych w KPŻ2030 jeszcze pogorszyłaby warunki ramowe dla odtworzenia biologii.</p> <p><u>Problem oddziaływania stopni wodnych na Odrze na rozwój fitoplanktonu (zwłaszcza gatunków niebezpiecznych, takich jak Prymnesium parvum)</u></p> <p>Zbiorniki retencyjne na Odrze na terenie Polski stanowią jedną z przyczyn rozwoju fitoplanktonu w nurcie rzeki, który następnie po osiągnięciu stanu masowego zakwitów może nadal żyć na odcinkach swobodnie płynących za zbiornikami, a także w pewnych fazach nadal się rozmnażać. Fitoplankton może zawierać gatunki toksyczne, które mogą prowadzić do śmierci ślimaków, małży i ryb. Należy do nich na przykład Prymnesium parvum, który rozwija się w wyniku ekstremalnego obciążenia materiałowego spowodowanego rozpuszczonym chlorkiem sodu. Z powodu zbiorników retencyjnych oraz ich bezpośrednich i pośrednich skutków, dochodzi następnie do znacznego uszkodzenia funkcji ekosystemu Odry.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Uwaga poza zakresem KPŻ2030. Zamknięta lista inwestycji została określona w załączniku nr 1 do KPŻ2030.</p> <p>Wpływ stopni wodnych na rozwój gatunków niebezpiecznych czy też wpływ zbiorników retencyjnych na osiągnięcie masowego zakwitów nie jest przedmiotem rozważań KPŻ2030. W ramach Prognozy do KPŻ2030 ocenie poddawany jest dokument główny i jego zakres.</p>
14		<p>Rozdział 1 zawiera stwierdzenia dotyczące planowanych dróg wodnych E30, E40 i E70 oraz zamiar dostosowania ich do wymogów europejskiej sieci TEN-T / europejskiego porozumienia w</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p>

		<p>sprawie głównych śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym (AGN) do roku 2060 (a więc do IV klasy żeglowności) lub budowy nowych. W tym celu przyjęty został horyzont czasowy do 2060 roku. Programy te mają być spójne. Nie jest do końca jasne, czy niniejszy program żeglugowy należy postrzegać jako program żeglugowy do 2060 roku.</p>	<p>W KPŻ2030 kilkakrotnie wskazano, że przewidziane w dokumencie działania są zaplanowane w perspektywie do 2030 r.</p> <p>Powyższe podejście jest zgodne z projektowaniem polityki rozwoju Polski w perspektywie średniookresowej (zgodności horyzontu czasowego KPŻ2030 z średniookresową strategią kraju i strategią sektorową).</p> <p>Zapisy dotyczące Porozumienia AGN oraz rozporządzenia TEN-T zostały wskazane w rozdziale określającym ramy prawne, a nie w części dotyczącej celów i zakresu interwencji KPŻ2030.</p> <p>W ratyfikowanym przez Polskę w 2017 r. Porozumieniu AGN, Odrzańska Droga Wodna (E30) w całym swoim przebiegu jest drogą wodną o znaczeniu międzynarodowym. Natomiast odcinek Dolnej Odry jest częścią sieci TEN-T.</p> <p>W związku z tym dokument strategiczny dla sektora transportu wodnego śródlądowego powinien zawierać powyższą informację.</p> <p>Celem KPŻ2030 nie jest przystosowanie Odry do wszystkich wymagań określonych w Porozumieniu AGN. Zapisy KPŻ2030 dotyczące Porozumienia AGN zostaną zmodyfikowane tak, aby nie budziły wątpliwości co do zakresu programu.</p>
15		<p><u>2.2 Zgodność z dokumentami unijnymi i międzynarodowymi, Europejskim porozumieniem w sprawie głównych śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym (AGN)</u></p> <p>Planowane drogi wodne E30, 40 i 70 znajdują się w obszarze międzynarodowych korytarzy multimodalnych sieci TEN-T (Morze Północne-Bałtyk i Bałtyk-Adriatyk). Dotychczas korytarze TEN-</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Zapisy dotyczące Porozumienia AGN oraz rozporządzenia TEN-T zostały wskazane w rozdziale określającym ramy prawne, a nie w części dotyczącej celów i zakresu interwencji KPŻ2030.</p> <p>W ratyfikowanym przez Polskę w 2017 r. Porozumieniu AGN, Odrzańska Droga Wodna (E30) w całym swoim</p>

		<p>T w Polsce obejmują drogi i trasy kolejowe, ale nie drogi wodne (https://ec.europa.eu/transport/infrastructure/ten-tec/ten-tec-portal/site/maps_upload/AnnexI_2017web.pdf).</p> <p>Przy rozbudowie dróg wodnych musiałyby zostać spełnione określone minimalne warunki: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DE/TXT/PDF/?uri=CELEX:02013R1315-20190306&from=DE oraz https://www.ris.bka.gv.at/Dokument/BgblAuth/BGBLA_2010_III_116/COO_2026_100_2_618864.pdf oraz</p> <p>m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zalecane zanurzenie 2,5 m, dla zestawów pchanych 2,8 m (średnia wartość głębokości osiągnięta przez 240 dni w roku (lub 60% okresu nawigacyjnego)) (w rozdziale 2.2 wspomniano jednak o głębokości tranzytowej 1,2 m w okresach niskiej wody). - zawsze dobra przejezdność / jak najdłuższe okresy żeglugowe <p>Dane te wyraźnie przekraczają dotychczasowe cele rozwoju Odry granicznej. Jak dotąd żaden z przedmiotowych cieków wodnych nie spełnia tych wymagań. Wymagania te mogą być spełnione jedynie poprzez intensywną rozbudowę oraz poprzez zmianę przepływu (stopnie wodne).</p> <p>Rozdział 2.2 odnosi się do istniejących planów międzynarodowych (TEN-T, AGN). Te międzynarodowe plany nie zawierają dotychczas celów dla dróg wodnych E30, E40 i E70 określonych w KPŻ2030. Stwierdzenia natomiast sugerują, że cele zawarte w KPŻ2030 są spójne z planami międzynarodowymi.</p>	<p>przebiegu jest drogą wodną o znaczeniu międzynarodowym. Natomiast odcinek Dolnej Odry jest częścią sieci TEN-T.</p> <p>W związku z tym dokument strategiczny dla sektora transportu wodnego śródlądowego powinien zawierać powyższą informację.</p> <p>Celem KPŻ2030 nie jest przystosowanie Odry do wszystkich wymagań określonych w Porozumieniu AGN. Zapisy KPŻ2030 dotyczące Porozumienia AGN zostaną zmodyfikowane tak, aby nie budziły wątpliwości co do zakresu programu.</p> <p>W zakresie umowy polsko-niemieckiej: zapis wynika z treści obowiązującej Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec <i>o wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim (ochrona przeciwpowodziowa, warunki przepływu i żeglugi)</i> podpisanej w Warszawie dnia 27 kwietnia 2015 r. Treść umowy nie podlega interpretacji na poziomie KPŻ2030.</p>
--	--	---	--

		W rozdziale 2.2 odwołuje się również do polsko-niemieckiej umowy o Odrze granicznej. Wśród celów oprócz wykorzystania lodołamaczy, wymienia się również żeglugę śródlądową. Nie zgadzamy się z tym, celem umowy jest ochrona przeciwpowodziowa. Planowane inwestycje służące rozbudowie w ramach realizacji dróg wodnych E30 (Oder-Wasserstraße) i E70 (Oder-Weichsel-Wasserstraße) miałyby prawdopodobnie wpływ transgraniczny.	
16		<p>Wypowiedź na str. 8: „W dniu 6 marca 2017 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikował Europejskie porozumienie w sprawie głównych śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym (AGN). Na mocy tego porozumienia Rzeczpospolita Polska wyraziła zamiar zapewnienia na drogach wodnych objętych niniejszym dokumentem warunków nawigacyjnych spełniających kryteria dla śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym, tzw. klasy „E”, która odpowiada co najmniej IV klasie żeglowności.”</p> <p>Sprzeczność ze stwierdzeniem zawartym w /4/, str. 5 (minimalne wymagania III klasy żeglowności)?</p>	<p>Uwaga wyjaśniona i uwzględniona.</p> <p>Zapisy dotyczące Porozumienia AGN zostały wskazane w rozdziale określającym ramy prawne, a nie w części dotyczącej celów i zakresu interwencji KPŻ2030.</p> <p>W ratyfikowanym przez Polskę w 2017 r. Porozumieniu AGN, Odrzańska Droga Wodna (E30) w całym swoim przebiegu jest drogą wodną o znaczeniu międzynarodowym.</p> <p>W związku z tym dokument strategiczny dla sektora transportu wodnego śródlądowego powinien zawierać powyższą informację.</p> <p>Celem KPŻ2030 nie jest przystosowanie Odry do wszystkich wymagań określonych w Porozumieniu AGN. Zapisy KPŻ2030 dotyczące Porozumienia AGN zostaną zmodyfikowane tak, aby nie budziły wątpliwości co do zakresu programu.</p>
17		<p><u>Rozdz. 2.4 Inne dokumenty planistyczne (str. 14)</u></p> <p>Nie jest do końca jasne, czy zamierzenia inwestycyjne są również częścią Planu przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS), czy jest to zasadniczo niezależny projekt.</p> <p>W rozdziale tym brakuje przedstawienia planów zagospodarowania i programów działań zgodnie z</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Informacje dotyczące <i>Planu przeciwdziałania skutkom suszy</i> zostały uwzględnione w rozdziale dotyczącym ram prawnych i innych powiązanych dokumentów. Rozdział ten nie stanowi zakresu KPŻ2030, a celem KPŻ2030 nie jest realizacja PPSS.</p>

		RDW jako kluczowego kryterium oceny oddziaływania na środowisko oraz planowania wyższego szczebla.	Ocena oddziaływania na środowiska dla KPŻ2030 w zakresie zgodności z RDW została przeprowadzona zgodnie z przyjętą w Polsce metodyką. Metodyka ta została po raz pierwszy opracowana na potrzeby przygotowania MasterPlanów dla obszarów dorzeczy i zaakceptowana przez KE.
18		<p>W Rozdz. 3.1 widnieje: „Głównymi przyczynami braku dobrych warunków nawigacyjnych są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za małe głębokości tranzytowe (które uniemożliwiają regularny transport ładunków w ekonomicznie uzasadnionych ilościach), (...) - zjawiska naturalne związane z warunkami klimatycznymi i hydrologicznymi, tj. oblodzenie, wysoki poziom wody lub okresy niskiej wody (przerwy w żegludze)." <p>Zamierzeniami zapewniającymi dobre warunki nawigacyjne są „w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. modernizacja i odbudowa budowli regulacyjnych i urządzeń hydrotechnicznych w celu zapewnienia stabilnej głębokości tranzytowej - zgodnie z normami europejskimi należy dążyć do głębokości 2,5 m - przewidzianej dla międzynarodowych klas żeglowności. ..." <p>W rozdz. 3.1 wskazuje się na warunki klimatyczne i hydrologiczne. Nie jest jasne, w jakim stopniu w tych warunkach można zapewnić wystarczający przepływ i poziom wody, aby zrealizować wspomniane zamierzenie.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Rozdział 3.1. stanowi część diagnozy, która jest oceną określonej sytuacji i uwarunkowań społecznych. W rozdziale 4. <i>Cel główny i logika interwencji</i> zdefiniowano zakres KPŻ2030 oraz zdefiniowano określenie <i>Dobre Warunki Nawigacyjne</i>, które zostaną zapewnione w wyniku działań zrealizowanych w ramach KPŻ2030.</p> <p>Problem niskich stanów wód dotyczy wszystkich dróg wodnych w UE. W KPŻ2030 zostały wskazane działania, przygotowane na podstawie opracowań CCNR. Są to m.in.: modernizacja i optymalizacja floty żeglugi śródlądowej i jej infrastruktury, opracowanie kwestii logistyki łańcuchów dostaw oraz magazynowania i wdrażania narzędzi cyfrowych, tak aby żegluga śródlądowa była dostosowana do przeplatających się okresów suszy – niskiego stanu wody – oraz powodzi.</p>
19		<p><u>Rozdz. 3.1.2 Zasoby wodne (str. 23/24)</u></p> <p>Dążenia Polski do poprawy zdolności retencyjnych są zrozumiałe. Jednak w zależności od sposobu realizacji gospodarowania ilościami wody dostępnymi w fazach niskich i wysokich stanów</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>KPŻ2030 jest programem dedykowanym dla transportu wodnego śródlądowego i zawiera wystarczającą (na</p>

		<p>wody, mogą wystąpić znaczące skutki dla dolnego biegu rzeki, które należy wcześniej zbadać i uzgodnić.</p> <p>Str.23/24: „W nadchodzących latach należy spodziewać się częstszych zjawisk suszy i powodzi, co będzie miało negatywny wpływ m.in. na żeglugę śródlądową.</p> <p>Duże zbiorniki retencyjne w Polsce mają łączną pojemność trzykrotnie mniejszą od tej, która jest uznawana za wystarczającą dla bezpiecznego zaopatrzenia w wodę i ochrony przeciwpowodziowej w Europie. Niewystarczająca retencja nie pozwala na warte nadmienienia wyrównanie przepływu. Jest ona również zbyt mała, aby w znaczącym stopniu zmniejszyć ryzyko powodziowe kraju. Sytuacja hydrologiczna (np. zmieniona charakterystyka opadów) w połączeniu z niemożnością sterowania przepływem w rzekach jest jednym z czynników ograniczających wysokowydajny transport wodny."</p> <p>W rozdziale tym mowa jest o niskiej dostępności zasobów wodnych związanych z warunkami klimatycznymi, ale wpływ na żeglugę śródlądową jest tu zaprezentowany zbyt pobieżnie. Wskazuje się na brak zbiorników retencyjnych oraz na ryzyko powodzi.</p> <p>Diagnoza ta jest zbyt ograniczona. Retencja wody podczas powodzi nie zapewni automatycznie zasilenia w wodę przy niskim stanie wody. Większe zbiorniki retencyjne lub ich większa liczba zwiększają parowanie, czyniąc tę wodę niedostępną dla innych zastosowań. Retencja wody w wodach powierzchniowych zwiększa obciążenie materiałowe wód powierzchniowych ciepłem,</p>	<p>potrzeby programu rozwoju danej gałęzi transportu) diagnozę.</p> <p>Dokument polski został zaprojektowany analogicznie jak podobne dokumenty strategiczne dla sektora transportu wodnego śródkądowego (tzw. masterplany) przygotowywane w innych krajach Unii Europejskich oraz przez Komisję Europejską (NAIADES III). KPŻ2030 uwzględnia wszystkie wymagane polskim prawem elementy przewidziane dla programu rozwoju.</p> <p>Należy podkreślić, że zakres KPŻ2030 obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zadania sektorowe mające na celu wzmocnienie sektora żeglugi śródlądowej w Polsce b) 11 działań inwestycyjnych (w tym 6 na Odrańskiej Drodze Wodnej) polegających na modernizacji istniejącej, ponad 100-letniej infrastruktury hydrotechnicznej, której część ma status zabytku. <p>Brak realizacji działań inwestycyjnych wskazanych w KPŻ2030 oznacza dalsze niszczenie obiektów, co wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na walory estetyczne krajobrazu i może wiązać się z utratą korzyści środowiskowych, np. w zakresie możliwości przemieszczania się ryb i innych organizmów wodnych (np. dzięki budowie nowoczesnej przepławki w ramach inwestycji na Ujściu Nysy).</p> <p>Zamknięta lista działań inwestycyjnych została wskazana w załączniku nr 1 do Programu.</p>
--	--	---	---

			<p>substancjami odżywczymi i planktonem oraz uniemożliwia osiągnięcie celu ekologicznego.</p> <p>Dla lepszej rezyliencji zbiorników wodnych w trakcie susz, powodzi, zanieczyszczeń i zmian klimatycznych, konieczna jest również renaturyzacja zbiorników wodnych.</p>	
20			<p>W rozdz. 3.2.1 nie odniesiono się do spodziewanych ograniczeń w transporcie materiałów sypkich w wyniku odejścia od węgla.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Rozdział 3 stanowi diagnozę, która jest oceną określonej sytuacji i uwarunkowań społecznych. Dane przedstawione w diagnozie wynikają z raportów statystycznych. Rozdział nie ma na celu prognozowania trendów w transporcie ładunków.</p>
21			<p><u>Rozdz. 3.2.3 Flota żeglugi śródlądowej</u></p> <p>W tabeli 4 znajduje się potwierdzenie, że podczas śródlądowego transportu wodnego dochodzi do wysokiej emisji substancji szkodliwych, przy czym znacznie korzystniejsza jest kolej zelektryfikowana, i wciąż korzystniejsze są kolej spalinowa i większe samochody ciężarowe. Zgodnie z podanymi tam danymi statki żeglugi śródlądowej klasy IV nie niosą poprawy w porównaniu do mniejszych jednostek.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Podane statystyki są zgodne z dokumentami takimi jak: <i>Handbook for external book of transport</i> (2019) i <i>STREAM Freight Transport 2020 Emissions of freight transport modes</i>.</p>
22			<p><u>Rozdz. 3.3 Wnioski</u></p> <p>Na str. 39 widnieje informacja o Odrze: „<i>Głębokość tranzytowa (1,8 m) odpowiednia dla wysokowydajnego transportu wodnego jest wymagana również do akcji lodołamania.</i>”</p> <p>Nie zgadzamy się z tym, patrz opinie kraju związkowego Brandenburgia do transgranicznej OOŚ w sprawie rozbudowy Odry granicznej.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Podana wartość wynika z Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o <i>wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim (ochrona przeciwpowodziowa, warunki przepływu i żeglugi)</i>.</p>
23			<p><u>4.1. Cel główny i logika interwencji (str.43)</u></p> <p>W tym miejscu dokładniej zdefiniowano cel po wdrożeniu KPŻ2030, jakim jest uzyskanie „dobrych warunków nawigacyjnych” dla rzeki Odry (E30):</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Wykres 11 wskazuje w jakim stopniu zostaną zrealizowane cele KPŻ2030 na poszczególnych drogach wodnych (E30, E40 i E70) po realizacji programu.</p>

		<p>„- utrzymanie głębokości tranzytowej 1,8 m na ODW (Gliwice-Ognica) i ..., co umożliwia żeglugę do 80% dni w roku,</p> <p>- utrzymanie głębokości tranzytowej 2,5 m na ODW (Ognica-Szczecin) ...”.</p> <p>Zgodnie ze schematem 11 docelowy poziom realizacji celu, jakim jest zapewnienie dobrych warunków nawigacyjnych na rzece Odrze, jest już wysoki. Nie zgadzamy się z tym. Dla realizacji celu wymagane byłyby również dalsze znaczne działania na rzece Odrze, co prowadziłoby do znaczącego oddziaływania w odniesieniu do celów gospodarowania, o których mowa w RDW.</p> <p>Na str. 42 widnieje: „Celem KPŻ2030 jest wzmocnienie roli sektora żeglugi śródlądowej na poziomie krajowym i lokalnym.”</p> <p>W formie, która została przedstawiona w poniższych celach i zamierzeniach, cel ten jest sprzeczny z zakazem pogarszania stanu i osiągania celów zgodnie z RDW.</p>	<p>Do ostatecznej oceny stopnia realizacji celów KPŻ2030 przewidziano wskaźniki produktów i rezultatów oraz system monitoringu.</p> <p>W zakresie zgodności z RDW to ocena środowiska KPŻ2030 została przeprowadzona zgodnie z przyjętą w Polsce metodyką. Metodyka ta została po raz pierwszy opracowana i przyjęta na potrzeby MasterPlanów dla obszarów dorzeczy, metodyka ta została zaakceptowana przez KE. Przedsięwzięcia planowane w ramach KPŻ2030 zostały również przeanalizowane w ramach aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry. Planowany zakres prac dotyczy modernizacji istniejących obiektów i zostało to uwzględnione w analizach.</p>
24		<p><u>Rozdz. 4.2.1 Cel szczegółowy 1 - Zapewnienie dobrych warunków nawigacyjnych</u></p> <p>Do wymienionych zamierzeń o potencjalnych skutkach transgranicznych należą</p> <p>- rewitalizacja infrastruktury liniowej i punktowej we wszystkich rejonach ODW, w szczególności na Odrze granicznej</p> <p>- odbudowa budowli regulacyjnych na Odrze granicznej i Kanale Gliwickim</p> <p>- ustabilizowanie i zwiększenie głębokości tranzytowych na wymienionych odcinkach wód</p> <p>- poprawa parametrów śluz</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Z działań wymienionych w uwadze tylko dla inwestycji polegającej na <i>odbudowie zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej</i> na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nałożono obowiązek przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko w celu oceny potencjalnych oddziaływań transgranicznych na terytorium Republiki Federalnej Niemiec.</p> <p>Pozostałe inwestycje na Odrze nie będą realizowane na odcinku granicznym i ich realizacja nie będzie miała wpływu na środowisko naturalne Republiki Federalnej Niemiec.</p>

		<p>- odnowienie urządzeń piętrzących</p> <p>Już sama tzw. odbudowa budowli regulacyjnych w ramach dotychczasowych parametrów na Odrze granicznej może spowodować pogorszenie stanu ekologicznego, a w szczególności wpłynąć na wymóg osiągnięcia celu, o którym mowa w RDW, gdyż uniemożliwiony jest tu samodzielny rozwój struktur ekologicznych. Rozbudową jest stabilizacja głębokości tranzytowej, jak również zwiększenie głębokości tranzytowej. W ramach transgranicznej OOS dotyczącej rozbudowy Odry granicznej kraj związkowy Brandenburgia wyraził wątpliwości w tej sprawie, a następnie wniósł skargę. W kwestii szczegółów odsyła się do opinii wydanych w tych sprawach.</p>	<p>Ocena środowiska KPŻ2030 w zakresie zgodności z RDW została przeprowadzona zgodnie z przyjętą w Polsce metodyką.</p>
25		<p>4.2.1.1 Osiągnięcie dobrych warunków nawigacyjnych na Odrzańskiej Drodze Wodnej Sensowne/ wymagane jest łączne rozpatrywanie (skumulowanych oddziaływań) KPŻ2030 i POLiŚ 2014-2020, ale wydaje się, że nie zrobiono tego w /2/.</p> <p><i>„Priorytetowymi w realizacji KPŻ2030 są projekty inwestycyjne na ODW (w polskim odcinku drogi wodnej E30) umożliwiające wykorzystanie drogi wodnej na całej jej długości, ze szczególnym priorytetem, jakim jest poprawa dostępności zespołu portów morskich Szczecin-Świnoujście. Należy zaznaczyć, że niektóre etapy projektów inwestycyjnych na ODW, ukierunkowanych na likwidację miejsc limitujących, zostały ujęte w POLiŚ 2014-2020. Zakres tych inwestycji dotyczących przede wszystkim odcinka Odry granicznej i Odry środkowej, a także modernizacji stopni wodnych w pobliżu Opola na odcinku skanalizowanej Odry, przyczyni się do stopniowej poprawy warunków</i></p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Uwaga poza zakresem KPŻ2030. Zamknięta lista inwestycji została określona w załączniku nr 1 do KPŻ2030.</p> <p>W rozumieniu KPŻ2030 nie należy łączyć pojęcia Dobrych Warunków Nawigacyjnych (związanego z siecią TEN-T, wynikającego z prawodawstwa UE) z postanowieniami Porozumienia AGN (dokumentem Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ).</p> <p>Na potrzeby KPŻ2030 w dokumencie wprowadzono dostosowaną do jego zakresu i celu definicję Dobrych Warunków Nawigacyjnych.</p> <p>Zapisy dotyczące Porozumienia AGN zostały wskazane w rozdziale określającym ramy prawne, a nie w części dotyczącej celów i zakresu interwencji KPŻ2030.</p> <p>W ratyfikowanym przez Polskę w 2017 r. Porozumieniu AGN, Odrzańska Droga Wodna (E30) w całym swoim przebiegu jest drogą wodną o znaczeniu międzynarodowym.</p>

		<p><i>prowadzenia działalności transportowej na całej długości ODW.“</i></p> <p>Jest jasne, że znane dotychczas pojedyncze przedsięwzięcia stanowią część ogólnego projektu mającego na celu osiągnięcie dobrych warunków nawigacyjnych na Odrzańskiej Drodze Wodnej zgodnie z porozumieniem AGN. Ten ogólny cel może być osiągnięty jedynie przy znacznych zmianach parametrów rozbudowy, a tym samym warunków hydromorfologicznych, które już przy powierzchniowej analizie mogą prowadzić do nieosiągnięcia celu i z dużym prawdopodobieństwem do pogorszenia ekologicznego stanu/potencjału potencjalnie zagrożonych części wód.</p> <p>Ze względu na prawdopodobne transgraniczne oddziaływania na potencjalnie dotknięte jednolite części wód Odry, ale także na hydraulicznie połączone z nią cieki wodne, uważa się za konieczne przeprowadzenie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko całej inwestycji. Obejmuje to również inwestycje w środkowym i górnym biegu rzeki Odry, które mogą mieć wpływ na Odrę graniczną, np. poprzez zmieniony przepływ wody i jakość wody w związku z rozbudową stopni wodnych lub w związku ze zwiększoną retencją wody na stopniach wodnych lub zbiornikach retencyjnych.</p>	<p>W związku z tym dokument strategiczny dla sektora transportu wodnego śródlądowego powinien zawierać powyższą informację.</p> <p>Celem KPŻ2030 nie jest przystosowanie Odry do wszystkich wymagań określonych w Porozumieniu AGN. Zapisy KPŻ2030 dotyczące Porozumienia AGN zostaną zmodyfikowane tak, aby nie budziły wątpliwości co do zakresu programu.</p> <p>W ramach Prognozy OOŚ wykonana została ocena skumulowana z planowanymi działaniami i inwestycjami, które będą realizowane na obszarze oddziaływania.</p> <p>Zgodnie z przeprowadzoną analizą nie przewiduje się kumulacji oddziaływań na obszary chronione czy JCWP dla modernizacji zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej Etap II.</p> <p>Należy podkreślić, że zakres KPŻ2030 obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zadania sektorowe mające na celu wzmocnienie sektora żeglugi śródlądowej w Polsce b) 11 działań inwestycyjnych (w tym 6 na Odrzańskiej Drodze Wodnej) polegających na modernizacji istniejącej, ponad 100-letniej infrastruktury hydrotechnicznej, której część ma status zabytku. <p>Brak realizacji działań inwestycyjnych wskazanych w KPŻ2030 oznacza dalsze niszczeniem obiektów, co wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na walory estetyczne krajobrazu i może wiązać się z utratą korzyści środowiskowych, np. w zakresie możliwości przemieszczania się ryb i innych organizmów wodnych (np. dzięki budowie nowoczesnej przepławki w ramach inwestycji na Ujściu Nysy).</p> <p>Zamknięta lista działań inwestycyjnych została wskazana w załączniku nr 1 do Programu.</p>
--	--	---	---

26			<p><u>Rozdz. 4.2.2.1 Tworzenie warunków dla rozwoju terminali śródlądowych (portów, miejsc przeładunkowych) i zintegrowanie żeglugi śródlądowej z systemem transportu intermodalnego</u></p> <p>W obliczu niskiej, a w trakcie zmian klimatycznych jeszcze bardziej malejącej podaży wody, należy ponownie rozważyć nie tylko rozbudowę wód płynących, ale także odpowiednio dostosować związaną z nimi infrastrukturę.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Rozwój sieci terminali śródlądowych i miejsc postojowych jest jednym z działań niezbędnych do realizacji celów KPŻ2030.</p> <p>Sprawną sieć portów i terminali pozwala na lepsze połączenie drogi wodnej z innymi gałęziami transportu w ramach sieci multimodalnej. Porty i terminale stanowią również istotnym element dla społeczności lokanych w kontekście rozwoju gospodarczego (miejsca pracy, podatki, rozwój turystyki).</p> <p>Gęsta sieć nabrzeży, terminali, portów i miejsc postojowych stanowi istotny element w kontekście ochrony środowiska (m.in. zapewnia możliwość odbioru odpadów) oraz jest ułatwieniem dla armatorów.</p>
27			<p><u>4.2.2.2 Działania wspierające na rzecz redukcji emisji statków śródlądowych i rozwoju floty odpornej na zmiany klimatu</u></p> <p>Na str. 52 widnieje: „Realizacja zadań związanych z przejściem na niskoemisyjne, zeroemisyjne i odporne na zmiany klimatu statki żeglugi śródlądowej obejmuje następujące kategorie działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Rozwój w zakresie badań i rozwoju (...), w tym budowy statków przyjaznych środowisku i przystosowanych do żeglugi w warunkach nawigacyjnych polskich dróg wodnych oraz rozwoju systemów zarządzania transportem</i> - <i>... oraz działania na rzecz opracowania dopasowanych do potrzeb modeli wsparcia finansowego transformacji floty.</i> <p>Stwierdzenie to zostaje przyjęte z zadowoleniem, jednak stoi ono w sprzeczności z celami rozbudowy.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>KPŻ2030 określa holistyczne podejście do rozwoju sektora żeglugi śródlądowej uwzględniające kwestie podażowe (dostępność infrastruktury i floty) oraz popytowe (rozwój rynku). W opinii Ministerstwa Infrastruktury RP założenia te nie są ze sobą sprzeczne.</p> <p>Należy podkreślić, że zakres KPŻ2030 obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zadania sektorowe mające na celu wzmocnienie sektora żeglugi śródlądowej w Polsce b) 11 działań inwestycyjnych (w tym 6 na Odrzańskiej Drodze Wodnej) polegających na modernizacji istniejącej, ponad 100-letniej infrastruktury hydrotechnicznej, której część ma status zabytku. <p>Brak realizacji działań inwestycyjnych wskazanych w KPŻ2030 oznacza dalsze niszczenie obiektów, co wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na walory estetyczne krajobrazu i może wiązać się z utratą korzyści środowiskowych, np. w zakresie możliwości przemieszczania się ryb i innych organizmów wodnych</p>

				<p>(np. dzięki budowie nowoczesnej przepławki w ramach inwestycji na Ujściu Nysy).</p> <p>Zamknięta lista działań inwestycyjnych została wskazana w załączniku nr 1 do Programu.</p> <p>W kontekście modernizacji polskiej floty należy zaznaczyć, że pływające w niej statki znacznie przekraczają normatywny okres użytkowania – stan techniczny polskiej floty statków ma wpływ na wysoki poziom emisji generowany przez transport wodny śródlądowy. Obecna wysokość emisji zanieczyszczeń powietrza wynika z powolnego procesu wymiany tradycyjnych spalinowych jednostek napędowych na nowe niskoemisyjne technologie, a także z braku środków finansowych na badanie nowych technologii. Długość tego procesu uzasadniona jest ze względu na relatywnie długi okres użyteczności ekonomicznej floty statków żeglugi śródlądowej.</p> <p>Bez realizacji KPŻ2030, który zakłada modernizację floty i uczynienia jej bardziej przyjaznej środowisku naturalnemu, przyczyni się do utrzymania (lub nawet zwiększenia) obecnego poziomu emitowanych przez polską flotę zanieczyszczeń. Zadanie związane z modernizacją floty wynika z wypełnienia celów klimatycznych dla sektora transportu określonych w Strategii Zrównoważonej i Inteligentnej Mobilności (Sustainable and Smart Mobility Strategy) do roku 2050 (Inicjatywa Nowego Zielonego Ładu).</p>
28			<p><u>4.2.3.1 Polskie odcinki dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym (str. 55)</u></p> <p>Wyrażono tu pogląd, że celem długoterminowym jest osiągnięcie minimalnej głębokości tranzytowej przewidzianej w AGN (dla najniższej klasy IV przewiduje się zanurzenie 2,5 lub 2,8 m).</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Opinia zostanie uwzględniona na etapie prac nad ewentualnymi dokumentami wykraczającymi poza perspektywę 2030 r. Obecnie nie przewiduje się ich opracowania.</p> <p>Zakres interwencji przewidziany w KPŻ2030 realizuje średniookresową strategię rozwoju kraju oraz strategię rozwoju sektora transportu, w których to</p>

		<p>Na str. 55 widnieje: „Strategia inwestycyjna wykraczająca poza perspektywę 2030 r. powinna być poparta odpowiednimi analizami technicznymi, ekonomicznymi, transportowymi i środowiskowymi.”</p> <p>(patrz uwagi do punktu 4.3).</p> <p>W ramach realizacji sieci multimodalnych należy rozważyć również inne środki transportu służące realizacji celów transportowych, jak te przewidziane w sieci TEN-T, w szczególności elektryfikację istniejących linii kolejowych, zwłaszcza w kontekście adaptacji do zmian i ochrony klimatu.</p> <p>Również na s. 55 widnieje: „Mając na uwadze potencjał szlaków wodnych dla polityki transportowej kraju i konieczność analizowania planowanych działań pod kątem ich oddziaływania na środowisko, priorytetem jest przeprowadzenie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla wspomnianych programów rozwoju dróg wodnych, tj. dokumentów dla polskich odcinków MDW E30, E40 oraz E70...”</p> <p>Ta strategiczna OOS powinna być przeprowadzona w kontekście transgranicznym dla szlaków wodnych E30 oraz, w zależności od statusu planistycznego, także dla E70 (ze względu na potencjalne oddziaływania transgraniczne).</p>	<p>przeanalizowano rozwój sieci multimodalnej w Polsce i wskazano rozwój transportu wodnego śródlądowego jako jeden z celów niezbędnych do osiągnięcia.</p> <p>Zakres KPŻ2030 obejmuje:</p> <p>a) zadania sektorowe mające na celu wzmocnienie sektora żeglugi śródlądowej w Polsce</p> <p>b) 11 działań inwestycyjnych (w tym 6 inwestycji na Odrzańskiej Drodze Wodnej) polegających na modernizacji istniejącej, ponad 100-letniej infrastruktury hydrotechnicznej, której część ma status zabytku.</p> <p>Należy podkreślić, że na Odrzańskiej Drodze Wodnej w ramach KPŻ2030 strona polska planuje przeprowadzić 6 inwestycji wskazanych w załączniku 1 do Programu.</p> <p>Brak realizacji działań inwestycyjnych wskazanych w KPŻ2030 oznacza dalsze niszczenie obiektów, co wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na walory estetyczne krajobrazu i może wiązać się z utratą korzyści środowiskowych, np. w zakresie możliwości przemieszczania się ryb i innych organizmów wodnych (np. dzięki budowie nowoczesnej przepławki w ramach inwestycji na Ujściu Nysy).</p> <p>Strona niemiecka będzie informowana o ewentualnych planach dotyczących Odrzańskiej Drogi Wodnej przygotowywanych w Ministerstwie Infrastruktury w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowych dokumentów dotyczących Odrzańskiej Drogi Wodnej (zgodnie z obowiązującymi regulacjami), w przypadku wystąpienia oddziaływań transgranicznych.</p>
29		<p><u>4.3 Oddziaływania programu na środowisko</u></p> <p>Zawarty tu opis oddziaływania na środowisko nie może być uznany za kompleksowy i pełny. Oddziaływania muszą być badane na poziomie</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko jest postępowaniem, które przeprowadza się dla określonych rodzajów dokumentów opracowywanych</p>

		<p>konkretnych inwestycji i lokalizacji. Realizacja zamierzeń wiąże się z bezpośrednimi skutkami. Program zawiera 11 konkretnych zamierzeń, patrz uwagi na ten temat zawarte w innym miejscu. Program nie może wywoływać bezpośrednich skutków, ale jego efekt kierujący może wywoływać skutki pośrednie. Program zawiera cele i stwierdzenia programowe dotyczące kolejnych zamierzeń, takich jak rozbudowa dróg wodnych E30 i E70 lub programy wsparcia. Nie są one tutaj rozpatrywane, ale mogą mieć znaczący wpływ na środowisko.</p> <p>Zawarte tu bez szczegółowego rozróżnienia na poszczególne części programu stwierdzenia na temat oddziaływania, nie dotyczą w równym stopniu wszystkich części programu i nie należy ich postrzegać jako pełnych.</p> <p>Do oddziaływań w przypadku braku realizacji programu (str. 59 poniżej):</p> <p><i>„Należy jednak podkreślić, że brak realizacji inwestycji, których dodatkowym celem jest przeciwdziałanie suszy, może przyczynić się do pogłębiania problemu.”</i></p> <p>Został tu wyraźnie wymieniony cel dodatkowy „przeciwdziałanie skutkom suszy”, mający istotne przestrzenne znaczenie dla bilansu wodnego.</p> <p>Do wpływów realizacji programu na poszczególne elementy środowiska</p> <p>- stwierdzenie dotyczące wpływu na wody powierzchniowe (str. 61):</p> <p><i>„Wpływ na wody powierzchniowe będzie związany tylko z inwestycjami, których realizacja będzie ingerować w środowisko wodne. Z uwagi na charakter planowanych prac na istniejących</i></p>	<p>lub przyjmowanych przez organy administracji lub inne podmioty wykonujące funkcje publiczne. Celem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest określenie najbardziej prawdopodobnych skutków jakie może wywołać realizacja ustaleń dokumentów planistycznych w środowisku. Prognoza OOS jest dokumentem na większym stopniu ogólności niż indywidualne oceny oddziaływania na środowisko.</p> <p>Opis wpływu dokumentu na środowisko jest syntetycznym streszczeniem wyników uzyskanych z prognozy oddziaływania na środowisko opracowanej dla KPŻ2030. Ocena została wykonana zgodnie z przyjętą w Polsce metodyką.</p> <p>Szczegółowy opis poszczególnych elementów środowiska znajduje się w prognozie oddziaływania na środowisko.</p>
--	--	---	---

		<p><i>objektach, planowane działania nie będą wpływać negatywnie na wody powierzchniowe oraz nie będą powodować wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych określonych w RDW.</i></p> <p><i>Oddziaływania na etapie realizacji prac budowlanych będą miały wyłącznie charakter krótkotrwały o niewielkiej skali. Ze względu na charakter prowadzonych prac można stwierdzić, że oddziaływania będą dotyczyć tylko i wyłącznie granic terenu, na którym zlokalizowane są modernizowane obiekty. Kluczowe dla ochrony wód powierzchniowych na etapie budowy będzie kontrola sprzętu i maszyn budowlanych, ich stanu technicznego, zapobieganie wyciekom paliwa, odpowiednie składowanie materiałów budowlanych oraz właściwe postępowanie z odpadami.</i></p> <p>Wymienione wpływy na wody powierzchniowe nie odpowiadają oddziaływaniom wymienionym w dokumencie 02 w punkcie Oddziaływanie na ichtiofaunę i są ogólnie niewystarczające.</p> <p><u>- Do stwierdzeń dotyczących wpływu na wody gruntowe (str. 61)</u></p> <p><i>„Natomiast na etapie eksploatacji obiektów, ich wpływ może być związany z podniesieniem poziomu wód podziemnych, co poprawi retencję wód podziemnych na tym obszarze i będzie stanowić istotne działanie przeciwdziałające zjawisku suszy. Z drugiej jednak strony zwiększenie retencji wód podziemnych może wiązać się z ryzykiem przemieszczania zanieczyszczeń na większe odległości.“</i></p> <p>Podniesienie wód gruntowych zostało tu wskazane jako skutek (krótkotrwały lub przez obiekty?), ale nie wspomina się o możliwym większym wpływie na przepływy (w szczególności także o ich</p>	
--	--	---	--

		<p>zmniejszeniu z powodu większego parowania) przy większym podniesieniu poziomu wód gruntowych.</p> <p><u>- Do stwierdzenia dotyczącego wpływów wodno-morfologicznych wynikających z eksploatacji (str. 63)</u></p> <p><i>„Na etapie funkcjonowania obiektów negatywne oddziaływanie może być związane ze zmianą w zakresie naturalnych procesów, które związane są z kształtowaniem rzeźby terenu przez nurt rzeki. Zmienić się może także uwilgotnienie gleb na terenach w sąsiedztwie modernizowanych obiektów, co w skrajnych przypadkach może doprowadzić do zwiększenia erozji i wystąpieniu zjawisk typu osuwiska. Dodatkowo negatywnym oddziaływaniem związanym z funkcjonowaniem obiektów będzie wystąpienie tzw. erozji dennej poniżej obiektu, oznaczać to będzie obniżanie dna koryta rzeki, a także zmiany na brzegach. Negatywne oddziaływania mogą być minimalizowane poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań konstrukcyjnych. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku niektórych obiektów (ostróg, opasek brzegowych i zabezpieczeń brzegowych) można spodziewać się pozytywnego oddziaływania, związanego np. z transportem zawiesziny w rzece.”</i></p> <p>Stwierdzenie to jest zbyt mało precyzyjne i nie obejmuje wszystkich możliwych wpływów. W dokumentach planistycznych i analizach należy uwzględnić również średnio- i długoterminowe modelowanie zmienności przepływów w zlewniach w kontekście różnych scenariuszy klimatycznych. Można założyć, że ograniczone zasoby wody będą nadal maleć i nastąpi intensyfikacja konkurujących ze sobą sposobów użytkowania. Ponieważ może to wyglądać inaczej w różnych zlewniach, badania</p>	
--	--	--	--

			<p>powinny być prowadzone z uwzględnieniem poszczególnych zlewni.</p> <p>Analizy środowiskowe powinny obejmować również ustalenie oddziaływania w związku z realizacją celów gospodarowania i programów działań zgodnie z RDW oraz długoterminowe skutki ekologiczne oraz możliwości.</p> <p>Ponadto należy ustalić i opisać wpływ katastrofy na rzece Odrze z lata 2022 r. oraz zakres działań i ramy czasowe niezbędne do przywrócenia biologii.</p>	
30			<p>W ramach realizacji sieci multimodalnych należy przeanalizować również inne środki transportu dla realizacji celów transportowych, przewidziane w sieci TEN-T, w szczególności elektryfikację istniejących linii kolejowych w kontekście dostosowania się do zmian klimatu i ochrony klimatu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>KPŻ2030 jest programem dedykowanym dla transportu wodnego śródlądowego w Polsce. Program nie zakłada zmian w podziale międzygałęziowym sieci transportowej kraju składającej się z transportu drogowego, kolejowego i wodnego śródlądowego.</p> <p>Dokument polski został zaprojektowany analogicznie jak podobne dokumenty strategiczne dla sektora transportu wodnego śródkądowego (tzw. masterplany) przygotowywane w innych krajach Unii Europejskich.</p>
31		<p>Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Klimatu Brandenburgii</p> <p>Wydział 3 – Rozwoju Wsi Rolnictwa i Leśnictwa/ Referat 34 Naczelny Urząd Rybacki</p>	<p>Zarówno śluza w Opolu, jak i śluza w Ujściu Nysy mają być rozbudowane do wymiarów 190,0 x 12,0 x 4,0 m, co odpowiada wymogom klasy Vb żeglugi śródlądowej i, biorąc pod uwagę plany rozbudowy na Kanale Gliwickim, ma sens tylko wtedy, gdy w dłuższej perspektywie planowany jest również inny stopień rozbudowy na Odrze. Rozważane odcinki Odry mają być póki co rozbudowane jedynie dla żeglowności klasy III (-IV = statek europejski?) i statków o maksymalnych wymiarach (długość x szerokość x zanurzenie) 70,0 x 9,0 x 2,0 m (85,0 x 9,5 x 2,5-3,0 m). W kontekście europejskiej sieci dróg wodnych nowa podnośnia statków Niederfinow została zbudowana tylko dla statków o maksymalnych wymiarach 115,0 m x 11,45 m, co</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Podkreślenia wymaga, że zgodnie z metodyką klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych, przejętą przez rząd Republiki Federalnej Niemiec oraz metodyką UE (na podstawie EMCT) drogi klasyfikuje się w oparciu o parametry fizyczne statku, w szczególności szerokość. Natomiast zanurzenie zależy od lokalnych uwarunkowań. Przykładowo Odra graniczna posiada w klasyfikacji RFN IV klasę żeglowności.</p> <p>Dodatkowo istniejące śluzy na Odrze posiadają parametry odpowiadające wymogą klasy Vb. Istniejąca śluza Opole oraz śluza Ujście Nysy znajdują się pomiędzy ww. obiektami. Pozostawienie nieujednoliconych</p>

			<p>odpowiada już Wielkiemu Statkowi Reńskiemu (http://www.schiffshebewerk-niederfinow.info/schiffh5.htm). Nie udało się znaleźć uzasadnienia dla lokalnie wyższego stopnia rozbudowy niż stopień systemu.</p>	<p>parametrów eksploatacyjnych nie doprowadzi do likwidacji „wąskiego gardła” na Odrze.</p>
32			<p>W połączeniu z planowaną przebudową jazu w Ujściu Nysy z jazu koźłowo-iglicowego na kłapowy w celu poprawy żeglowności i retencji wody (ochrona przed „suszą” w głównym nurcie?), co prawda przewidziana jest budowa odpowiednio wymiarowanej przepławki dla ryb i deklarowana jako środek kompensacyjny, ale dalej idące aspekty ekologiczne cieku i ryb w wodach i systemie wód nie są brane pod uwagę wystarczająco dokładnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odra jako ponadregionalny i transgraniczny priorytetowy ciek wodny dla gatunków ryb migrujących na duże odległości (np. jesiotr bałtycki, łosoś) oraz uwzględnienie docelowych obszarów ich rozrodu w środkowym i górnym biegu Odry (koncepcja ogólna - brak lokalizacji), • zwiększenie objętości zbiornika (bilans; czasy retencji) w połączeniu z prognozami dotyczącymi zmian chemiczno-fizycznych, jak i biologicznych jednolitych części wód powierzchniowych (por. katastrofa ekologiczna / śmiertelność ryb 2022), a także • nasilenie procesów sedymentacyjnych w jednolitej części wód powierzchniowych i zaburzenie bilansu rumowiska (konsekwencje zarówno w wodzie podziemnej, jak i na tamtejszym obszarze zalewowym; kompensacja w dalszym biegu Odry?) 	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Ocena wpływu planowanej inwestycji na poszczególne elementy środowiska została przeprowadzona w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko, z której wynika, że realizacja inwestycji budowy jazu Ujście Nysy nie będzie znacząco oddziaływać na spójność ostoi i spójność sieci Natura 2000. Nie spowoduje degradacji siedlisk i gatunków flory i fauny na terenie potencjalnej ostoi siedliskowej Ujście Stobrawy i Nysy Kłodzkiej. Planowana inwestycja nie wpłynie znacząco negatywnie na walory przyrodniczo-krajobrazowe parku. Przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze i krajobraz Stobrowskiego Parku Krajobrazowego. Brak wpływu w fazie budowy i eksploatacji przedsięwzięcia na wody i koryto Nysy Kłodzkiej oznacza brak kumulacji oddziaływań z innymi przedsięwzięciami. Przedsięwzięcie zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji nie będzie powodować zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych objętych przedsięwzięciem. W ramach realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia nie będą występować negatywne oddziaływania skumulowane, uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych dla pozostałych jednolitych części wód zgodnie z art.. 4.8 RDW.</p>

33	28.02.2023	Biuro Zrzeszonych Stowarzyszeń Ochrony Przyrody	<p>Prognozy natężenia ruchu, zakładające znaczne wzmożenie żeglugi na Odrze po wykonaniu planowanych działań, nie są merytorycznie uzasadnione. Na przykład nie uwzględniono zmniejszenia się ilości transportowanych surowców w związku z planowaną rezygnacją z energetyki bazującej na węglu. W niemieckim federalnym planie infrastruktury transportowej na rok 2030 graniczny odcinek Odry ze względu na niewielkie natężenie ruchu i odpowiednie prognozy, został sklasyfikowany zaledwie jako drugorzędna droga wodna.</p> <p>Jeśli jednak prognozy natężenia ruchu stosownie do projektu polskiego Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030 miałyby być prawidłowe, to wiązałyby się to z licznymi uciążliwościami (hałas, erozja od fal, emisje światła podczas nocnej żeglugi, itp.), co znacznie pogorszyłoby atrakcyjność całego granicznego odcinka Odry dla turystyki wędkarskiej i innych form turystyki przyrodniczej. Doprowadziłoby to do obniżenia przychodów przedsiębiorstw turystycznych działających w regionie, także po stronie niemieckiej. Aspekt ten nie został w ogóle uwzględniony w SOOŚ/OOŚ.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona/częściowo uwzględniona</p> <p>W KPŻ2030 wskazano, że w perspektywie wieloletniej prognozuje się spadek przewozu towarów masowych stałych na rzecz transportu kontenerowego i drobnicowego. Model transportowy żeglugi śródlądowej, który wygenerował prognozy dla KPŻ2030, został opracowany zgodnie z metodykami KE dla projektów infrastrukturalnych współfinansowanych ze środków UE (tzw. Niebieskie Księgi). W modelu uwzględniono obowiązujące strategie rozwoju kluczowych obszarów Polski, np. energetyka i transport oraz popyt na ładunków generowany przez obszary regionów Polski, na które oddziałuje Odra.</p> <p>KPŻ2030 dotyczy polskiego sektora żeglugi śródlądowej. Jest to projekt polskiego programu rządowego i nie obejmuje sektora żeglugi Republiki Federalnej Niemiec. Analizy wykazały wzrost ruchu statków żeglugi śródlądowej na polskich śródlądowych drogach wodnych.</p> <p>Podkreślenia wymaga, że prognozowane wartości nie odbiegają od dostępnych danych historycznych dla przewozu ładunków w Polsce np. w 2007 przewieziono 6,4 mln ton ładunków (Eurostat).</p> <p>W wyniku realizacji Programu zakłada się wzrost atrakcyjności turystycznej i ruchu turystycznego na drogach wodnych. W KPŻ zawarto wyjaśnienia w zakresie możliwości wykorzystania Odry do transportu ładunków oraz celów turystycznych, potwierdzone statystykami i obecnym funkcjonowaniem Odry w zakresie tych dwóch rynków.</p> <p>Wpływ planowanych przedsięwzięć został przenalizowany również pod kątem wpływu na ludność, odniesienia i analizy do turystyki i wędkarstwa zostaną dodane do rozdziału. Należy jednak podkreślić, iż ocenę wpływu na poszczególne komponenty środowiska</p>
----	------------	---	---	---

				należy przeprowadzić do dokumentu planistycznego poddawanego ocenie.
34	16.02.2023	Uwaga społeczeństwa	W obliczu rosnącej aktywności budowlanej w zakresie zagospodarowania rzeki oraz jej kontroli realizowanej przez polskie władze w sposób ewidentnie lekceważący uwarunkowania i aspekty środowiskowe, stwierdzam, że bioróżnorodność, potencjał ekosystemu, kwestie ochrony przeciwpowodziowej i dobra jakość wód są w znacznym stopniu zagrożone. Sytuacja taka stanowi zagrożenie dla istnienia mojej firmy, jak również dla całej mojej sieci turystycznej obejmującej hotele, pensjonaty, restauracje i inne podmioty oferujące turystykę przyrodniczą po obu stronach Odry.	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>KPŻ2030 zakłada wzrost ruchu turystycznego oraz atrakcyjności turystycznej obszarów objętych zakresem KPŻ2030. W KPŻ zawarto wyjaśnienia w zakresie możliwości wykorzystania Odry do transportu ładunków oraz celów turystycznych, potwierdzone statystykami i obecnym funkcjonowaniem Odry w zakresie tych dwóch rynków.</p> <p>W Prognozie OOŚ przeanalizowano wpływ KPŻ2030 oraz zaplanowanych w nich działań na poszczególne komponenty środowiska. Należy podkreślić, iż oceniany jest zakres dokumentu planistycznego i jego zawartość, planowane w ramach KPŻ2030 zadania inwestycyjne stanowią istniejące obiekty a zakres prac obejmuje ich modernizację.</p>
35	17.02.2023		<p>Rzeka Ren ma wciąż duże znaczenie dla niemieckiej żeglugi rzecznej. Boryka się jednak z coraz większymi problemami w związku z niskimi stanami wód i musi być stale pogłębiany, tak aby mogły po nim pływać statki.</p> <p>Obszary leżące nad Łabą poddawane są renaturalizacji, ponieważ dostrzeżono fakt, że żegluga rzeczna nie jest opłacalna. Proszę się zastanowić i zmienić swój sposób myślenia, proszę wyciągnąć wnioski z błędów popełnionych przez innych. Szkody spowodowane przez prace budowlane prowadzone na Odrze będą ogromne dla ludzi i przyrody. Z zadowoleniem przyjmuję decyzję czeskiego rządu o braku zgody na realizację projektu Dunaj-Odra-Łaba</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Zakres KPŻ2030 obejmuje:</p> <p>a) zadania sektorowe mające na celu wzmocnienie sektora żeglugi śródlądowej w Polsce</p> <p>b) 11 działań inwestycyjnych (w tym 6 na Odrzańskiej Drodze Wodnej) polegających na modernizacji istniejącej, ponad 100-letniej infrastruktury hydrotechnicznej, której część ma status zabytku.</p> <p>Brak realizacji działań inwestycyjnych wskazanych w KPŻ2030 oznacza dalsze niszczenie obiektów, co wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na walory estetyczne krajobrazu i może wiązać się z utratą korzyści środowiskowych, np. w zakresie możliwości przemieszczania się ryb i innych organizmów wodnych (np. dzięki budowie nowoczesnej przepławki w ramach inwestycji na Ujściu Nysy).</p>

				<p>Zamknięta lista działań inwestycyjnych została wskazana w załączniku nr 1 do Programu.</p> <p>Mimo wyzwań związanych z żeglugą śródlądową wynikających ze zmian klimatycznych (np. niskie stany wód spowodowane okresami suszy) inwestycje na śródlądowych drogach wodnych realizowane są w całej UE.</p> <p>.</p>
36	01.03.2023	Federalne Ministerstwo Środowiska, Ochrony Przyrody, Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Konsumentów	<p>W Programie Żeglutowym wskazuje się, że Odra może stać się integralną częścią transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T). Zwracamy się z prośbą o sprecyzowanie, czy celem Programu Żeglutowego jest włączenie odcinków granicznych Odry do sieci TEN-T, ponieważ nie jest to obecnie przewidziane w rozporządzeniu w sprawie TEN-T i Niemcy nie opowiadają się za takimi działaniami.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Cel główny i cele szczegółowe zostały określone w KPŻ2030 w rozdziale 4. Włączenie dróg wodnych do sieci TEN-T jest jednym z wielu kamieni milowych (ok. 40), które wspomagają realizację tych celów. Włączenie Odry do sieci TEN-T nie jest warunkiem realizacji celów KPŻ2030.</p> <p>Ewentualne włączenie Odry środkowej i górnej do sieci TEN-T wynikać będzie z ostatecznych parametrów jakościowych jakie zostaną ustalone w rozporządzeniu TEN-T, po zakończeniu trwającej procedury legislacyjnej.</p> <p>Jej włączenie możliwe będzie przy następnych procesach rewizji, co nie jest obecnie przedmiotem konsultacji środowiskowych.</p>
37			<p>Zasadniczo popieramy przejście z transportu drogowego na transport żeglugą śródlądową lub transport kolejowy, ponieważ sprzyja to ograniczeniu skutków transportu towarowego dla środowiska i klimatu. W Programie Żeglutowym wskazuje się, że stan techniczny floty wpływa na wysoki poziom emisji wytwarzanych przez żeglugę śródlądową. Dokumentacja nie zawiera jednak wystarczająco dokładnego szacunku lub oceny możliwych skutków wspomnianych emisji w kontekście transgranicznym. Z tego względu</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W KPŻ2030 dane dotyczące poziomu emisji zostały określone na poziomie UE, na bazie analiz zleczanych m.in. przez KE. Dodatkowo w KPŻ2030 określono działania mające na celu transformację floty w kierunku bardziej przyjaznej środowisku.</p> <p>Dokument polski został zaprojektowany analogicznie jak podobne dokumenty strategiczne dla sektora transportu wodnego śródkądowego (tzw. masterplany) przygotowywane w innych krajach Unii Europejskich oraz przez Komisję Europejską (NAIADES III). KPŻ2030</p>

		zwracamy się do Polski z prośbą o rozważenie możliwych skutków, a w szczególności o podjęcie działań mających na celu ograniczenie emisji, jak opisano w rozdziale 4.2.2.2	uwzględnia wszystkie wymagane polskim prawem elementy przewidziane dla programów rozwoju.
38		Nie podzielamy stanowiska, jakoby określone działania na rzecz poprawy stanu Odry, np. budowa przepławek dla ryb, nie mogły zostać zrealizowane bez Programu Żeglugowego. Ramowa dyrektywa wodna UE (dyrektywa 2000/60/WE) wymaga osiągnięcia dobrego stanu zasobów wód, w tym ich ciągłości w ramach biologicznych składowych jakościowych. Środki te są wymagane na mocy dyrektywy i nie mogą być uzależnione od realizacji programów w innych sektorach.	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Modernizacja i budowa przepławek dla ryb stanowi element kompleksowej inwestycji na istniejących stopniach wodnych.</p> <p>Brak realizacji działań inwestycyjnych wskazanych w KPŻ2030 oznacza dalsze niszczeniem obiektów, co wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na walory estetyczne krajobrazu i może wiązać się z utratą korzyści środowiskowych, np. w zakresie możliwości przemieszczania się ryb i innych organizmów wodnych (np. dzięki budowie nowoczesnej przepławki w ramach inwestycji na Ujściu Nysy).</p>
39		W rozdziale 4.3 Programu Żeglugowego i w punkcie „Wpływ na różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny i obszary chronione” dokumentu „Projekt oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do projektu Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030”, w zakresie, w jakim umożliwia on ocenę możliwego znaczącego oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym” przedstawiono wpływ planowanych działań na różne dobra chronione lub konsekwencje zaniechania środków inwestycyjnych na wodach. W swoim stanowisku Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Klimatu Brandenburgii wnioskuje, że realizacja Programu Żeglugowego może wywierać znaczące negatywne skutki dla środowiska na obszarze kraju związkowego Brandenburgii, w szczególności na zagrożonych obszarach Natura 2000 (na obszarze Parku	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Szczegółowa ocena wpływu planowanej inwestycji została przeprowadzona na etapie indywidualnej oceny środowiskowej, z której wynika, że w przypadku działań dotyczących modernizacji zabudowy regulacyjnej na Odrze</p> <p>potencjalne negatywne i istotne oddziaływanie będzie związane z bezpośrednim zniszczeniem siedlisk (6430 ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe, 91F0 łągowe lasy dębowowiązowo-jesionowe, 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami, 6440 łąki selernicowe, 9170 – grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, <u>jednak oddziaływanie to będzie</u></p>

			<p>Narodowego Doliny Dolnej Odry i poza tym obszarem) oraz na ekologiczny stan wód. Przedstawione stanowisko podziela BMUV. Z punktu widzenia BMUV ocena nie wykazała w wystarczającym stopniu braku długoterminowych skutków działań, w szczególności projektu „Modernizacji zabudowań regulacyjnych na Odrze granicznej etap II” na obszary chronione po niemieckiej stronie Odry i cenne siedliska. Katastrofa na Odrze w sierpniu 2022 r. pokazała, że ekosystem rzeki jest wrażliwy na negatywne wpływy, zwłaszcza w ekstremalnych warunkach atmosferycznych. BMUV uważa, że wszelkie działania ingerujące w system wodny (w tym hydrologię, strukturę siedliska) powinny być realizowane w sposób minimalizujący negatywne skutki dla środowiska lub zwiększający jego odporność przez rewitalizację. Jest to możliwe jedynie w drodze przeprowadzenia krytycznej i pogłębionej analizy skutków planowanych działań w długim okresie.</p>	<p><u>ograniczone tylko do pojedynczych, zidentyfikowanych pławów.</u></p> <p>Eksploracja zmodernizowanej zabudowy regulacyjnej nie będzie miała wpływu na formy ochrony przyrody, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 (Łęgi Słubickie (PLH080013); Dolina Środkowej Odry (PLB080004.B); Ujście Warty (PLC080001), Dolna Odra (PLH320037), Dolina Dolnej Odry (PLB320003)), oraz ciągłość łączących je korytarzy ekologicznych.</p> <p>Ponadto w przypadku planowanego przedsięwzięcia pn. Modernizacja zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej Etap II, w świetle analiz przeprowadzonych na potrzeby ROŚ, nie stwierdzono istotnego wpływu na obszary objęte ochroną prawną, a w szczególności: rezerwat przyrody Łęgi koło Słubic, otulinę Parku Narodowego Ujście Warty i pokrywający się z nią Park Krajobrazowy Ujścia Warty oraz Cedyński Park Krajobrazowy.</p>
<p>Uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030</p>				
1	28.02.2023	<p>Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Klimatu Brandenburgii</p> <p>Wydział 4 – Ochrona Przyrody/ Referat 44 – Ochrona Przyrody w procedurach planowania i zatwierdzania</p> <p>Wydział N – Ochrona Przyrody i krajobrazów naturalnych/ Referat N4</p>	<p>Na stronie 7 w przedostatnim akapicie stwierdza się, że dostępne w tym momencie informacje nie pozwalają na stwierdzenie, że obecnie zakładane oddziaływania są na tyle znaczące, że wymagana jest ocena transgraniczna.</p> <p>Stwierdzenie dotyczące przewidywanych oddziaływań modernizacji zabudowy regulacyjnej rzeki Odry w przebiegu granicy nie są z naszego punktu widzenia poprawne pod względem fachowym, stąd spotykają się z wyraźnym sprzeciwem. Zgodnie z opinią Instytutu Ekologii Śródlądowej i Rybactwa Śródlądowego im.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W prognozie oddziaływania na środowisko dla KPŻ2030 przeanalizowano wpływ wszystkich inwestycji ujętych w Załączniku 1 do Programu na środowisko państw potencjalnie narażonych zgodnie z przepisami prawa i dostosowano wyniki tej oceny do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.</p> <p>W ocenie wzięto pod uwagę wyniki istniejących dotychczas dokumentów opracowanych dla poszczególnych inwestycji.</p>

		<p>Leibniza (IGB) z dnia 26 marca 2021 r. rzeczywisty przepływ pomiarowy wymagany dla całkowitej planowanej głębokości wody 1,8 m z odpowiednim okresem przekroczenia wynosi tylko 160 m³/s na odcinku między Kostrzynem i Ratzdorf oraz 250 m³/s poniżej ujścia Warty w okolicach Kostrzyna (Bundesanstalt für Wasserbau [BAW] 2014). Historycznie rzecz biorąc, w całej Odrze nigdy nie było głębokości wody na poziomie 1,8 m przy tak niskich przepływach (160-250 m³/s). Jest to zatem obszerny projekt rozbudowy, które może okazać się nieudany w odniesieniu do celów osiągnięcia specjalnej głębokości wody na poziomie 1,8 m. Zakres rozbudowy nie jest prawidłowo i adekwatnie przedstawiony w przedłożonych dokumentach.</p>	
2		<p>W przedłożonych dokumentach brakuje istotnych informacji. Jeżeli zgodnie z koncepcją regulacji rzeki polegającą na modernizacji zabudowy regulacyjnej rzeki Odry w przebiegu granicy, etap II, planowane jest pogłębienie kanału żeglugowego o 0,4 m, to brakuje oszacowania długotrwałej sedimentacji w polach ostrogowych i związanych z tym strat siedliskowych dla organizmów wodnych. Jeśli łącznie 158,6 km rzeki zostanie pogłębione o 0,4 m na średniej szerokości 100 m, to według IGB przemieszczonych zostanie 6,4 mln m³ osadów. Jednakże w dokumencie nie można znaleźć żadnych informacji na ten temat. Ponieważ jest to istotna i nieodwracalna zmiana hydromorfologiczna Odry granicznej, należy szczególnie dokładnie przeanalizować jej oddziaływanie.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Szczegółowe analizy wpływu planowanej inwestycji na poszczególne elementy środowiska, wraz z niezbędnymi analizami i modelami zostały przeprowadzone i opracowane na etapie indywidualnej oceny środowiskowej. Biorąc pod uwagę fakt, że w pognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w dokumentach powiązanych z zakresem projektowanego dokumentu, ustalenia wynikające z indywidualnej oceny zostały uwzględnione w prognozie oddziaływania na środowisko w ramach SOOŚ dla KPŻ2030.</p>
3		<p>Przedstawienie możliwych zmian w obecnym stanie środowiska w przypadku braku realizacji Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030 na stronie 8 i 9 dokonane jest w sposób bardzo ogólny. Nie ma tu</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p>

		<p>zróżnicowanego rozpatrywania poszczególnych projektów. W związku z tym nie można właśnie przedstawić skutków dla klimatu. Zakłada się, że inwestycje przypisane do celu 1 same w sobie nie będą miały wpływu na zmiany klimatu, ale są wrażliwe na zagrożenia związane ze zmianami klimatu, np. powodzie, silne wiatry. Brakuje kolejnego istotnego ryzyka, jakim jest malejąca podaż wody w krajobrazie, już i tak obniżający się poziomu wód gruntowych w obszarze oddziaływania projektów, co może postawić pod znakiem zapytania cel rozbudowy, jakim jest poprawa transportu wodnego. Brakuje tu kompleksowej prognozy klimatycznej dla poszczególnych projektów, w rozważaniach transgranicznych modernizacji zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej etap II. Bardziej prawdopodobne jest, że planowana rozbudowa nie osiągnie swojego celu, jakim jest utworzenie niezawodnego stabilnego szlaku transportowego. Zamiast tego, ograniczające czynniki stresogenne będą się nasilać w zakresie swoich zmiennych oddziaływań, degradując ekosystem doliny Odry w jego różnorodności biologicznej.</p>	<p>W sooś został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPŻ2030, w tym m.in. na klimat i powietrze, wody powierzchniowe i podziemne.</p> <p>Z raportu badań i obliczeń wykonanego na podstawie Aktualizacji koncepcji regulacji cieków Odry Granicznej wynika jednoznacznie, że podwyższenie zwierciadła wody przy wysokich i powodziowych stanach wód, jak i jego obniżenie w przypadku niżówek (będące naturalnym następstwem obniżenia dna) będzie niewielkie w stosunku do warunków, które panują na rzece w jej obecnym stanie, a realizacja inwestycji nie zwiększa ryzyka powodziowego oraz nie doprowadzi do znaczącego obniżenia się zwierciadła wód gruntowych, które mogłyby skutkować przesuszeniem terenów przybrzeżnych. Ponadto analiza wyników przeprowadzanych badań i wykonanych modeli wskazuje, że funkcjonowanie przebudowywanej zabudowy regulacyjnej nie wpłynie na aktualny ustrój hydrologiczny Odry. Wyniki analiz wykazały, że funkcjonowanie przebudowywanej zabudowy regulacyjnej nie wpłynie na wielkości przepływów oraz na dynamikę wezbrań i niżówek, a także na obniżenie poziomu wód gruntowych w międzywalu.</p>
4		<p>Na uwagę zasługują również następujące cytaty z niniejszego dokumentu, które całkowicie przeczą stwierdzeniu o generalnej zgodności środowiskowej planowanych przedsięwzięć:</p> <p><i>„Dodatkowo odbudowa zabudowy regulacyjnej spowoduje wzrost prędkości nurtu, co lokalnie może wpływać na zmianę ukształtowania dna rzeki. Działania te będą potencjalnie powodować znaczące negatywne oddziaływania w zakresie elementów morfologicznych brzegów rzeki,</i></p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Metodyka oceny zarówno postanowień KPŻ2030 jako całości oraz przedsięwzięć zaplanowanych w nich obejmuje analizy na poszczególne komponenty środowiska. Istotnym jest podkreślenie, że obiekty planowane do przeprowadzenia i zakres prac dotyczą modernizacji istniejących budowli, które nie będą stanowiły nowej zmiany w środowisku.</p>

		<p><i>struktury roślinności brzegowej oraz siedliska makrofitów, bezkręgowców oraz stadiów młodocianych ichtiofauny. Dotyczyć będą przede wszystkim możliwego pogorszenia stanu hydromorfologicznego oraz negatywnego wpływu na elementy biologiczne: makrofity, makrobezkręgowce bentosowe oraz ichtiofaunę. Oddziaływania będą mieć charakter bezpośredni, lokalny – ograniczony do odcinków podlegającym pracom związanym z modernizacją oraz odbudową zabudowy regulacyjnej.” (strona 11).</i></p> <p><i>„Potencjalnym negatywnym oddziaływaniem związanym z etapem eksploatacji zabudowy regulacyjnej jest jednak ryzyko, że w dłuższej perspektywie czasowej dojdzie do przyspieszonej erozji wgłębnej w strefie toru wodnego na skutek koncentracji nurtu i ograniczenia dopływu rumowiska z brzegów. Może to doprowadzić do obniżenia poziomu zwierciadła wody w rzece i w konsekwencji spadku poziomu wód gruntowych i zalądowania pól międzyostrogowych, co byłoby niekorzystnym długookresowym oddziaływaniem inwestycji i mogłoby zredukować odtworzone wskutek przebudowy ostróg siedliska przybrzeżne.” (strona 17)</i></p> <p>Stwierdzenia te zasługują na szczególną uwagę, gdyż korespondują z argumentacją fachową przedstawioną przez Zarząd Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry i MŁUK w ocenie działania „1B.2 Prace modernizacyjne I i II etapu na Odrze jako rzece granicznej w ramach projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły” w kontekście stanowiska zajętego odnośnie transgranicznej OOS. Została ona jednak odrzucona przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska jako pod względem fachowym nieistotna. Natomiast w</p>	
--	--	---	--

			<p>dostępnych obecnie dokumentach dotyczących Polskiego Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2023 argumentacja w tym zakresie jest kontynuowana – pokazuje to znaczne niespójności w badaniu i ocenie fachowej. Pomimo tej fachowej oceny, w raporcie środowiskowym dotyczącym programu żeglugowego stwierdza się, że przeprowadzenie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko nie jest konieczne ze względu na stwierdzenie, że nie należy spodziewać się trwałych negatywnych oddziaływań.</p>	
5			<p>Badanie alternatyw dla planowanej rozbudowy na Odrze granicznej przy pomocy ostróg i budowli poprzecznych zostało odrzucone poprzez samo wskazanie braku alternatyw:</p> <p><i>„Cel główny dokumentu zostanie osiągnięty poprzez realizację wyznaczonych celów szczegółowych. Na poziomie celu głównego i celów szczegółowych wskazanie rozwiązań alternatywnych jest praktycznie niemożliwe.” (strona 41)</i></p> <p><i>„Według Raportu oddziaływania powyższego przedsięwzięcia na środowisko i prowadzonych w związku z jego opracowaniem analiz, wynika, że brak jest wariantu realizacyjnego, który można byłoby ocenić jako lepszy środowiskowo niż wariant wybrany przez Inwestora.” (strona 41)</i></p> <p>Wbrew temu w rozdziale 4.4.3.1 Krajowego Programu Żeglugowego wymienione zostały ekologicznie zrównoważone alternatywy dla rozbudowy na Odrze granicznej.</p> <p>Zaniechanie analizy wariantów budzi zastrzeżenia.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się dla projektu programu. To dokument i jego zakres poddaje się ocenie. W związku z tym, że cel główny dokumentu dot. wzmocnienia roli transportu wodnego śródlądowego w kraju nie da się go osiągnąć w inny sposób niż ten prezentowany w dokumencie.</p> <p>Natomiast rozwiązania alternatywne dla poszczególnych przedsięwzięć rozpatruje się na etapie indywidualnej oceny oddziaływania na środowisko.</p>
6			<p>Jako „część OOS dla KPŻ 2030_DE.pdf” od strony 37 proponowany jest katalog minimalizacji utrudnień związanych z budową. Jeśli spojrzeć na obecne miejsca budowy pod Neurüdnitz, środki te nie są</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p>

		<p>zauważalne, a proponowany katalog działań nie jest stosowany. Na przykład nie wydaje się, aby zostały stworzone tymczasowe drogi budowlane i miejsca magazynowania. Można odnieść wrażenie, że prace na budowie prowadzone są jedynie zgodnie z wymogami technicznymi. Nie ma dowodów na to, że chronione są walory przyrody, roślinność czy gleba. Drogi dojazdowe do miejsc budowy są w bardzo złym stanie. Miejsca magazynowania w obrębie obszarów SPA i FFH przedstawiają obraz zniszczenia. Niezbędne później zmniejszenie zagęszczenia gleby spowodowanej przez drogi budowlane, które nie są podłożone geowłókniną, można wykonać ewentualnie tylko poprzez gruntowną wymianę warstwy. W tym procesie, oprócz całkowitego zniszczenia roślinności, może dojść również do uwolnienia zanieczyszczeń (np. metali ciężkich) zgromadzonych w glebie zalewowej. Te negatywne skutki dotyczą jednak terytorium Polski, ale uwolnione zanieczyszczenia mogłyby w przypadku wyższych poziomów Odry wpłynąć również na terytorium Niemiec.</p>	<p>Organ odnosi się do inwestycji już realizowanej nie będącej przedmiotem rozważań projektu Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030.</p> <p>Ponadto zgodnie z polskim prawodawstwem prognoza przedstawia m.in. rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. W projekcie prognozy dla projektu Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030 uwzględniono powyższe tj. wskazano katalog rozwiązań odpowiednich dla postanowień dokumentu.</p>
7		<p>Ocena oddziaływania na przyrodę obszarów Natura 2000 (OOŚ Natura 2000) może zostać włączona do sprawozdania dotyczącego oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ) lub strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ). Istotne jest jednak, aby informacje istotne dla OOŚ Natura 2000 i jej wniosków pozostały wyraźnie wyodrębnione i rozpoznawalne w raporcie OOŚ lub SOOŚ, tak aby można je było odróżnić od informacji zawartych w ogólnej OOŚ lub SOOŚ.¹ W przedłożonych dokumentach nie zostało to</p>	<p>Uwaga wyjaśniona/częściowo uwzględniona.</p> <p>Przedstawione wyniki w prognozie oddziaływania na środowisko wynikają z dostępnej dokumentacji sporządzonej dla poszczególnych inwestycji.</p> <p>Inwestycje ujęte w KPŻ2030 są na różnym etapie przygotowania do realizacji, część z nich posiada już ostateczne decyzje środowiskowe, inne zaś posiadają tylko wstępne analizy.</p>

¹ Por. Komisja Europejska, Ocena planów i projektów w odniesieniu do obszarów Natura 2000, C(2021) 6913, s. 118.

		osiągnięte. Przekazywane są jedynie niekonkretne i uogólnione stwierdzenia dotyczące wpływu programu na zgodność z obszarami Natura 2000. Ponadto są one niekompletne. OOŚ Natura 2000 wymaga bardziej rygorystycznych badań i prognoz oddziaływania niż te przeprowadzone w ramach przedłożonej OOŚ. Oceny, które ograniczają się do ogólnych opisów i powierzchownego rozważenia istniejących danych dotyczących przyrody na danym obszarze, nie można uznać za „odpowiednią ocenę” zgodności w rozumieniu art. 6 ustęp 3 zdanie 1 dyrektywy siedliskowej 92/43/EWG.	Dokładając jak największej staranności w opracowaniu prognozy i wykazując jak najwięcej danych i informacji nie ujednolicono poziomu tych informacji tylko dostosowywano ten poziom do dostępnej wiedzy dla każdej inwestycji indywidualnie. W Prognozie OOŚ w odrębnym rozdziale wyodrębniono ocenę wpływu planowanych działań na obszary Natura2000, uwzględniono obszary zarówno po stronie polskiej jak i niemieckiej.
8		Pod uwagę brany jest tylko 1 z 11 projektów inwestycyjnych.	Uwaga wyjaśniona. W projekcie prognozy oddziaływania na środowisko przeanalizowano wpływ wszystkich przedsięwzięć ujętych w projekcie Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030. Poszczególne analizy zostały wykonane w oparciu o dokumenty opracowane dla nich, a także w oparciu o analizy przeprowadzone na podstawie dostępnych danych.
9		Nie uwzględniono wszystkich obszarów Natura 2000 w obszarze oddziaływania. Cele ochrony danych obszarów Natura 2000 nie zostały wymienione i uwzględnione. Nie uwzględnia się gatunków charakterystycznych dla typów siedlisk przyrodniczych (SP) określających cel ochrony. brak jest aktualnych danych na temat gatunków i SP, które mogą zostać dotknięte. nie wszystkie czynniki wpływu zostały wymienione i prognozowane pod względem ich oddziaływania. Nie wymieniono również celów ochrony danych obszarów Natura 2000 ani nie zgromadzono aktualnych danych na temat gatunków i typów	Uwaga uwzględniona W ramach KPŻ2030 oceniając wpływ planowanych przedsięwzięciach, wzięto pod uwagę stan najnowszej wiedzy i danych organów odpowiedzialnych za monitoring siedlisk i przedmiotów ochrony obszarów Natura2000. W rozdziale dodano dodatkowe informacje i analizy na temat obszarów Natura 200, w szczególności odniesienia do obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na obszarze RFN.

			<p>siedlisk przyrodniczych. Ocena w ramach dyrektywy siedliskowej nie może być jednak „odpowiednia” w rozumieniu art. 6 ust. 3 zdanie 1 dyrektywy siedliskowej 92/43/EWG, jeśli brakuje aktualnych danych na temat siedlisk i gatunków chronionych.² Ocena, czy projekt może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 poprzez swoje składniki istotne z punktu widzenia celów ochrony, ma być dokonana na podstawie jego wpływu na stan ochrony składników obszaru. Decydującym kryterium oceny jest właściwy stan zachowania chronionych siedlisk i gatunków. Korzystny stan zachowania musi pozostać stabilny pomimo realizacji przedsięwzięcia, a istniejący zły stan zachowania nie może ulec dalszemu pogorszeniu. Okoliczność ta musi być brana pod uwagę tym bardziej, że grupy gatunkowe ryb, małży i ślimaków poniosły masowe straty w zakresie populacji w wyniku masowej śmiertelności w Odrze w 2022 r.</p> <p>W odniesieniu do wyliczenia niemieckich obszarów Natura 2000, badanie jest ograniczone do Europejskich Obszarów Ochrony Ptaków Dolina Dolnej Odry (DE2951401) i Nizina Środkowej Odry (DE3453422). Ponadto badanie jest ograniczone do obszaru siedliskowego Dolina Dolnej Odry (DE2951302). Wymienione są trzy kolejne obszary Natura 2000: „Oderinsel Kietz”, „Oder-Neiße Ergänzung”, „Oderwiesen Neurüdnitz” i Park Narodowy Doliny Dolnej Odry.</p> <p>W ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000 po stronie niemieckiej brakuje następujących 9 obszarów znaczących dla Wspólnoty, które łączą się w górnej części rzeki na południe od Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry:</p>	
--	--	--	---	--

² ETS, wyrok z 17.4.2018 - C-441/17, nr b. 137

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oderaue Geschmar (DE 3353-301) ▪ Odervorland Gieshof (DE 3252-301) ▪ Odervorland Kienitz (DE 3352-301) ▪ Lebuser Odertal (DE 3553-307) ▪ Oderwiesen nördlich Frankfurt (DE 3653-302) ▪ Eichwald und Buschmühle (DE 3653-301) ▪ Oderwiesen am Eichwald (DE 3653-305) ▪ Mittlere Oder (DE 3754-303) ▪ Oder-Neiße (DE 3954-301) <p>Należy również wziąć pod uwagę, że europejskie prawo ochrony obszarów jest ukierunkowane na usieciowienie obszarów chronionych. W tym celu niezbędna jest ochrona relacji między różnymi obszarami i ich częściami. Naruszenie tych relacji, np. poprzez przerwanie lub pogorszenie stanu korytarzy migracyjnych, podlega zatem reżimowi ochrony terenu. Funkcjonowanie takich relacji musi być zatem uwzględnione w ocenie.</p> <p>Projekt oceny oddziaływania na środowisko zakłada na str. 7, w 3 akapicie, że przebudowa istniejącego systemu regulacji nie będzie miała takiego samego wpływu na profil podłużny i poziom wody w rzece jak regulacja kanałów naturalnych, co potwierdzają obliczenia hydrodynamiczne wykonane na potrzeby tego projektu. Inne kanały „naturalne” nie są standardem porównawczym dla oceny oddziaływania na środowisko rzeki Odry, której profil podłużny ma być zmieniony właśnie przez przebudowę systemu regulacji. Wraz z wydłużeniem i podwyższeniem ostróg ma nastąpić zwiększenie naprężeń stycznych i znaczne pogłębienie toru wodnego. Nastąpią operacyjne zmiany poziomów wody, erozja i pogłębienie</p>	
--	--	--	--

			<p>koryta, zmiany prędkości przepływu, naprężenia ścinające w korycie rzeki, transport osadów i redystrybucja osadów, co będzie miało poważny wpływ na krajobrazowy bilans wodny doliny Odry. Pogłębieniu temu towarzyszy obniżenie poziomu wód gruntowych, co może mieć istotny wpływ na gatunki i siedliska na terenach zalewowych z dala od rzeki, zwłaszcza w okresach suszy. Wbrew założeniom zawartym w projekcie oceny oddziaływania na środowisko, rozbudowa trasy wodnej wraz z obniżeniem stanów wód ma znacząco szkodliwy wpływ na dobra chronione obszarów Natura 2000. Działanie to narusza więc główny zakaz zawarty w rozporządzeniach dotyczących obszarów ochrony przyrody, które zostały ustanowione w celu wdrożenia dyrektywy siedliskowej. Rozporządzenia te zabraniają realizacji działań nawadniających lub odwadniających wykraczających poza obecny zakres, zmieniania cieków wodnych w sposób sprzeczny z celem ochronnym lub naruszenia bilansu wodnego obszaru w jakikolwiek inny sposób. Planowane obniżenie poziomu wód może uniemożliwić osiągnięcie celów związanych z ochroną siedlisk zalewowych, typów siedlisk wymienionych w załączniku I oraz gatunków zwierząt wymienionych w załączniku 2 dyrektywy siedliskowej.</p> <p>W prezentacji oddziaływań na obszary Natura 2000 na stronie 14 brakuje zrozumiałego uzasadnienia, dlaczego zamierzone pogłębienie Odry z towarzyszącym mu obniżeniem poziomu wód gruntowych nie powinno wywołać trwałych zmian w siedliskach i habitatach oraz sieci biotopów. Pogłębianie Odry nieuchronnie prowadzi do zwiększonego odwodnienia krajobrazu, w tym przypadku zapewne z katastrofalnymi skutkami dla</p>	
--	--	--	---	--

			<p>terenów zalewowych i podmokłych. W projekcie oceny oddziaływania na środowisko nie dostrzeżono poważnych zmian w obszarach Natura 2000 i ich usieciowienia, jakie będą skutkiem pogłębienia Odry, także po stronie niemieckiej.</p> <p>Budowa stopni wodnych na północ od Wrocławia już zmniejszyła dynamikę wody w Odrze. Wyższe stany wody, które kiedyś występowały regularnie w ciągu roku, pojawiają się znacznie rzadziej niż w latach poprzednich. W ostatnich latach nasiliły się suche warunki siedliskowe na terenach zalewowych, w Kotlinie Freienwaldzkiej, na nizinach Ziltendorfer i Neuzeller Niederung. Planowana modernizacja zabudowy regulacyjnej rzeki Odry w przebiegu granicy, etap II, pogłębia te zmienione warunki siedliskowe dla istniejących siedlisk i ich gatunków. W związku z tym nieprawdziwe jest stwierdzenie na stronie 16 w ostatnim akapicie podpunktu „Oddziaływanie na formy ochrony przyrody po stronie Republiki Federalnej Niemiec”, że realizacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie miała długofalowych negatywnych oddziaływań na cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000 po stronie niemieckiej. To już nastąpiło wraz z rozbudową stopni wodnych i będzie się nasilać wraz z realizacją planowanego przedsięwzięcia.</p> <p>Na koniec należy wspomnieć, że wskazując na OOS dla przedsięwzięcia „1B.2 Etap I i Etap II prac modernizacyjnych na Odrze granicznej” wyklucza się negatywne oddziaływania na obszary Natura 2000 , chociaż w tej sprawie wciąż toczy się postępowanie, a ocena oddziaływania została również oceniona przez MŁUK Brandenburg jako błędna pod względem fachowym.</p>	
--	--	--	--	--

10			<p>Wpływ na rezerwat biosfery Schorfheide-Chorin</p> <p>Rzeka Odra na długości ok. 5,5 km graniczy bezpośrednio ze strefą III (obszar chronionego krajobrazu) rezerwatu biosfery UNESCO Schorfheide-Chorin. Obszar SPA „Mittlere Oderniederung” (DE 3453-422) i obszar SPA „Schorfheide-Chorin” (DE 2948-401) oraz obszar FFH „Oder-Neiße-Ergänzung” (DE 3553-308) są bezpośrednio dotknięte przedsięwzięciem. Zgodnie z ramowym planem zagospodarowania przestrzennego (MLUL 2004), oprócz zachowania łąk położonych bezpośrednio przed wałem, podkreśla się duże znaczenie Odry dla sieci biotopów (siedlisko bobra i wydry).</p> <p>Oprócz możliwych bezpośrednich oddziaływań na obszary chronione, należy przede wszystkim rozważyć pośrednie i skumulowane oddziaływania na sąsiadujące obszary chronione. Wspomniane wyżej działania polegające na regulacji głębokości i odbudowie infrastruktury będą miały trwałe i znaczący wpływ na bilans wodny koryta rzeki, ale także przyległego regionu. Oprócz wyżej wymienionych obszarów chronionych, na obszarze rezerwatu biosfery przedsięwzięcie może w znacznym stopniu dotknąć rezerwat przyrody (NSG) i obszar FFH „Niederoderbruch” DE 3149-302 oraz śródlądową część Starej Odry w obszarze FFH „Oder-Neiße-Ergänzung” DE 3149-302, ponieważ ta część Niederoderbruch jest zależna od poziomu wód gruntowych i dopływu Starej Odry.</p> <p>Działanie na Odrze, które ingeruje w bilans wodny wymaga zatem przeprowadzenia szerokich badań hydrologicznych w zakresie przewidywanych oddziaływań. Wątpliwości budzą takie stwierdzenia jak „<i>Brak realizacji działań zaplanowanych w projekcie KPŻ2030 nie będzie miał wpływu na wody</i>”</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Dodano odniesienie do wspomnianego rezerwatu biosfery w rozdziale dotyczącym oceny oddziaływania na obszary chronione. Ocenę dokonano zgodnie z przyjętą metodyką, uwzględniającą wszystkie rodzaje i typy oddziaływań.</p>
----	--	--	--	--

			<p>podziemne” (streszczenie strona 7). W dokumentach nie odnaleziono odpowiednich badań, choć wskazano w nich, że przeprowadzono konsultacje transgraniczne w zakresie modelowania hydrologicznego i oddziaływań hydromorfologicznych (projekt oceny oddziaływania na środowisko, strona 6). Jednakże zauważa się również, że mogą wystąpić negatywne oddziaływania: „<i>Dodatkowo odbudowa zabudowy regulacyjnej spowoduje wzrost prędkości nurtu, co lokalnie może wpływać na zmianę ukształtowania dna rzeki. Działania te będą potencjalnie powodować znaczące negatywne oddziaływania w zakresie elementów morfologicznych brzegów rzeki, struktury roślinności brzegowej oraz siedliska makrofitów, bezkręgowców oraz stadiów młodocianych ichtiofauny.</i>” (projekt oceny oddziaływania na środowisko, strona 11).</p> <p>Ponadto nie podano informacji szczegółowych dla danego obszaru na temat dotkniętych typów biotopów. Na obszarze rezerwatu biosfery występują łąki zalewowe o zmiennej wilgotności (typ biotopu 0510401), na które zmiana dynamiki wód może mieć istotny wpływ.</p> <p>Brak jest wypowiedzi dotyczących fauny. Brakuje również konkretnych i wiarygodnych informacji na temat negatywnego wpływu urządzeń i użytkowania, jak również informacji dotyczących unikania i kompensacji. Nie można uznać za wystarczające założenie przeprowadzenia inwentaryzacji dóbr chronionych przed rozpoczęciem prac budowlanych: „<i>Przed realizacją obiektu zaleca się wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej obejmującej m.in.: a. roślinność występującą w obrębie planowanej inwestycji; b. gatunki chronione występującą w obrębie</i></p>	
--	--	--	--	--

			<i>planowanej inwestycji.” (projekt oceny oddziaływania na środowisko, strona 39).</i>	
11	28.02.2023	<p>Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Klimatu Brandenburgii</p> <p>Wydział 2 – Ochrona Wód i Gleb</p> <p>Wydział Gospodarki Wodnej 1 i 2 LfU</p>	<p>Kwestie ochrony przeciwpowodziowej</p> <p>Ze specjalistycznego punktu widzenia zarządzania ryzykiem powodziowym, w ramach SOOŚ należy jeszcze dokładniej zbadać i udzielić odpowiedzi na dodatkowe pytania. W dokumentach nie zawarto jednoznacznych wskazań na zalety i wady planowanych zamierzeń w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym. Wpływ planowanych zamierzeń na dobro chronione jakim jest człowiek został określony jedynie ogólnikowo. Podstawy danych oraz obliczeń, na których oparte zostały stwierdzenia dotyczące wpływu na ludzi, nie są podane w dokumentach. Należy wyjaśnić tę kwestię.</p> <p>W odniesieniu do wymienionych w dokumentach działań w obszarze Odry granicznej (etap II) odsyła się do wciąż aktualnych stanowisk LfU Brandenburgii dotyczących programu „Modernizacja zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej - etap I + II”.</p> <p>Zgodnie z dyrektywą powodziową, skutki zamierzeń planowanych w górnym biegu na przepływ w Odrze muszą być uzgodnione z podmiotami położonymi w dolnym biegu rzeki. Zakłada się, że dojdzie do uzgodnień w ramach wspólnych transgranicznych grup roboczych. Mimo tych uzgodnień, należy wykazać neutralność powodziową planowanych zamierzeń. Należy zbadać i opublikować wpływ planowanych zamierzeń na przebieg przepływu wód w Odrze. Dopiero wtedy będzie można w pełnym zakresie ocenić skutki planowanych zamierzeń.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Przedmiotem rozważań soos dla KPŻ2030 nie jest analiza ryzyka powodziowego. Niemniej jednak poprzez wdrożenie jego zapisów zostanie osiągnięty cel dotyczący zwiększenia ochrony przed powodzią poprzez umożliwienie pracy lodołamaczom i zapewnienie odpowiedniej dla ich pracy głębokości.</p> <p>Ocena skuteczności inwestycji w zakresie ochrony przeciwpowodziowej została dokonana w Planie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na obszarach dorzeczy. Zgodnie z obowiązującymi uwarunkowaniami prawnymi (w tym Konwencją z Aarhus) dla planów i programów wykonano również strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.</p> <p>Natomiast w prognozie dla KPŻ2030 uwzględniono ocenę zgodności z tymi dokumentami planistycznymi (w tym PZRP i aPZRP).</p> <p>Z raportu badań i obliczeń wykonanego na podstawie Aktualizacji koncepcji regulacji cieku Odry Granicznej wynika jednoznacznie, że podwyższenie zwierciadła wody przy wysokich i powodziowych stanach wód, będzie niewielkie w stosunku do warunków, które panują na rzece w jej obecnym stanie, a realizacja inwestycji nie zwiększa ryzyka powodziowego. Wyniki analiz wykazały, że funkcjonowanie przebudowywanej zabudowy regulacyjnej nie wpłynie na wielkości przepływów oraz na dynamikę wezbrań i niżówek.</p>

12		<p>Wpływ na hydrologię/ bilans wodny/ kwestie związane z utrzymaniem cieków i obiektów</p> <p>W związku ze spodziewanym znaczącym wpływem na niskie, średnie i wysokie stany wody, wymagane jest sporządzenie ekspertyzy dla Odry granicznej na podstawie modelowania hydraulicznego z transportem ładunków stałych, co pozwoli na dokonanie konkretnej oceny wpływu krótkoterminowego i długoterminowego.</p> <p>Zamierzenia w ramach projektu „Modernizacja zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej” mają również wpływ na bilans wodny połączonych polderów, ponieważ podnoszone są poziomy wody. Osoba odpowiedzialna za utrzymanie ze strony LfU Brandenburgii prosi o określenie zmian poziomu przy przepływach niskich miesięcznych MNQ, przepływach niskich MQ, HQ10 i HQ200 oraz o określenie zmian wynikających z nich dopływów wód drenażowych do Kotliny Freienwaldzkiej, Neuzeller i Ziltendorfer Niederung oraz do Parku Narodowego Doliny Odry.</p> <p>Ponadto spodziewane są bezpośrednie wpływy na operacyjne prognozy powodziowe, ponieważ zmieniają się warunki hydrauliczne. Następnie należy przeprowadzić niezbędne pomiary i udostępnić je do wykorzystania właściwym organom.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Z raportu badań i obliczeń wykonanego na podstawie Aktualizacji koncepcji regulacji cieku Odry Granicznej wynika jednoznacznie, że podwyższenie zwierciadła wody przy wysokich i powodziowych stanach wód, jak i jego obniżenie w przypadku niżówek (będące naturalnym następstwem obniżenia dna) będzie niewielkie w stosunku do warunków, które panują na rzece w jej obecnym stanie, a realizacja inwestycji nie zwiększa ryzyka powodziowego oraz nie doprowadzi do znaczącego obniżenia się zwierciadła wód gruntowych, które mogłyby skutkować przesuszeniem terenów przybrzeżnych. Ponadto analiza wyników przeprowadzanych badań i wykonanych modeli wskazuje, że funkcjonowanie przebudowywanej zabudowy regulacyjnej nie wpłynie na aktualny ustrój hydrologiczny Odry. Wyniki analiz wykazały, że funkcjonowanie przebudowywanej zabudowy regulacyjnej nie wpłynie na wielkości przepływów oraz na dynamikę wezbrań i niżówek, a także na obniżenie poziomu wód gruntowych w międzywalu.</p>
13		<p>Projekty 1-3 zlokalizowane są w górnym biegu rzeki Odry o naziemnej powierzchni zlewni od 10935 km² w punkcie pomiarowym Opole i 13436 km² w punkcie pomiarowym Ujście Nysy. Budowle poprzeczne wpływają na reżim przepływu Odry, która dość silnie reaguje na opady w górnym biegu, pochodzące ze średnich pasm górskich. Dla niemieckiego terenu Odry granicznej, zlewni o powierzchni 51774 km² w punkcie pomiarowym</p>	<p>Opinię Organu przyjęto do wiadomości.</p>

			<p>Ratzdorf, zmiany są nieistotne z hydrologicznego punktu widzenia.</p> <p>W przypadku projektu „Modernizacja Kanału Gliwickiego” także nie przewiduje się istotnego wpływu na przepływ wody w obrębie Odry granicznej, gdyż nie zakłada się dużych ilości wody w dopływie do Odry położonym znacznie wyżej.</p>	
14			<p>RIS - Z punktu widzenia Centrali Sygnalizacji Powodziowej projekt ten jest bardzo pożądany, ponieważ zapewnia on w czasie rzeczywistym swobodny dostęp do informacji o stanie rzeki. Na szczególną uwagę zasługują tutaj kamery internetowe umieszczone wzdłuż rzeki, które dostarczają ważnych dodatkowych informacji, zwłaszcza w przypadku oblodzenia i lodołamania.</p>	<p>Opinię Organu przyjęto do wiadomości.</p>
15			<p>Kwestie wdrażania RDW UE – wpływ na ogólne parametry fizykochemiczne na odcinku Granicznym w obszarze Brandenburgii</p> <p>Zasadniczo można zgodzić się z oceną, iż nie należy spodziewać się znaczących wpływów transgranicznych planowanych projektów 1-5 na ogólne parametry fizykochemiczne (APC) na granicznym odcinku rzeki Odry. Po katastrofie ekologicznej spowodowanej masowym rozwojem złotej algi (<i>Prymnesium parvum</i>) latem 2022 r. konieczne są dodatkowe badania aktualnego stanu wyjściowego ekologicznych biologicznych elementów jakości, w szczególności ryb i makrozoobentosu rzeki Odry, aby móc ocenić, czy nawet niewielkie wpływy budowlane projektu nr 4 mogą prowadzić do pogorszenia biologicznych elementów jakości.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Zgodnie z dotychczas prowadzoną indywidualną oceną środowiskową dla przedsięwzięcia dot. Modernizacji zabudowy Odry granicznej negatywny wpływ na wody powierzchniowe może być związany z czasowym pogorszeniem jakości wód, w obrębie poszczególnych elementów oceny stanu (fizykochemicznych tj.: zmętnienie, natlenienie, przejrzystość, zawiesina oraz biologicznych, w tym ichtiofauny). Niemniej jednak prace związane z modernizacją zabudowy regulacyjnej wykonywane będą po stronie polskiej i nie wpłyną negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych w jednolitych częściach wód powierzchniowych i obszarach chronionych zależnych od wód. Z uwagi na zdolność wód płynących do samooczyszczania, większość oddziaływań ustąpi zaraz po zrealizowaniu prac budowlanych lub w ciągu następnych sezonów wegetacyjnych.</p>

				<p>Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie wiązała się z długotrwałym, negatywnym oddziaływaniem na przedmioty ochrony i integralność obszarów Natura 2000 po stronie RFN.</p> <p>Realizowane przedsięwzięcie związane jest z modernizacją istniejącej infrastruktury, obiekty nie będą stanowić nowej zmiany w środowisku, nie będą także barierą migracyjną. W przypadku pozostałych projektów śluzy Opole i jazu na Ujściu Nysy indywidualna ocena nie przewidywała oddziaływań transgranicznych.</p>
16			<p>Kwestie wdrażania RDW UE – element jakości hydromorfologia i związane z nim wpływy na biologię</p> <p>Aby móc ocenić hydromorfologiczne oddziaływania inwestycji i zamierzeń, w odniesieniu do Projektu 4 należy przedłożyć jakościowe i ilościowe stwierdzenia dotyczące stanu wyjściowego oraz prognozę zmian spowodowanych przez inwestycję w odpowiedniej szczegółowości w danej skali planistycznej.</p> <p>W odniesieniu do możliwych wpływów wodnoekologicznych stopni wodnych znajdujących się nawet dalej od Odry granicznej (patrz projekty 1-3 i 5 KPŻ2030), należy odesłać do stwierdzeń zawartych w punkcie 1.3, patrz tam w punkcie „Problem wpływu stopni wodnych na Odrze na rozwój fitoplanktonu (w szczególności również gatunków niebezpiecznych, takich jak <i>Prymnesium parvum</i>)”. Jak dotąd w dokumentach SOOŚ nie ma żadnych stwierdzeń na ten temat.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W sooś został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPŻ2030.</p> <p>W ocenie opierano się zarówno na dostępnych danych monitoringowych, w których zawarta jest również ocena stanu hydro morfologicznego jak i na dostępnych metodykach w zakresie oceny wpływu inwestycji na hydromorfologię cieku. Ocenę dokonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód.</p>
17			<p>Przedstawione metody zawierają stwierdzenia dotyczące stanu realizacji lub skuteczności zrealizowanych zamierzeń w odniesieniu do celu inwestycji (patrz /2/, str. 1-3). Nie jest to przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko.</p>	<p>Uwaga uwzględniona i częściowo wyjaśniona.</p> <p>W prognozie oddziaływania na środowisko dla KPŻ2030 dodano zapisy odnoszące się do Planu przeciwdziałania skutkom suszy w rozdziale dedykowanym ocenie</p>

		<p>Podobnie monitorowane mają być wpływy. Choć jest to pozytywne zjawisko, nie jest to również przedmiotem OOS, która ma prognozować oddziaływania na środowisko <u>przed</u> podjęciem decyzji o inwestycji i w ten sposób stanowić przygotowanie decyzji.</p> <p>W dokumencie tym nie wspomina się o „synergiach” z „Planem przeciwdziałania skutkom suszy” (PPSS) - inaczej niż w wersji skróconej i w programie żegludowym 2030. W związku z tym brak jest odpowiednich stwierdzeń na temat gospodarki wodnej, oddziaływań transgranicznych na dolny bieg Odry (odniesienie do PPSS tylko na s. 4/5, patrz wskazówki na ten temat).</p>	<p>powiązań dokumentów strategicznych i planistycznych szczebla unijnego, międzynarodowego, krajowego, w tym cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.</p> <p>Ponadto inwestycyjne z indykatywnej listy projektów KPŻ2030 analizowano pod kątem posiadanych dokumentacji środowiskowych oraz przeprowadzonego procesu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w ramach odrębnych procedur (strategiczna ocena oddziaływania na środowisko dla PPSS, aPZRP, PPNW, proces uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia).</p>
18		<p>Str. 4 na dole: „Przeanalizowano inwestycje znajdujące się w Załączniku nr 1 do KPŻ2030 zlokalizowane na wodach transgranicznych lub w ich pobliżu, których realizacja i funkcjonowanie mogłoby potencjalnie być źródłem oddziaływania mającego zasięg transgraniczny. Dodatkowo działania inwestycyjne z indykatywnej listy projektów KPŻ2030 analizowano także pod kątem posiadanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz przeprowadzonego procesu strategicznej oceny oddziaływania prowadzonych w ramach odrębnych procedur w ramach prac nad innymi dokumentami planistycznymi i strategicznymi.</p> <p>„Powyższa ocena wykazała, że oddziaływania o charakterze transgranicznym nie będą miały charakteru znaczącego i co do zasady nie będą stanowiły zagrożenia dla przedmiotów ochrony ani po stronie niemieckiej ani po czeskiej, czy</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Ocenie poddano działania inwestycyjne uwzględnione w KPŻ2030. Każdorazowo przed przystąpieniem do opracowania SOOŚ opracowywana jest metodyka dokonania oceny, wraz ze wskazaniem źródeł danych. Metodyka opracowania prognozy stanowi odrębny rozdział w dokumencie.</p> <p>Każdorazowo SOOŚ opracowuje się do dokumentu i oceny dokonuje się w odniesieniu do działań zawartych w dokumencie poddawanych ocenie.</p> <p>Ocena została wykonana zgodnie z przyjętą w Polsce metodyką.</p>

		<p>słowackiej. Wskazać również należy, że działania wskazane na indykatywnej liście projektów inwestycyjnych będących załącznikiem nr 1 do KPŻ2030 poddane zostały ocenie w kontekście transgranicznym a jej wyniki zostały uwzględnione w wydanych decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach lub prognozach oddziaływania na środowisko przeprowadzonych dla innych planów i programów, w których te inwestycje zostały ujęte“</p> <p>Niejasna jest wypowiedź zawarta w ostatnim zdaniu, jak również treść i stwierdzenia zawarte w tabeli 1 (Analiza potencjalnych oddziaływań transgranicznych projektów inwestycyjnych, str. 5). Przedmiotem OOŚ jest nie tylko wynik oceny oddziaływania na środowisko, ale także sama ocena. PPSSW tym przypadku nie mamy do czynienia z taką sytuacją. Nie przedstawiono metodyki przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz wyboru obiektów badań.</p>	
19		<p>Jedynym przedsięwzięciem inwestycyjnym znajdującym się w KPŻ2030, dla którego na etapie przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko nałożono obowiązek przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko jest przedsięwzięcie pn.: „Modernizacja zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej Etap II”.</p> <p>Należy podkreślić, iż w ramach postępowania dotyczącego decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia 1B.2 Etap I i Etap II Prace modernizacyjne na Odrze granicznej, w sposób bardzo szczegółowy badany był wpływ planowanych działań na środowisko z uwzględnieniem oddziaływania na obszary Natura 2000 wyznaczone w ramach sieci europejskiej, czyli</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się dla projektu programu. To dokument i jego zakres poddaje się ocenie.</p> <p>W prognozie oddziaływania na środowisko dla KPŻ2030 przeanalizowano wpływ wszystkich inwestycji ujętych w Załączniku 1 do Programu na środowisko państw potencjalnie narażonych zgodnie z przepisami prawa i dostosowano wyniki tej oceny do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.</p> <p>W ocenie wzięto pod uwagę wyniki istniejących dotychczas dokumentów opracowanych dla poszczególnych inwestycji.</p>

		<p><i>tych funkcjonujących na terenie Polski i Republiki Federalnej Niemiec. Dla inwestycji opracowano raport o oddziaływaniu na środowisko, w którym przedstawiono wyniki multidyscyplinarnej analizy w zakresie oddziaływań realizacji przedsięwzięcia zarówno na etapie realizacji, jak i w perspektywie skutków długoterminowych.</i></p> <p><i>W trakcie procedury administracyjnej, wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, nałożono obowiązek przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia. ...“</i></p> <p>Dla Projektu 4 przedstawiono we fragmentach jedynie treść i wyniki przeprowadzonej OOŚ dla rozbudowy Odry granicznej. W analizie nie dokonano rozróżnienia na etapy I i II, nie przedstawiono również zastrzeżeń strony niemieckiej. Nie są przedstawione rzeczywiste kroki oceny, co oznacza, że wynik nie jest możliwy do zweryfikowania. Odsyłamy do stanowisk przedstawionych przez Brandenburgię w ramach transgranicznej OOŚ dla rozbudowy Odry granicznej oraz do skargi.</p>	
20		<p><i>W efekcie przeprowadzonych analiz stwierdzono, iż zarówno realizacja inwestycji, jak i pozostałych działań z katalogu działań dla obszaru dorzecza Odry, jak i obszaru dorzecza Wisły nie spowoduje wystąpienia negatywnego oddziaływania na obszarze państw sąsiednich tj. Republiki Federalnej Niemiec,...“</i></p> <p>Str. 7: z jednej strony podkreślono, że nie było „obowiązku przeprowadzania ponownej oceny oddziaływania na środowisko na etapie</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Stwierdzenie ujęte w prognozie „Brak identyfikacji oddziaływań transgranicznych na poziomie oceny strategicznej nie zwalnia z analiz w tym zakresie na etapie szczegółowej oceny indywidualnej na etapie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia“ odnosiło się do projektów ujętych w KPŻ2030, dla których nie została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>

		<p>poprzedzającym wydawanie pozwolenia na budowę czy pozwolenia wodnoprawnego dla planowanych inwestycji, z drugiej wskazano na to, że „Brak identyfikacji oddziaływań transgranicznych na poziomie oceny strategicznej nie zwalnia z analiz w tym zakresie na etapie szczegółowej oceny indywidualnej na etapie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia”. To jednak wydaje się być sprzeczne.</p>	<p>Natomiast stwierdzenie dotyczące braku obowiązku przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na etapie poprzedzającym wydanie pozwolenia na budowę odnosiło się do projektów posiadających decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>Ostateczną decyzję w sprawie konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko dokonuje organ. Prognoza OOS z uwagi na zakres tego dokumentu nie nakłada obowiązku wykonywania ponownej oceny OOS dla przedsięwzięcia, gdyż celem opracowania Prognozy jest jedynie ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.</p>
21		<p>„W przypadku braku poprawy w zakresie rozwoju sytuacji dotyczącej elementów regulacyjnych będzie to związane z utrzymaniem istniejącego stanu wód powierzchniowych. Natomiast w przypadku braku realizacji tych działań może to doprowadzić do nasilenia procesów erozyjnych w korycie rzeki, co może skutkować pogorszeniem warunków hydromorfologicznych cieków, na których planowane są inwestycje.”</p> <p>Nie można zgodzić się z tą wypowiedzią. Szczegółowo do tego twierdzenia odniesiono się już w stanowiskach złożonych w ramach transgranicznej OOS dotyczącej rozbudowy Odry granicznej, do których niniejszym odsyłamy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W soos został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPŻ2030.</p>
22		<p>„Dodatkowo, część inwestycji zaplanowana w projekcie KPŻ2030 ukierunkowana jest na sprawne prowadzenie akcji lodołamania, które są odpowiedzią na występujące zagrożenie powodzią zatorowymi. Zachodzące zmiany klimatu, w tym wzrost temperatury i spadek liczby dni z odnotowaną pokrywą lodową na rzekach nie</p>	<p>Organ przyjął opinię do wiadomości. Niemniej jednak podtrzymuje zapis.</p> <p>Zgodnie z obowiązującą Umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o wspólnej poprawie sytuacji na drogach</p>

			<p>powodują znaczącego spadku zagrożenia powodziami zatorowymi. Literatura wskazuje, że wyższe przepływy w przyszłości (prognozowane dla Odry w ramach projektu EURO-CORDEX – Pniewski i in. 2018) mogą przyczynić się do powstawania zatorów lodowych i związanych z nimi powodzi zatorowych w dolnym biegu Odry (Lindenschmidt i in. 2019)¹⁴⁰. Odstąpienie od realizacji zaplanowanych prac zwiększy zagrożenie powodziami zatorowymi.” Z tą wypowiedzią nie można się zgodzić.</p>	<p>wodnych na pograniczu polsko-niemieckim (ochrona przeciwpowodziowa, warunki przepływu i żeglugi) podpisanej w Warszawie dnia 27 kwietnia 2015 r., obie strony uznały, że stan utrzymania zabudowy regulacyjnej Odry Granicznej na terytorium polskim i niemieckim jest niewystarczający i że doprowadziło to w ostatnich dziesięcioleciach do wzmożących tendencji do zalądowania i stałego pogorszenia się głębokości szlaku żeglownego z negatywnymi skutkami dla profilu przepływu wielkich wód tj. powodziowych. Inwestycja wskazana w KPŻ2030 tj. Odbudowa zabudowy regulacyjnej na Odrze Granicznej Etap II wynika z ww. Umowy.</p> <p>Jednocześnie Strony zgodnie stwierdziły, że pozostawienie takiego stanu nie może zostać zaakceptowane, w szczególności z punktu widzenia gospodarki wodnej.</p>
23			<p><u>Wpływ na wody powierzchniowe</u></p> <p>Przyznaje się, że występują oddziaływania na wody powierzchniowe, nie widać jednak uzasadnienia ograniczenia tych oddziaływań do tych odcinków, na których podjęte zostaną prace modernizacyjne i prace związane z odbudową systemu regulacyjnego.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Linia brzegowa Odry granicznej jest już uregulowana za pomocą ostróg, które ograniczają naturalne procesy korytowe i uniemożliwiają tworzenie się wysp i łach, koncentrując nurt w centralnej części koryta.</p> <p>Charakter zabudowy regulacyjnej nie zostanie zatem zmieniony, w wyniku zaplanowanych działań. Oddziaływania związane z regulacją dotyczą głównie zmian strukturalnych w obrębie strefy brzegowej. Oddziaływania będą mieć charakter bezpośredni, lokalny – ograniczony do odcinków podlegającym pracom związanym z modernizacją oraz odbudową zabudowy regulacyjnej.</p> <p>Oddziaływania na etapie realizacji będą krótkotrwałe, większość prac prowadzona będzie w technologii najbardziej sprzyjającej środowisku, od</p>

				<p>strony wody z wykorzystaniem naturalnych materiałów: kamienia i faszyny.</p> <p>Planowane prace będą realizowane etapowo, nie powodując oddziaływań skumulowanych. Planowane działania nie będą powodować wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP.</p> <p>Ponadto w prognozie dla KPŻ2030 przedstawiono działania minimalizujące i kompensujące dostosowane do charakteru poszczególnych inwestycji. W zakresie ochrony wód należy zapewnić zachowanie ciągłości morfologicznej cieku (umożliwić migrację poszczególnych gatunków). Będą uwzględnione rozwiązania pozwalające na sterowanie transportem rumowiska rzeczno-ego. Prace, które będą prowadzone w korycie, powinny być realizowane przy niskim przepływie wód.</p>
24			<p><i>„Dodatkowo odbudowa zabudowy regulacyjnej spowoduje wzrost prędkości nurtu, co lokalnie może wpływać na zmianę ukształtowania dna rzeki. Działania te będą potencjalnie powodować znaczące negatywne oddziaływania w zakresie elementów morfologicznych brzegów rzeki, struktury roślinności brzegowej oraz siedliska makrofitów, bezkręgowców oraz stadiów młodocianych ichtiofauny. Dotyczyć będą przede wszystkim możliwego pogorszenia stanu hydromorfologicznego oraz negatywnego wpływu na elementy biologiczne: makrofity, makrobezkręgowce bentosowe oraz ichtiofaunę. Oddziaływania będą mieć charakter bezpośredni, lokalny – ograniczony do odcinków podlegającym pracom związanym z modernizacją oraz odbudową zabudowy regulacyjnej.”</i></p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W ramach SOOŚ dokonano oceny oddziaływania poszczególnych inwestycji na każdy z elementów środowiska, pod uwagę wzięto wpływ zarówno na etapie budowy jak i na etapie eksploatacji. Analizy dokonano w odniesieniu do jednolitych części wód i elementów oceny (w tym wiodących elementów biologicznych, w tym ichtiofauny). Wszystkie uwarunkowania, dostępne dane zostały wzięte pod uwagę przy opracowaniu konsultowanego dokumentu.</p>

			<p>Oddziaływania spowodowane eksploatacją mające znaczenie dla osiągnięcia celów środowiskowych nie są zauważane poprzez powołanie się na decyzję środowiskową, która została również zaskarżona przez kraj związkowy Brandenburgia. Nie zgadzamy się ze stwierdzeniami dotyczącymi oddziaływań. Szczegóły można znaleźć w oświadczeniach złożonych w kontekście transgranicznej OOŚ dotyczącej rozbudowy Odry granicznej.</p>	
25			<p><i>Oddziaływanie na etapie realizacji powyższych wskazanych zamierzeń będzie krótkotrwałe, gdyż większość prac zostanie wykonana w technologii najbardziej przyjaznej środowisku, z wykorzystaniem materiałów naturalnych od strony wody: kamienie i faszyny. Planowane prace będą prowadzone w kilku etapach, bez wpływów skumulowanych. Proponowane prace nie będą miały wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych (Odeślanie do decyzji środowiskowej dot. 1B.2 Prace modernizacyjne I i II etapu na Odrze Granicznej ..."</i></p> <p>Zakładany czas trwania oddziaływań został szczegółowo omówiony w kontekście transgranicznej OOŚ dotyczącej rozbudowy Odry Granicznej; odsyłamy do tam zawartych opinii.</p> <p>- W punkcie dotyczącym oddziaływania na klimat i powietrze – stwierdzenia na temat ochrony przeciwpowodziowej (efektywność lodołamania)</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W sooś został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPŻ2030.</p>
26			<p><i>„Wymienione w dokumencie zamierzenia są działaniami adaptacyjnymi do zmian klimatu w postaci działań ograniczających skutki powodzi. Przewidziane w Krajowym Programie Żegludowym</i></p>	<p>Organ przyjął opinię do wiadomości.</p>

		<p><i>do 2030 r. prace związane z przebudową i modernizacją systemu regulacyjnego, przywracające głębokość tranzytową kanału do 1,8 m, wpływ na efektywność lodołamania. Inwestycje w modernizację obiektów hydrotechnicznych i stabilizację brzegów - system regulacji zwiększą ochronę przed ekstremalnymi zjawiskami klimatycznymi.”</i></p> <p>Z tą wypowiedzią nie można się zgodzić.</p>	<p>Zgodnie z obowiązującą Umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o <i>wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim (ochrona przeciwpowodziowa, warunki przepływu i żeglugi)</i> podpisanej w Warszawie dnia 27 kwietnia 2015 r., obie strony uznały, że stan utrzymania zabudowy regulacyjnej Odry Granicznej na terytorium polskim i niemieckim jest niewystarczający i że doprowadziło to w ostatnich dziesięcioleciach do wzmożących tendencji do zalądowania i stałego pogorszenia się głębokości szlaku żeglownego z negatywnymi skutkami dla profilu przepływu wielkich wód tj. powodziowych. Inwestycja wskazana w KPŻ2030 tj. Odbudowa zabudowy regulacyjnej na Odrze Granicznej Etap II wynika z ww. Umowy.</p> <p>Jednocześnie Strony zgodnie stwierdziły, że pozostawienie takiego stanu nie może zostać zaakceptowane, w szczególności z punktu widzenia gospodarki wodnej.</p> <p>Ponadto wyniki indywidualnej oceny inwestycji na środowisko wskazały, że spośród wszystkich analizowanych metod przeciwdziałania zatorom lodowym, jedynym możliwym rozwiązaniem dla Odry jest lodołamanie z wykorzystaniem specjalnie do tego celu jednostek. Biorąc pod uwagę warunki batymetryczne panujące na Odrze granicznej i środkowej wymagane są jednostki o znacznym zanurzeniu ponieważ małe o zanurzeniu 1m nie poradzą sobie w warunkach lodowych na Odrze.</p>
27		<p>W tym miejscu przyznano również możliwość wystąpienia negatywnych wpływów zamierzeń regulacyjnych w fazie eksploatacji:</p> <p><i>„Potencjalnym negatywnym oddziaływaniem związanym z etapem eksploatacji zabudowy</i></p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Opisane negatywne oddziaływanie jest potencjalne, które może się wydarzyć ale nie musi. Warto mieć takie ryzyko na uwadze, jednak nie oznacza to konieczności jego wystąpienia.</p>

		<p><i>regulacyjnej jest jednak ryzyko, że w dłuższej perspektywie czasowej dojdzie do przyspieszonej erozji wgłębnej w strefie toru wodnego na skutek koncentracji nurtu i ograniczenia dopływu rumowiska z brzegów. Może to doprowadzić do obniżenia poziomu zwierciadła wody w rzece i w konsekwencji spadku poziomu wód gruntowych i zalądowania pól międzyostrogowych, co byłoby niekorzystnym długookresowym oddziaływaniem inwestycji i mogłoby zredukować odtworzone wskutek przebudowy ostróg siedliska przybrzeżne.</i></p> <p>Wyraźnie widoczna jest sprzeczność względem poza tym wyrażanego poglądu, że negatywne wpływy ograniczają się w zasadzie do fazy budowy/realizacji.</p>	<p>Z raportu badań i obliczeń wykonanego na podstawie Aktualizacji koncepcji regulacji cieku Odry Granicznej wynika jednoznacznie, że podwyższenie zwierciadła wody przy wysokich i powodziowych stanach wód, jak i jego obniżenie w przypadku niżówek (będące naturalnym następstwem obniżenia dna) będzie niewielkie w stosunku do warunków, które panują na rzece w jej obecnym stanie, a realizacja inwestycji nie zwiększa ryzyka powodziowego oraz nie doprowadzi do znaczącego obniżenia się zwierciadła wód gruntowych, które mogłyby skutkować przesuszeniem terenów przybrzeżnych. Ponadto analiza wyników przeprowadzanych badań i wykonanych modeli wskazuje, że funkcjonowanie przebudowywanej zabudowy regulacyjnej nie wpłynie na aktualny ustrój hydrologiczny Odry. Wyniki analiz wykazały, że funkcjonowanie przebudowywanej zabudowy regulacyjnej nie wpłynie na wielkości przepływów oraz na dynamikę wezbrań i niżówek, a także na obniżenie poziomu wód gruntowych w międzywalu.</p>
28		<p>W obu tabelach 2 i 3 znajduje się identyczne stwierdzenie: „Ze względu na zakres i skalę proponowanych projektów, wpływy nie będą skumulowane w fazie eksploatacji.” Przypuszczalnie jedna z tabel powinna faktycznie odnosić się do "fazy realizacji".</p> <p>Ponieważ nie zauważa się istotnych wpływów w fazie eksploatacji, dlatego nie zauważa się też skumulowanych wpływów projektów. Nie zgadzamy się z tym stwierdzeniem w odniesieniu do celu szczegółowego 1, 4.2.1.1 Odrzańska Droga Wodna. W kwestii szczegółów odsyłamy do załączonego stanowiska oraz do stanowisk złożonych w kontekście transgranicznej OOŚ dotyczącej rozbudowy Odry granicznej.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Na etapie OOŚ przeanalizowano zarówno wpływ na etapie realizacji jak i eksploatacji uwzględniając wszystkie typy oddziaływań.</p>

29			<p><i>„Negatywne wpływy związane są z realizacją konkretnych projektów i mogą dotyczyć gleby i powierzchni ziemi, wód powierzchniowych oraz różnorodności biologicznej”. Jak podkreślono w studium, negatywne oddziaływania będą związane głównie z fazą budowy.”</i> Nie zgadzamy się z tym stwierdzeniem w odniesieniu do celu szczegółowego 1, 4.2.1.1 Odrzańska Droga Wodna. W kwestii szczegółów odsyłamy do opinii złożonej w kontekście transgranicznej OOŚ dotyczącej rozbudowy Odry granicznej.</p> <p>W odniesieniu do celu szczegółowego 2, podcelu „Rozwój struktury sieci publicznych portów śródlądowych”, ocena nie jest zrozumiała. Brak jest dokumentacji dotyczącej oceny oddziaływań na wody powierzchniowe, która pozwoliłaby na dokonanie oceny.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Należy podkreślić, że zakres KPŻ2030 – jedyne kompleksowego planu transportowego dla sektora żeglugi śródlądowej w Polsce – obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zadania sektorowe mające na celu wzmocnienie sektora żeglugi śródlądowej w Polsce b) 11 działań inwestycyjnych (w tym 6 na Odrzańskiej Drodze Wodnej) polegających na modernizacji istniejącej, ponad 100-letniej infrastruktury hydrotechnicznej, której część ma status zabytku. <p>Brak realizacji działań inwestycyjnych wskazanych w KPŻ2030 oznacza dalsze niszczeniem obiektów, co wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na walory estetyczne krajobrazu i może wiązać się z utratą korzyści środowiskowych, np. w zakresie możliwości przemieszczania się ryb i innych organizmów wodnych (np. dzięki budowie nowoczesnej przepławki w ramach inwestycji na Ujściu Nysy).</p> <p>Zamknięta lista działań inwestycyjnych została wskazana w załączniku nr 1 do Programu.</p> <p>W związku z tym należy wskazać, że Rozwój struktury sieci portów śródlądowych nie został ujęty jako zadanie inwestycyjne w KPŻ2030 a działanie sektorowe mające na celu kształtowanie warunków na rzecz ich rozwoju, tzw. działanie miękkie.</p>

30			<p>Działania zapobiegawcze muszą być określone w odniesieniu do konkretnego zamierzenia i konkretnego miejsca. Zaproponowane działania zapobiegawcze są mniej skuteczne niż działania zaproponowane dla rozbudowy Odry granicznej w ramach transgranicznej OOŚ i mają charakter ogólny. Do działań zapobiegawczych przewidzianych dla rozbudowy Odry granicznej ustosunkowano się szczegółowo i krytycznie w kontekście transgranicznej OOŚ. Odsyłamy do zawartych tam stanowisk.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Zgodnie z polskim prawodawstwem prognoza przedstawia m.in. rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. W projekcie prognozy dla projektu Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030 uwzględniono powyższe tj. wskazano katalog rozwiązań odpowiednich dla postanowień dokumentu.</p>
31			<p>Zamierzenie „Modernizacja systemu regulacyjnego na Odrze granicznej - II stopień</p> <p><i>„Przewidziane kompleksowe działania minimalizujące powinny umożliwić osiągnięcie celów technicznych projektu, a jednocześnie należy ograniczyć do umiarkowanego zakresu negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym na gatunki i siedliska chronione prawem krajowym i sieć Natura 2000 oraz na biologiczne komponenty oceny potencjału ekologicznego.”</i></p> <p>Sformułowanie „umiarkowany zakres” nie jest zgodne z wymogami prawa europejskiego i orzecznictwa w tym zakresie. Sformułowanie to było krytykowane w kontekście transgranicznej OOŚ. Odsyłamy do zawartych tam stanowisk.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Poprawność zapisu zostanie zweryfikowana.</p>
32			<p><i>"W celu ustalenia potrzeby realizacji projektu rozważono również inne metody lodołamania, np. modyfikację systemu regulacyjnego w celu umożliwienia prowadzenia akcji lodołamania. Spośród przedstawionych alternatywnych metod usuwania zatorów lodowych, jedynym możliwym</i></p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Zgodnie z obowiązującą Umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o wspólnej poprawie sytuacji na drogach</p>

		<p><i>rozwiązaniem dla Odry jest lodołamanie przy użyciu specjalnie przystosowanych statków (lodołamaczy). Budowa ścian przeciwlodowych może być traktowana jako środek pomocniczy, ale w żaden sposób nie może wyeliminować zagrożenia powodzią zatorowymi. Konieczne jest stworzenie niezbędnych warunków do efektywnego prowadzenia lodołamania..."</i></p> <p>LfU nie kwestionuje konieczności prowadzenia akcji lodołamania w celu zapobieżenia zagrożeniom powodziowym, które występują podczas powodzi z zamkniętą pokrywą lodową lub z dryfującym lodem. Wykorzystanie lodołamaczy do usuwania zatorów lodowych i tym samym zapobiegania jeszcze wyższym poziomom wody jest cennym elementem obecnej operacyjnej ochrony przeciwpowodziowej.</p> <p>W celu zapobieżenia potencjalnym zagrożeniom powodziowym spowodowanym zatorami lodowymi, istniejąca flota lodołamaczy może, zdaniem LfU, realizować zadanie łamania lodu z poziomu wody w przedziale średnich stanów wód.</p> <p>W kwestii konieczności rozbudowy Odry granicznej dla potrzeb operacji lodołamania została przedstawiona szczegółowa opinia w ramach transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko. Odsyłamy do zawartych tam stanowisk.</p>	<p><i>wodnych na pograniczu polsko-niemieckim (ochrona przeciwpowodziowa, warunki przepływu i żeglugi)</i> podpisanej w Warszawie dnia 27 kwietnia 2015 r., obie strony uznały, że stan utrzymania zabudowy regulacyjnej Odry Granicznej na terytorium polskim i niemieckim jest niewystarczający i że doprowadziło to w ostatnich dziesięcioleciach do wzmożących tendencji do zalądowania i stałego pogorszenia się głębokości szlaku żeglownego z negatywnymi skutkami dla profilu przepływu wielkich wód tj. powodziowych. Inwestycja wskazana w KPŻ2030 tj. Odbudowa zabudowy regulacyjnej na Odrze Granicznej Etap II wynika z ww. Umowy.</p> <p>Jednocześnie Strony zgodnie stwierdziły, że pozostawienie takiego stanu nie może zostać zaakceptowane, w szczególności z punktu widzenia gospodarki wodnej.</p> <p>Zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej ludności i ich mienia powinno być planowane horyzontalnie. To, że obecnie warunki na Odrze pozwalają na prowadzenie akcji lodołamania nie oznacza, że będzie to wystarczalne za kilka lat. Dlatego też zadania utrzymaniowe na obecnej infrastrukturze jest w opinii strony polskiej niezbędne.</p> <p>Dodatkowo należy podkreślić, iż przedmiotem zainteresowania Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym oraz ich kolejnych aktualizacji jest właściwie ochrona przeciwpowodziowa i w tamtym dokumencie jest to szeroko analizowane.</p> <p>Zapewnienie możliwości prowadzenia akcji lodołamania jest jednym z działań w aktualnym PZRP dla obszaru dorzecza Odry. Działanie tego typu polega na zapewnieniu niezbędnej rozbudowy floty lodołamaczy z niezbędną infrastrukturą oraz zapewnienie swobodnego przemieszczania się po rzekach lodołamaczy w okresie</p>
--	--	--	--

				zimowym w celu dopłynięcia do stref powstawania zatorów.
33			<p>"Należy podkreślić, że żadne ze stwierdzonych oddziaływań nie stanowi zagrożenia dla możliwości osiągnięcia przez jednolite części wód i obszary chronione celów środowiskowych."</p> <p>Nie zgadzamy się z tym stwierdzeniem. Odsyłamy do powyższych wskazówek i zastrzeżeń oraz do zastrzeżeń zgłoszonych w ramach transgranicznej OOS.</p>	<p>Organ przyjął opinię do wiadomości.</p> <p>W ramach SOOŚ dokonano oceny oddziaływania poszczególnych inwestycji na każdy z elementów środowiska, pod uwagę wzięto wpływ zarówno na etapie budowy jak i na etapie eksploatacji. Analizy dokonano w odniesieniu do jednolitych części wód i elementów oceny (w tym wiodących elementów biologicznych, w tym ichtiofauny). Wszystkie uwarunkowania, dostępne dane zostały wzięte pod uwagę przy opracowaniu konsultowanego dokumentu. W prognozie uwzględniono informacje zawarte w dotychczas opracowanych dokumentach dla poszczególnych inwestycji, w tym m.in. wyniki raportów oddziaływania na środowisko i zapisy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>
34	28.02.2023	<p>Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Klimatu Brandenburgii</p> <p>Wydział 3 – Rozwoju Wsi Rolnictwa i Leśnictwa/ Referat 34 Naczelny Urząd Rybacki</p>	<p>Ze względu na deficyty w utrzymaniu, w ostatnich latach w nurcie ukształtowały się ponownie przynajmniej niewielkie obszary, które mogą spełniać wymagania reofilnych gatunków ryb (kotły eworsyjne, niewielkie piaszczysto-żwirowe przykosa, niewielkie strefy litoralu), dzięki czemu nastąpiła nieznaczna poprawa sytuacji populacyjnej niektórych gatunków reofilnych, zwłaszcza po powodzi w 1997 r., a gatunki wrażliwe mogły się ponownie zasiedlić lub zadomowić po raz pierwszy, m.in. certa, brzana pospolita, sieja miedwiańska, kiełb i koza złotawa (WOLTER & SCHOMAKER 2012). Ponadto, należy podkreślić podejmowane obecnie starania o reintrodukcję jesiotra bałtyckiego, który w perspektywie jest w dużej mierze uzależniony od warunków pokarmowych i rozrodczych w nurcie</p> <p>https://www.bfn.de/wiederansiedlung-baltischer-</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Rozdział dotyczący wpływu realizacji postanowień KPŻ2030 został uzupełniony o dodatkowe odniesienia do wskazanych gatunków.</p>

		<p>stoere#anchor-3756). Ale w dorzeczu Odry prowadzone są również szeroko zakrojone działania na rzecz wsparcia występowania łososa, troci wędrowniej, siei niedźwiedziej, bolenia pospolitego, brzana pospolitego, certy, świnki pospolitego, klenia, jazia, miętusa pospolitego i węgorza. W przedłożonych dokumentach praktycznie nie zostały one uwzględnione.</p> <p>Wraz z realizacją planowanych działań budowlanych istnieje obecnie ryzyko, że struktury te zostaną ponownie zlikwidowane lub że działania tak silnie wpłyną na warunki hydrauliczne i osadowe, że istnienie wielu gatunków ryb reofilnych rzeki Odry zostanie ponownie trwale zaburzone lub nawet zagrożone.</p>	
35		<p>Oprócz związanych z budową (tymczasowych) skutków bezpośrednich i pośrednich (np. utrata osobników, pogorszenie warunków środowiskowych w wyniku procesów mobilizacji osadów i ich włączenia) – na których koncentrowały się wyłącznie dokumenty planistyczne – przewiduje się ogólnie związane z eksploatacją występowanie w nurcie zarówno procesów erozji koryta rzeki, jak i przemieszczanie osadów oraz utratę piaszczystych i żwirowych przykry, które nie są jednak szczegółowo zbilansowane (zakres przewidywanej erozji koryta rzeki). Ewentualne oddziaływania na brzeg niemiecki najwyraźniej nie zostały w ogóle zbadane. Długoterminowe skutki zwiększonej erozji koryta, której towarzyszy obniżanie się poziomu wód gruntowych na pozostałe wody zalewowe zarówno w nadbrzeżu, jak i w głębi lądu są całkowicie niejasne. Stanowią one również siedliska chronione i często są częścią oficjalnych obszarów</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W sprawie zostało zbadane oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska, jak również oddziaływanie skumulowane na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPZ2030.</p>

			<p>chronionych (zwłaszcza Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry). Ponadto może dojść do ponownych strat w specyficznych dla gatunku siedliskach tarłowych, siedliskach i obszarach schronienia istotnych sezonowo (zwłaszcza kotły eworsyjne, żwirowe przykosa), które podlegają prawnej ochronie siedlisk w związku z poszczególnymi gatunkami ryb. Pomimo, że na obszarze działania planowane jest utworzenie 0,53 ha siedlisk zastępczych w polach ostrogowych oraz instalacja dużych bloków kamiennych, to jednak obszarowa kompensacja utraty reofilnych siedlisk tarłowych i siedlisk nie jest adekwatna dla 9,59 ha obszarów interwencji ostrogowej.</p>	
36			<p>W trakcie oceny oddziaływania na środowisko uwzględniono jedynie wyznaczone obszary chronione po stronie polskiej oraz gatunki uznane za istotne zgodnie z Dyrektywą Siedliskową WE (1992), a te niestety tylko w bardzo ogólnym zarysie – bez uwzględnienia i oceny ich obecnych siedlisk i wymagań siedliskowych.</p> <p>Istotne w tym zakresie badania populacji ryb zostały najwyraźniej przeprowadzone tylko raz w okresie od 16 do 29 września 2017 r. w 15 punktach pomiarowych i częściowo na bardzo małą skalę tylko w jednym polu ostrogowym. W związku z tym stwierdzone i ocenione spektrum gatunkowe było niskie w porównaniu z potencjalnym występowaniem gatunków i niekoniecznie reprezentatywne dla nurtu i planowanych działań budowlanych. W związku z warunkami siedliskowymi, sporo gatunków ryb, zwłaszcza</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W sooś został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPŻ2030, w tym również wpływ na formy ochrony przyrody zlokalizowane po stronie RFN.</p> <p>Negatywny wpływ na wody powierzchniowe może być związany z czasowym pogorszeniem jakości wód, w obrębie poszczególnych elementów oceny stanu (fizykochemicznych tj.: zmętnienie, natlenienie, przeźroczystość, zawiesina oraz biologicznych, w tym ichtiofauny). Niemniej jednak prace związane z modernizacją zabudowy regulacyjnej wykonywane będą po stronie polskiej i nie wpłyną negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych w jednolitych częściach wód powierzchniowych i obszarach chronionych zależnych od wód. Z uwagi na zdolność wód płynących do samooczyszczania,</p>

		<p>drobnych, tworzy bardzo selektywne wystąpienia (por. koza złotawa koło Reitwein).</p> <p>Ani udowodniona liczba osobników, ani badane odcinki wody, ani częstotliwość badań nie pozwalają na odpowiednią ocenę stanu ekologicznego ryb zgodnie z RDW WE (2000). Ponadto, obecny potencjał ekologiczny ryb został oceniony jako „3 (umiarkowany)” lub „4 (niezadowalający)”, co faktycznie uniemożliwia dalsze pogorszenie w rozumieniu RDW WE i nieuchronnie wymaga podjęcia działań w celu poprawy stanu. Nie przeprowadzono jednak odpowiedniej oceny działań ani nie przedstawiono odpowiednio koncepcji jakościowej i ilościowej zrównoważonej poprawy warunków siedliskowych i populacji. W szczególności twierdzenie (załącznik 24 OOS – sprawozdanie specjalistyczne RDW), że umocnienie brzegów jest konieczne dla utrzymania funkcji związanych z przyrodą, nie było zbyt zrozumiałe z fachowego punktu widzenia. Ponadto badane wody zostały ocenione jednolicie, choć były zupełnie różne pod względem typu i warunków przepływu, a w niektórych przypadkach były tylko pośrednio związane z przedsięwzięciem. Niemniej jednak już podczas tych badań wykryto 5 gatunków istotnych pod względem Dyrektywy Siedliskowej: różanka europejska, boleń pospolity, piskorz, koza pospolita i kielb.</p>	<p>większość oddziaływań ustąpi zaraz po zrealizowaniu prac budowlanych lub w ciągu następnych sezonów wegetacyjnych.</p> <p>Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie wiązała się z długotrwałym, negatywnym oddziaływaniem na przedmioty ochrony i integralność obszarów Natura 2000 po stronie RFN.</p> <p>Realizowane przedsięwzięcie związane jest z modernizacją istniejącej infrastruktury, obiekty nie będą stanowić nowej zmiany w środowisku, nie będą także barierą migracyjną.</p>
37		<p>W związku z planowanymi działaniami rozbudowy należy spodziewać się potencjalnych zagrożeń dla wskazanych poniżej gatunków ryb. Niektóre z gatunków podlegają aspektom prawa ochrony gatunkowej (dyrektywa siedliskowa WE; BArtSchV), a także stanowią wyjątki rybno-faunistyczne dla rzeki Odry lub nawet dla Niemiec. Bardziej</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W sooś został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu</p>

		szczegółowe prezentacje gatunków i ich rozmieszczenie w dorzeczu Odry można znaleźć w wyżej wymienionym opracowaniu dotyczącym Odry.	<p>KPŻ2030, w tym wpływ planowanych inwestycji na korytarze ekologiczne i szlaki migracyjne ryb.</p> <p>W przypadku realizacji przedsięwzięć związanych z zabudową regulacyjną na Odrze należy zaznaczyć, iż planowane działania nie są związane z utworzeniem nowych barier migracyjnych, jednak na etapie realizacji przedsięwzięć może dojść do potencjalnego negatywnego oddziaływania na ten aspekt, wskutek płoszenia i prowadzenia prac. Poza tym długo utrzymujące się miejscowe zmętnienie, może stanowić potencjalną barierę dla ryb wędrujących w górę cieku na tarło.</p> <p>W trakcie prac powinien być zapewniony nadzór przyrodniczy. Prace w korycie należy wykonywać poza okresem tarła cennych gatunków ryb. W sytuacji konieczności przenoszenia gatunków chronionych na inny obszar, zostaną one przetransportowane na tereny o zbliżonych warunkach siedliskowych.</p>
38		Pomimo zażądania niezbędnego rozpatrzenia w kontekście transgranicznym, do tej pory nie włączono żadnych danych i ocen ze strony niemieckiej, chociaż są one bardzo obszerne dla brandenburskiego odcinka Odry. Również aspekty metodyczne (np. RDW: fiBS; schematy oceny BfN) i prawne (prawnie chronione biotopy i gatunki wg BNatSchG - Bundesnaturschutzgesetz [<i>Federalna Ustawa o Ochronie Przyrody</i>] / BArtSchV – Bundesartenschutzverordnung [<i>Federalne Rozporządzenie o Ochronie Gatunków</i>]) strony niemieckiej nie zostały prawie w ogóle uwzględnione. W związku z tym nie zbadano i nie oceniono działań w odniesieniu do żadnych gatunków dużych małży chronionych na podstawie Federalnego Rozporządzenia o Ochronie Gatunków	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W sooś został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPŻ2030.</p>

			(BArtSchV), które z kolei mają silny związek ekologiczny z występowaniem różanki europejskiej i poniosły ogromne straty w populacji, np. w katastrofie ekologicznej w 2022 r.	
39			Całkowicie zabrakło również ocen specyficznych dla populacji i habitatów wykrytych i potencjalnie występujących gatunków ryb w rozumieniu Dyrektywy Siedliskowej WE, a także oceny konsekwencji wdrożenia działań (prognozy rozwoju w rozumieniu zakazów pogarszania/nakazów poprawy jakości).	Uwaga wyjaśniona. W sooś został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPŻ2030.
40			Proponowane, bardzo ogólne środki minimalizujące (por. załącznik nr 6 do OoŚ dla NSP2030_DE) były częściowo niezwiązane z oddziaływaniami na siedliska i miały tylko kilka opcji kompensacji w bezpośrednim obszarze działania. Ponadto, zarybianie, jak przewidziano w tym przypadku, jest skuteczne jedynie w dłuższej perspektywie i tylko wtedy, gdy jakościowe i ilościowe wymagania siedliskowe gatunków w wodach są trwale spełnione (BAER et al. 2007). Poza wskazaniem gatunków i ilości zarybień nie przedstawiono bardziej szczegółowo ani strategii zarybiania, ani zarządzania zarybieniem.	Uwaga wyjaśniona. W działaniach ograniczających negatywne oddziaływanie na gatunki, wskazano m.in. zapewnienie nadzoru przyrodniczego w trakcie prowadzenia prac, wykonywanie prac w korycie poza okresem tarła cennych gatunków ryb, oraz z uwzględnieniem zasad ochrony gatunków chronionych, w sytuacji zaistnienia konieczności przenoszenia gatunków chronionych na inny obszar, obowiązek ich transportu na tereny o zbliżonych warunkach siedliskowych.
41			W szczególności zachowanie i wspieranie populacji siei miedwiańskiej i jesiotra bałtyckiego za pomocą już realizowanych programów zależy w ogromnym stopniu od warunków rozrodu i żerowania na tarliskach i w siedliskach narybku. W rzeczywistości przez związane z budową połączenie cieku rzeki za pomocą ostróg i likwidację kotłów eworsyjnych, przeciwdziała się wymogom obu gatunków. Istnieje niebezpieczeństwo, że specyficzne dla danego gatunku i wieku istotne struktury, warunki	Uwaga wyjaśniona. W sooś został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPŻ2030.

			<p>hydromorfologiczne wody i nurtu zostaną utracone, a ze względu na stałą ruchomość koryta rzeki, nie będzie się mógł rozwijać, ani przetrwać prawie żaden pokarm dla ryb (organizmy makrozoobentosowe). Należy zatem spodziewać się ponownego lub dalszego zmniejszenia bioprodukcji, jak również biologicznej zdolności samooczyszczania się cieku.</p>	
--	--	--	--	--

42			<p>W polach ostrogowych z przełamaniami preferowane siedliska schronienia i lęgowe znalazły typowe gatunki ryb rzecznych, takie jak: jaź, kleń, kiełb, jelec i ich młodociane stadia wiekowe (SCHOLTEN 2002, FLADUNG 2002a). Dlatego też należy zbadać możliwości zachowania przełamań ostróg, zamiast najczęściej stosowanej naprawy.</p> <p>Naprawa lub budowa nowych ostróg i usuwanie kotłów eworsyjnych w rozumieniu koncepcji regulacji rzeki bez uwzględnienia aspektów ekologicznych ryb niesie ze sobą ryzyko sprzeczności z celami RDW WE, jak również z rybackimi możliwościami wykorzystania rzeki w rozumieniu „Dyrektywy w sprawie ochrony rybactwa śródlądowego na federalnych drogach wodnych” wydanej w 1955 r. i obowiązującej do dziś. Według naszej najlepszej wiedzy, ta ostatnia do dziś nie została uchylona.</p> <p>Dlatego należy jeszcze raz zwrócić uwagę na aspekt rybackiego wykorzystania / użyteczności rzeki Odry i jej terenów zalewowych. Niestety, w dotychczasowym planie zostało to całkowicie pominięte.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W sooś został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPŻ2030.</p>
----	--	--	--	--

43			<p>Wraz z planowanymi działaniami na rzecz rozbudowy wskazuje się, że podobnie jak w przypadku innych europejskich dróg wodnych, ponowna rozbudowa może również przyczynić się do dalszego wspierania rozprzestrzeniania się inwazyjnych organizmów wodnych. Widać to bardzo wyraźnie na przykładzie gatunków babki kaspijskiej (w tym babki śniadogłowej <i>Neogobius melanostomus</i>), które czerpią duże korzyści z kamiennych zboczy wzdłuż brzegów i ostróg.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W sooś został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPŻ2030.</p>
44	28.02.2023	<p>Ministerstwo Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Klimatu Brandenburgii</p> <p>Wydziały ds. Technicznej Ochrony Środowiska 1 i 2</p>	<p>Nie można zgodzić się z oceną przedłożonych dokumentów w zakresie oddziaływań na człowieka jako dobro ochronione (str. 17 prognozy oddziaływania na środowisko), gdyż nie uwzględniono oddziaływań spowodowanych eksploatacją.</p> <p>W wyniku wykorzystywania zamierzeń programu w trakcie eksploatacji nie można wykluczyć oddziaływań związanych z emisją hałasu i zanieczyszczeniem powietrza na wymagające ochrony użytkowania w Brandenburgii, m.in. ze względu na prognozę rozwoju ruchu towarowego, uwzględniającą możliwe lokalizacje portów na Odrzańskiej Drodze Wodnej.</p> <p>Oddziaływania przez emisję hałasu i zanieczyszczenia powietrza wynikające z działań programu na człowieka będącego dobrem ochronionym, wymagają ustalenia i oceny przez ekspertów w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ).</p> <p>W dokumentach zawarto stwierdzenie, że na poziomie SOOŚ nie zidentyfikowano ryzyka wystąpienia znaczących oddziaływań transgranicznych. Podstawą do tego była ocena oddziaływania na środowisko dotycząca rozbudowy</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Z uwagi na fakt, iż w ramach KPŻ2030 planowana jest modernizacja istniejących obiektów, więc skala oddziaływań tego rodzaju przedsięwzięć jest znacznie mniejsza. Należy wskazać, iż SOOŚ ma na celu ocenę skutków realizacji postanowień dokumentu strategicznego/planistycznego, w której wykorzystuje się jak najbardziej precyzyjne informacje, aktualnie dostępne dla danych inwestycji..</p>

			<p>Odry granicznej (Inwestycja „1B.2 Prace modernizacyjne na Odrze granicznej w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły”, program żeglugowy obejmuje zamierzenia z etapu II). Ponieważ przedmiotowy program obejmuje kolejne zamierzenia, należy przedstawić skumulowany wpływ zamierzeń programu na człowieka będącego dobrem ochronionym.</p>	
45	01.03.2023	<p>Starosta Powiatu Uckermark</p> <p>Urząd Rolnictwa i Ochrony Środowiska – Niższy Urząd Ochrony Przyrody</p>	<p>Obszary chronione po polskiej i niemieckiej stronie są już silnie zagrożone odwadnianiem. Jest to szczególnie niebezpieczne ze względu na tendencję do coraz większego ocieplenia klimatu. Przedmiotowe zamierzenie spowoduje jeszcze szybsze odprowadzanie wody z krajobrazu.</p> <p>Mniejsza ilość wody i wyższe temperatury prowadzą do większej ilości soli w wodzie, co z kolei prowadzi do zwiększonego występowania złotej algi. W rezultacie istnieje zwiększone prawdopodobieństwo dalszego śnięcia ryb w Odrze. Z tego powodu europejski obszar chroniony (system rzek i terenów zalewowych) jest poważnie zagrożony. Mniej wody w otwartym krajobrazie prowadzi również do obniżenia poziomu wód gruntowych.</p> <p>Z punktu widzenia ochrony przyrody stoi to również w wyraźnej sprzeczności z krajowymi i międzynarodowymi koncepcjami dotyczącymi niskiego poziomu wód, a ponadto w sprzeczności ze zrównoważoną gospodarką wodną.</p> <p>„Park Narodowy Doliny Dolnej Odry” potrzebuje optymalnego poziomu wód dla zachowania wysokiej różnorodności biologicznej. Wyżej wymienione zmiany mają również silny długotrwały</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Kwestia retencji i zarządzania wodą w zlewni jest przedmiotem zainteresowania innych dokumentów planistycznych, których ustalenia są uwzględnione w konsultowanym dokumencie.</p> <p>W ramach SOOŚ oraz w ramach indywidualnych ocen oddziaływania na środowisko przeanalizowano zakres inwestycji ujętych w KPŻ2030, jak również wpływ poszczególnych prac na stan jednolitych części wód. Zakres prac jest ograniczony do niezbędnego minimum.</p> <p>W ramach ocenianego dokumentu wzięto pod uwagę skalę, zakres inwestycji oraz przedmioty ochrony poszczególnych obszarach chronionych. Pod uwagę wzięto obszary, które zlokalizowane są w zasięgu oddziaływania planowanych przedsięwzięć. Należy także podkreślić, iż planowany zakres zadań stanowi modernizację istniejących obiektów.</p> <p>Oddziaływania przeanalizowano w kontekście wymagań poszczególnych gatunków. Należy podkreślić, iż istotną kwestią jest możliwość migracji organizmów, która w przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia nie będzie</p>

			<p>wpływ na rozwój turystyki na przedmiotowym obszarze.</p> <p>Zaplanowane pogłębienie Odry z dużym prawdopodobieństwem doprowadzi do zniszczenia znanych nam obecnie siedlisk rzeki. Będzie to miało również trwały wpływ na niektóre specjalne gatunki ryb (np. projekt jesiotra), a także na mięczaki. Liczne ekspertyzy, w tym ekspertyza „Leibnitz Institut für Gewässerökologie und Binnenfischerei“ [Instytut Ekologii Śródkowodnej i Rybactwa Śródlądowego im. Leibniza] z 2022 roku, dowodzą negatywnych i trwałych skutków ingerencji z ekologicznego punktu widzenia.</p> <p>Zabudowa doprowadzi do zwiększenia prędkości przepływu, sedymentacji w płytkich strefach przybrzeżnych, spadku liczebności gatunków, obniżenia poziomu wód gruntowych i dalszego pogorszenia jakości wody.</p> <p>To ostatnie jest szczególnie niebezpieczne w kontekście wysokiego ładunku zanieczyszczeń w Odrze. Ponadto obniżenie poziomu wód gruntowych spowoduje wysuszenie przyległych do rzeki terenów zalewowych. Łąki utracą pełnioną przez siebie funkcję filtrów powierzchniowych. Dotyczy to również filtracyjnego działania skupisk mały.</p> <p>Wpływy na Park Narodowy można uznać za znaczący.</p> <p>Przebudowa półnaturalnych stref przybrzeżnych doprowadzi do zwiększenia szybkości i głębokości rzeki. Wskutek tego nastąpi zamulenie rozmyć i płytkich stref wodnych przy brzegach, co</p>	<p>zaburzona. Całość realizacji prac a Odrze przyczyni się wręcz do zwiększenia możliwości migracyjnych na rzece.</p>
--	--	--	---	---

			<p>spowoduje zagrożenie dla siedlisk licznych gatunków ryb i małży.</p> <p>Celem nadrzędnym powinno być przywrócenie Odrze wszystkich jej funkcji. Rozbudowa Odry przez stronę polską spowoduje konieczność podjęcia działań o charakterze hydrotechnicznym również po stronie niemieckiej. Niezrozumiałe jest stwierdzenie o braku wpływu na większość dóbr chronionych i braku pogorszenia stanu siedlisk w Parku Narodowym.</p> <p>Zdaniem UNB ocena transgraniczna jest niezbędna ze względu na znaczącą ingerencję.</p> <p>Ta znacząca ingerencja jest długotrwała, ma znaczenie dla przyszłości i nie ogranicza się do samych działań budowlanych. Przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000 zostanie trwale i na stałe uszkodzony. W połączeniu z zanieczyszczeniem wód, szkody te będą jeszcze większe. Późniejszy wzrost ruchu żeglugowego o większej przepustowości będzie dodatkowo wspomagał proces zakłóceń. Dlatego także po stronie niemieckiej oddziaływania na obszary NATURA 2000 są bardzo prawdopodobne.</p> <p>Oddziaływania na biocenozę ryb w unikalnym obszarze zalewowym Odry będą znaczne.</p>	
46		<p>Starosta Powiatu Uckermark</p> <p>Urząd Rolnictwa i Ochrony Środowiska – Niższy Urząd Wodny</p>	<p>Ochronę przeciwpowodziową należy zapewnić również podczas prac budowlanych związanych z regulacją Odry granicznej. Skuteczność działań przeciwpowodziowych nie może być zagrożona w wyniku realizacji Krajowego Programu Żeglugowego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Uwaga nie dotyczy konsultowanego dokumentu.</p> <p>Dokument nie analizuje ochrony przeciwpowodziowej w swoim zakresie a szczegóły dotyczące prowadzenia prac budowlanych ustala się indywidualnie dla przedsięwzięć.</p>

47		<p>Starosta Powiatu Uckermark</p> <p>Urząd Rolnictwa i Ochrony Środowiska – Niższy Urząd Ochrony Gleb</p>	<p>Zasadniczo należy założyć, że prace budowlane przy systemie regulacyjnym na Odrze granicznej mają również wpływ na istniejące, potencjalnie chronione gleby. Według danych dostępnych w Brandenburgii w Dolinie Dolnej Odry występują gleby o funkcjach archiwizacyjnych, zasługujące na szczególną ochronę w rozumieniu § 2 ust. 2 nr 2 BBodSchG³, jak np. mady. Krajowy Urząd Środowiska (LfU) Brandenburgii opublikował na ten temat obszerne informacje i wskazał działania ochronne (https://lfu.brandenburg.de/lfu/de/aufgaben/boden/bodenschutz/schutz-wuerdige-boeden/archivboeden/#).</p> <p>Szczególnie dla zachowania godnych ochrony mad niezbędne jest utrzymanie typowej dla terenów zalewowych dynamiki poziomu wód i zalewania.</p> <p>Z punktu widzenia Niższego Urzędu Ochrony Gleb Powiatu Uckermark wpływy Krajowego Programu Żeglugowego na mady stanowiące dobro chronione muszą być przedstawione i poddane ewaluacji w ramach oceny oddziaływania na środowisko.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W dokumencie przeanalizowano wpływ na wszystkie komponenty środowiska w tym gleby. Należy zaznaczyć, iż brano pod uwagę zakres dokumentu i skalę planowanych prac, które stanowią modernizację istniejących obiektów.</p>
48		<p>Starosta Powiatu Uckermark</p> <p>Urząd Rolnictwa i Ochrony Środowiska – Niższy Urząd Gospodarki Odpadami</p>	<p>Z perspektywy prawa dotyczącego gospodarki odpadami nie ma zastrzeżeń do Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030. Planowanie gospodarki odpadami w Powiecie Uckermark nie jest nim dotknięte. Nic nie wskazuje na to, że w związku z realizacją programu w Uckermark dojdzie do powstawania odpadów lub wykorzystywania zdolności do usuwania odpadów.</p>	<p>Organ przyjął do wiadomości opinię.</p>

³ BBodSchG Federalna ustawa o ochronie gleby z dnia 17 marca 1998 r. (BGBl. I str. 502), ostatnio zmieniona przez art. 7 ustawy z dnia 25 lutego 2021 r. (BGBl. I str. 306).

49		Starosta Powiatu Uckermark Urząd prawa budowlanego – Niższy Urząd Ochrony Zabytków	<p>Planowane prace mogą doprowadzić do zmian poziomu wód gruntowych. Konieczne jest zapewnienie ochrony drzew i krzewów w objętych ochroną parkach w bezpośrednim sąsiedztwie (Zützen, Criewen) w myśl ustawy o ochronie zabytków.</p> <p>Z tego powodu przedsięwzięcia, które są bezpośrednio lub pośrednio związane z ingerencją w ziemię, wymagają zezwolenia konserwatorskiego. We wszystkich planach należy również odpowiednio uwzględnić kwestie dotyczące „dóbr kultury i dóbr materialnych”.</p> <p>Istotne dla zabytków archeologicznych mogą być następujące kwestie</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpośrednie prace ziemne (np. bagrowanie w/na samej rzece, miejsca cumowania, drogi dojazdowe, miejsca składowania materiałów, ochrona przeciwpowodziowa itp.) • prace ziemne o charakterze pośrednim / „opóźnione” (np. ze względu na zmiany właściwości przepływu i w konsekwencji przyszłe zmiany erozji, zmiany poziomu wody itp.) 	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Linia brzegowa Odry granicznej jest już uregulowana za pomocą ostróg. Charakter zabudowy regulacyjnej nie zostanie zatem zmieniony, w wyniku zaplanowanych działań. Oddziaływania związane z regulacją dotyczą głównie zmian strukturalnych w obrębie strefy brzegowej i nie są związane z opisywanym oddziaływaniem.</p>
50		Starosta Powiatu Uckermark Urząd ds. porządku i bezpieczeństwa publicznego – Pion ochrony przeciwpożarowej i ochrony ludności	<p>Pion Ochrony Przeciwpowodziowej i Ochrony Ludności/Służb Ratowniczych nie był zaznajomiony z całym programem. Udostępnione dokumenty nie odnoszą się w żaden sposób do wpływu na ochronę przeciwpożarową czy ochronę ludności.</p> <p>Dlatego nie można w tym zakresie dostarczyć żadnych informacji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Uwaga nie dotyczy konsultowanego dokumentu. Zakres dokumentu nie obejmuje działań związanych z ochroną ppoż. Wpływ na ludność został przeanalizowany z uwzględnieniem zakresu projektowanego dokumentu.</p>
51		Starosta Powiatu Uckermark Urząd Budownictwa i Nieruchomości	Brak uwag.	---

52	02.03.2023	Ministerstwo Ochrony Klimatu, Rolnictwa, Obszarów Wiejskich i Środowiska Meklemburgia-Pomorze Przednie	<p>Przy określaniu zakresu oceny, a w szczególności przestrzeni objętej oceną (obszaru, którego dotyczy ocena), nie uwzględniono Zalewu Odrzańskiego (Zalewu Szczecińskiego) wraz z Małym Zalewem oraz Morza Bałtyckiego, lub nie zostało to przedstawione w sposób rozpoznawalny. Bezsprzeczne jest, że rzeka Odra ma istotny wpływ na bilans wodny Zalewu Odrzańskiego, a więc tym samym również Małego Zalewu. Podobnie ujście Odry do Bałtyku m.in. przez Świnę wpływa znacząco na wody przybrzeżne i obszary morskie Bałtyku w rejonie ujścia Odry/Świny i Zatoki Pomorskiej. Poprzez Zalew Odrzański/Mały Zalew i Pianę Odry ma również wpływ na bilans wodny Zatoki Greifswaldzkiej.</p> <p>Kryterium oceny strategicznej oceny oddziaływania na środowisko są cele środowiskowe, które należy wskazać w zakresie oceny. Cele RDW (dobry stan ekologiczny/dobry potencjał ekologiczny wód powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych) oraz RDSM (ochrona, zachowanie i przywrócenie stanu środowiska morskiego) nie zostały wskazane jako istotne cele środowiskowe i uwzględnione w rozważaniach i ocenie w sposób kwalifikowany (w przeciwieństwie do celów ochronnych dyrektywy habitatowej (dyrektywa siedliskowa); Dyrektywy 92/43/EWG lub obszarów Natura 2000).</p> <p>Szeroko dostępne dane i informacje z planu gospodarowania wodami i działań w ramach RDW dla obszaru dorzecza Odry nie zostały przedstawione (lub nie w sposób rozpoznawalny) jako podstawa informacji i wykorzystane jako kryterium oceny dla możliwych oddziaływań na środowisko.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona i częściowo uwzględniona.</p> <p>W ramach SOOŚ dla KPŻ2030 przeanalizowano planowane inwestycje w odniesieniu do wpływu na poszczególne komponenty środowiska, w tym na cele środowiskowe JCWP. Odniesienie do celów środowiskowych zawarto w rozdziale dotyczącym analiz związanych z wpływem na wody powierzchniowe.</p> <p>Prognozę OOŚ uzupełniono o odniesienie się do obszarów morskich.</p> <p>W zakresie celów środowiskowych ocena została dokonana właśnie pod kątem tych parametrów, zgodnie z Metodą przyjętą na potrzeby MasterPlanów i Planów Gospodarowania Wodami.</p>
53			Brakuje systematycznej prezentacji i oceny	Uwaga wyjaśniona.

			<p>istotnych czynników oddziaływania związanych z urządzeniami na kształtowanie i rozwój składników dóbr chronionych, które mogą wynikać z RDW (np. ilości wód/charakterystyki odpływu; zanieczyszczenia chemiczne/substancje (w tym gospodarka/zarządzanie osadami); odpowiednie, istotne z punktu widzenia RDW składniki biotyczne (makrofity, fitoplankton, makrozoobentos, ryby)) lub nie są one przedstawione w sposób rozpoznawalny. Brakuje oceny tych czynników oddziaływania lub wynikających z nich (potencjalnych) oddziaływań na środowisko w oparciu o kryterium oceny RDW (zapewnienie/zagrożenie osiągnięcia celów (dobry stan ekologiczny/dobry potencjał ekologiczny); przestrzeganie zakazu pogarszania stanu wód, przestrzeganie obowiązku jego poprawy), lub nie jest to przedstawione w sposób rozpoznawalny. Brakuje lub nie przedstawiono w sposób rozpoznawalny informacji o tym, jakie cele RDW zostaną osiągnięte lub nie w związku z realizacją działań KPŻ 2030, z ewentualnymi wynikającymi z tego negatywnymi oddziaływaniami na wody przybrzeżne poniżej ujścia Odry i na obszary morskie Morza Bałtyckiego</p>	<p>Odniesienie do celów środowiskowych zawarto w rozdziale dotyczącym analiz związanych z wpływem na wody powierzchniowe.</p> <p>Potencjalne znaczące negatywne oddziaływania będą wynikały bezpośrednio z prowadzonych prac związanych z odbudową infrastruktury liniowej, będą mieć charakter krótkotrwały, lokalny ograniczony do odcinków podlegającym pracom związanym z modernizacją zabudowy regulacyjnej. Planowane działania nie będą powodować wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP. Planowane działania związane z dokończeniem inwestycji na stopniach wodnych w zakresie infrastruktury transportowej nie będą wpływać negatywnie na wody powierzchniowe oraz nie będą powodować wpływu na osiągnięcie celów dla JCWP.</p>
54			<p>Istotne czynniki oddziaływania, które mogą skutkować potencjalnymi (negatywnymi) wpływami na środowisko to np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmiany właściwości hydromorfologicznych odcinków wód płynących (i jednolitych części wód zgodnie z RDW) w wyniku przekształcenia („rewitalizacji”, budowy zastępczej, (znacznej) modyfikacji, nowej budowy) „budowli regulacyjnych” (ostrogi, regulacja przepływu, prostowanie cieku (?), zapory, itp.), 	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Odniesienie do celów środowiskowych zawarto w rozdziale dotyczącym analiz związanych z wpływem na wody powierzchniowe</p> <p>Kwestie związane z drożnością Odry na całej długości zostały uwzględnione w opracowaniu. Podkreślono, że w przypadku niektórych przedsięwzięć przywrócona zostanie drożność.</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - pogłębienie koryta rzeki (poprzez regulację przepływu lub koncentrację przepływu na środek cieku lub nurt) ze wzrostem prędkości przepływu i wpływem na kształtowanie koryta i brzegów cieku oraz gospodarkę osadów) które to mają przykładowo negatywny wpływ na - skład biotyczny (makrofity, fitoplankton, makrozoobentos, ryby), a tym samym także na - potencjał samooczyszczania wód płynących, a tym samym także na - np. zanieczyszczenie biogenne w wodach przybrzeżnych i obszarach morskich Morza Bałtyckiego, na które ma wpływ Odra, oraz - na stan/potencjał ekologiczny samych odcinków cieku (jednolitych części wód). <p>W rozważaniach nie uwzględniono ciągłości cieku Odry jako cechy istotnej i podstawowego warunku istnienia wędrownych gatunków ryb i innych organizmów wodnych.</p>	<p>W Prognozie OOŚ przy ocenie wpływu planowanych przedsięwzięć na środowisko zastosowane zostały analogiczne metodyki jak w przypadku ocen dokonanych w MasterPlanach i Planach gospodarowania wodami. Metodyki uwzględniają oddziaływanie na cele środowiskowe i wszystkie elementy oceny stanu. Zostały one zaakceptowane przez KE.</p>
55			<p>Ponadto prezentacja i analiza rozwiązań alternatywnych planu została ograniczona do wariantu zerowego (brak realizacji działań KPŻ 2030).</p> <p>I tak bardziej przyjazny dla środowiska (mniej emisyjny i bardziej przyjazny dla wód) może być podział przewozów towarowych w celu śródlądowego połączenia Zespołu Portów Morskich Szczecin-Świnoujście na z jednej strony np. zelektryfikowaną kolej, która nawet w SOOŚ jest przedstawiana jako bardziej przyjazna dla środowiska (mniejsza emisja) i z drugiej strony przyjazny dla wód rozwój żeglugi śródlądowej z</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się dla projektu programu. To dokument i jego zakres poddaje się ocenie. W związku z tym, że cel główny dokumentu dot. wzmocnienia roli transportu wodnego śródlądowego w kraju to nie da się go osiągnąć w inny sposób niż ten prezentowany w dokumencie. Rozwój kolei nie przyczyni się do wzmocnienia transportu wodnego śródlądowego w kraju.</p>

			<p>wykorzystaniem jednostek pływających dostosowanych do głębokości wody umożliwiających korzystne transporty statkowe (np. transport ciężkich towarów*). Nie było to przedmiotem rozważań. (* Zgodnie z prezentacją KPŻ 2030 transport ciężkich towarów, który z trudem lub wcale nie może być realizowany za pomocą innych środków transportu, takich jak droga/pojazd ciężarowy lub szyny/kolej, wymaga w pierwszej kolejności zwiększenia prześwitów pod infrastrukturą krzyżującą się z drogą wodną (mostami, rurociągami itp.), a nie zwiększenia głębokości zbiornika wodnego (pogłębienia koryta rzeki)). Dla (w wyniku prac budowlanych) zwiększenia głębokości (pogłębienia koryta) umożliwiającej pracę lodołamaczy w celu zapobiegania powodziom/ochronie przeciwpowodziowej (w wyniku spiętrzenia) również nie przeprowadzono i nie przedstawiono oceny rozwiązań alternatywnych (np. poprzez utworzenie/ponowne podłączenie wielkoskalowych obszarów retencyjnych (przeciwpowodziowych) w obszarze podpiętrzenia wód na odcinkach cieków pokrytych lodem).</p>	<p>Natomiast propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru została przedstawiona w prognozie dla KPŻ2030</p> <p>W SOOŚ przedstawiono i przeanalizowano szereg aspektów związanych z emisjami i zmianami klimatu, jest to jeden z obowiązkowych elementów Prognozy OOŚ.</p>
56		Powiat Barnim – Niższy Urząd Ochrony Przyrody	<p>Zasadniczo z punktu widzenia ochrony przyrody cele programu należy uznać za pozytywne, również w kontekście wzmacniania niskoemisyjnego transportu towarowego. OOŚ uwzględni transgraniczne obszary chronione, a więc także krajowe i międzynarodowe formy obszarów chronionych znajdujące się w powiecie Barnim. Szczegółowe wpływy na dobra chronione są rejestrowane i oceniane w toku odpowiednich procedur zatwierdzających, tym samym ze strony Niższego Urzędu ds. Ochrony Przyrody Powiatu Barnim nie ma zasadniczych zastrzeżeń do</p>	Organ przyjął opinię do wiadomości.

			przedsięwzięcia.	
57		Powiat Barnim – Niższy Urząd Rybacki	<p>Powyższa prognoza w żaden sposób nie rzuca światła na obecny szczególny stan rzeki Odry. W prognozie nie uwzględniono skutków masowego wymierania ryb w Odrze w 2022 roku (katastrofa na Odrze) w powiązaniu z zachowaniem i ochroną zasobów ryb.</p> <p>Zatrważająca jest prognoza w punkcie 5.3 - Wpływ na różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, obszary chronione - która zakłada, że wpływ działań budowlanych będzie negatywny na zwierzęta, w tym także ryby. Przyznaje się również, że wystąpi negatywne oddziaływanie w wyniku planowanych prac budowlanych nawet na obszary Natura 2000, tereny zalewowe i inne obszary. W dokumencie nie ma również mowy ani nie uwzględnia się ochrony chronionych gatunków ryb, przede wszystkim w okresach tarła, w powiązaniu z zachowaniem ich siedlisk.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona i częściowo uwzględniona.</p> <p>W SOOŚ dla KPŻ2030 uwzględniono wyniki monitoringu stanu środowiska, prowadzonego przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska.</p> <p>W kontekście rozdziału 5.3 uzupełniono bardziej szczegółowe odniesienia do wpływu na siedliska i gatunki. Należy nadmienić, iż zakres prac obejmuje jedynie modernizację istniejących obiektów.</p>
58			<p>Stwierdzenia zawarte w punkcie 5.1 prognozy - Wpływ na wody powierzchniowe - „...planowane działania nie będą wpływać negatywnie na wody powierzchniowe oraz nie będą powodować wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych określonych w RDW” są sprzeczne z ustaleniami dokonanymi w punkcie 5.3. dotyczącymi dość znacznych negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe oraz na różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny i obszary chronione.</p> <p>Co więcej, cała prognoza uzależnia możliwe oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć budowlanych od zachowania firm budowlanych w fazie realizacji, a cały projekt w podstawowym wydźwięku jest przedstawiany jako</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Rozdział poprawiono i dodano odpowiednie zapisy.</p> <p>W SOOŚ dla KPŻ2030 nie stwierdzono, że zachowanie dobrego stanu środowiska uzależnione jest od pracy potencjalnych firm budowlanych, wskazano jedynie działania minimalizujące na poszczególnych etapach.</p>

			<p>neutralny dla środowiska.</p> <p>Jako jedyny pozytywny wpływ na ryby i organizmy wodne wymienia się zastosowanie nowoczesnej przepławki na stopniu wodnym Ujście Nysy.</p>	
59			<p>Z punktu 5.9 - Wpływ na zasoby naturalne - wynika, że nie została w ogóle omówiona w kontekście zmian klimatycznych kwestia dostępności „zasobu woda”, który jest najbardziej dotknięty w tym projekcie.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Dodano zapisy związane z zasobami wodnymi.</p>
60			<p>W odniesieniu do rybackiego wykorzystania rzek/dróg wodnych należy zauważyć, że w prognozie w punkcie 5.7 - Wpływ na ludzi i dobra materialne - nie zostały uwzględnione ani przestrzenne ani czasowe ograniczenia dla rybołówstwa komercyjnego, ani dla wędkarzy rekreacyjnych.</p> <p>Ponieważ dalsza rozbudowa naturalnych dróg rzecznych (zwłaszcza Odry) jako szlaków transportowych w sensie rozwoju gospodarczego rynku żeglugowego nie jest możliwa bez dalekosiężnego i nieodwracalnego niszczenia istniejących obszarów przyrodniczych w rzekach i wokół nich, istnieją obawy z punktu widzenia rybołówstwa, że w przypadku realizacji działań budowlanych po stronie polskiej, można spodziewać się także poważnych negatywnych oddziaływań na populacje ryb w ciekach wodnych w strefie przygranicznej z Niemcami (Odra).</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona i wyjaśniona.</p> <p>Dodano właściwe zapisy odnoszące się do rybołówstwa komercyjnego i wędkarzy rekreacyjnych.</p> <p>Ponadto należy wskazać, że KPŻ2030 nie obejmuje perspektywy dalekosiężnej wykraczającej poza 2030 r. Stąd też należy uznać, że uwaga nie dotyczy omawianego dokumentu.</p> <p>Należy podkreślić, że zakres KPŻ2030 – jedynego kompleksowego planu transportowego dla sektora żeglugi śródlądowej w Polsce – obejmuje:</p> <p>a) zadania sektorowe mające na celu wzmocnienie sektora żeglugi śródlądowej w Polsce</p> <p>b) 11 działań inwestycyjnych (w tym 6 na Odrzańskiej Drodze Wodnej) polegających na modernizacji istniejącej, ponad 100-letniej infrastruktury hydrotechnicznej, której część ma status zabytku.</p> <p>Brak realizacji działań inwestycyjnych wskazanych w KPŻ2030 oznacza dalsze niszczeniem obiektów, co wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na walory estetyczne krajobrazu i może wiązać się z utratą korzyści środowiskowych, np. w zakresie możliwości przemieszczania się ryb i innych organizmów wodnych</p>

				(np. dzięki budowie nowoczesnej przepławki w ramach inwestycji na Ujściu Nysy). Zamknięta lista działań inwestycyjnych została wskazana w załączniku nr 1 do Programu.
61		Powiat Barnim - Urząd gospodarki nieruchomościami i administracji szkół, Wydział pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych, Niższy urząd łożwiecki, Niższy urząd budowy dróg, Niższy urząd ds. ruchu drogowego, Urząd ochrony konsumentów i zdrowia, Transport publiczny/ścieżki rowerowe, Niższy urząd ds. ochrony zabytków, Wydział rolnictwa, Wydział obrony cywilnej, Urząd katastralny, Niższy urząd ds. gospodarki wodnej, Niższy urząd ds. gospodarki odpadami, Niższy urząd ds. ochrony gleby, Usługi publiczne w zakresie gospodarki odpadami	Brak uwag.	---
62	28.02.2023	Biuro Zrzeszonych Stowarzyszeń Ochrony Przyrody Spójne z uwagami	Wystawienie transgranicznej SOOŚ do konsultacji społecznych już teraz zaskakuje. W uzasadnieniach do stwierdzeń zawartych w SOOŚ dotyczących skutków środowiskowych planowanej inwestycji w dużej mierze odwołano się do transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ)	Uwaga nieuwzględniona. Celem głównym KPŻ2030 jest wzmocnienie roli transportu wodnego śródlądowego w kraju poprzez realizację konkretnych inwestycji. KPŻ2030 jako

		społeczeństwa	<p>planowanego projektu pn. „1B.2 Prace modernizacyjne I i II etapu na granicznym odcinku rzeki Odry w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły”. Przeredagowana dokumentacja OOŚ została opublikowana w Niemczech już w okresie od 31.07. do 29.08.2019 r. Zazwyczaj najpierw przeprowadzana jest SOOŚ. Jej wyniki są następnie uwzględniane w kolejnych etapach planowania wraz z właściwą OOŚ. Wprawdzie podmiot realizujący projekt stwierdził w przeszłości, że w SOOŚ dla planu zarządzania ryzykiem powodziowym na Odrze (2. cykl 2016-2021) wskazano, że szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko powinna być przeprowadzona na etapie podejmowania decyzji o warunkach środowiskowych, ale niemiecka opinia publiczna nie miała możliwości wyrażenia swego stanowiska w ramach ówczesnej wersji SOOŚ. Dlatego wybrana teraz procedura nie wydaje się zgodna z prawem.</p>	<p>program rozwoju przygotowany dla sektora podlega procedurze sooś, wypełniając postanowienia polskiego prawa.</p> <p>Prawo nie określa które inwestycje i na jakim poziomie zaawansowania w przygotowaniu powinny składać się na zakres dokumentu.</p> <p>Przywołany plan zarządzania ryzykiem powodziowym stanowi odrębny dokument dla innego obszaru problemowego i zgodnie z prawem również podlegał sooś.</p> <p>Dlatego też przeprowadzana obecnie procedura jest zgodna z prawem.</p> <p>Należy wskazać, że w momencie w którym państwo narażone ocenia wpływ planowanego dokumentu jako potencjalnie oddziałujące na środowisko jej trytorium może wystąpić do strony pochodzenia z wnioskiem o przystąpienie do procedury.</p>
63			<p>Dotychczasowe środki podejmowane w ramach programu żegludowego były uzasadniane koniecznością ochrony przeciwpowodziowej (wymagana średnia głębokość wody 1,80 m w celu zapewnienia minimalnej głębokości zanurzenia dla lodołamaczy). Natomiast w odniesieniu do nieratyfikowanego przez Niemcy europejskiego porozumienia o głównych śródlądowych drogach wodnych o znaczeniu międzynarodowym (AGN) mówi się obecnie o ogólnej modernizacji systemu regulacji Odry granicznej dla statków o głębokości zanurzenia ewidentnie wynoszącej 2,50 m. Założenie takie nie zostało sformułowane w polsko-niemieckim porozumieniu o żegludzie z roku 2015. Odrzucić należy nawet założenie zapewnienia średniej głębokości wody na poziomie 1,80 m. W</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Zapisy dotyczące Porozumienia AGN zostały wskazane w rozdziale określającym ramy prawne, a nie w części dotyczącej celów i zakresu interwencji KPŻ2030.</p> <p>W ratyfikowanym przez Polskę w 2017 r. Porozumieniu AGN, Odrzańska Droga Wodna (E30) w całym swoim przebiegu jest drogą wodną o znaczeniu międzynarodowym.</p> <p>W związku z tym dokument strategiczny dla sektora transportu wodnego śródlądowego powinien zawierać powyższą informację.</p> <p>Celem KPŻ2030 nie jest przystosowanie Odry do wszystkich wymagań określonych w Porozumieniu AGN.</p>

		obliczu katastrofy ekologicznej, która wydarzyła się na Odrze latem 2022 r. opinia berlińskiego Instytutu Ekologii Słodkowodnej i Rybołówstwa Śródlądowego im. Leibniza (IGB) (komunikat prasowy z 12.09.2022 r.) stwierdza, że „z naukowego punktu widzenia decydujące znaczenie ma ochrona i odtworzenie rzeki i jej pozostałych, zbliżonych do naturalnych siedlisk - zamiast dalszego jej regulacji przy wykorzystaniu dodatkowych działań w zakresie inżynierii rzecznej”.	Zapisy KPŻ2030 dotyczące Porozumienia AGN zostaną zmodyfikowane tak, aby nie budziły wątpliwości co do zakresu programu.
64		OOŚ stwierdza, że nie należy spodziewać się żadnych znaczących i trwałych negatywnych skutków dla różnych podlegających ochronie elementów rzeki Odry i obszaru doliny Odry. Jedynie w fazie wykonywania prac budowlanych mogłoby dojść do wystąpienia ograniczonych lokalnie i przejściowych negatywnych skutków. Nie należy spodziewać się negatywnych oddziaływań transgranicznych. SOOŚ powołuje się na taką ocenę, nie wnosząc jednak żadnych nowych aspektów merytorycznych w porównaniu do OOŚ.	Uwaga wyjaśniona. W prognozie oddziaływania na środowisko dla KPŻ2030 przeanalizowano wpływ wszystkich inwestycji ujętych w Załączniku 1 do Programu na środowisko państw potencjalnie narażonych zgodnie z przepisami prawa i dostosowano wyniki tej oceny do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. W ocenie wzięto pod uwagę wyniki istniejących dotychczas dokumentów opracowanych dla poszczególnych inwestycji.
65		Ze względu na planowaną zmianę konstrukcji, długości i wysokości ostróg funkcjonujących już na określonych odcinkach granicznych rzeki Odry w przypadku powodzi należy spodziewać się dodatkowego podniesienia poziomu wody na Odrze w wąskich miejscach. Działania takie zwiększają w przypadku powodzi ryzyko zalania osiedli, infrastruktury i powierzchni użytkowych również po stronie niemieckiej.	Uwaga wyjaśniona. SOOŚ uzupełniono o odpowiednie stwierdzenia i analizy Zakres prac nie obejmuje pogłębienia koryta rzeki. W ramach Prognozy OOŚ analizowane jest zakres i planowane działania, które stanowią przedmiot prac KPŻ2030. Przytoczony w uwadze rodzaj prac nie dotyczy projektowanego dokumentu.
66		Przebudowa ostróg rzecznych wiąże się z koniecznością zmian koryta rzeki, a w szczególności pogłębienia środkowego kanału żeglugowego. W	Uwaga wyjaśniona.

		<p>przypadku niskiego stanu wody należy się liczyć również z obniżeniem poziomu wód gruntowych na terenach zalewowych (łęgach) również po stronie niemieckiej. Oznacza to nasilenie i wydłużenie okresów suszy. Zagrożenie takie jest szczególnie istotne, ponieważ w związku z ogólnymi zmianami klimatu prognozuje się nasilenie okresów suszy, którym należy odpowiednio zapobiegać podejmując odpowiednie działania renaturyzacyjne. Skutkiem tego może być obniżenie plonów na obszarach użytkowych terenów zalewowych, jak również znaczne pogorszenie warunków siedliskowych wód zalewowych, terenów podmokłych i lasów łęgowych. W związku z tym spodziewać się można niedopuszczalnego pogorszenia warunków spełnienia celów ochrony środowiska określonych przez odpowiednie dyrektywy UE również po stronie niemieckiej (Ramowa dyrektywa wodna, Dyrektywa siedliskowa, Dyrektywa ochrony ptactwa). Niedopuszczalną rzeczą jest fakt, że aspekty te nie zostały uwzględnione w SOOŚ/OOŚ.</p>	<p>Z raportu badań i obliczeń wykonanego na podstawie Aktualizacji koncepcji regulacji cieku Odry Granicznej wynika jednoznacznie, że podwyższenie zwierciadła wody przy wysokich i powodziowych stanach wód, jak i jego obniżenie w przypadku niżówek (będące naturalnym następstwem obniżenia dna) będzie niewielkie w stosunku do warunków, które panują na rzece w jej obecnym stanie, a realizacja inwestycji nie zwiększa ryzyka powodziowego oraz nie doprowadzi do znaczącego obniżenia się zwierciadła wód gruntowych, które mogłyby skutkować przesuszeniem terenów przybrzeżnych. Ponadto analiza wyników przeprowadzanych badań i wykonanych modeli wskazuje, że funkcjonowanie przebudowywanej zabudowy regulacyjnej nie wpłynie na aktualny ustrój hydrologiczny Odry. Wyniki analiz wykazały, że funkcjonowanie przebudowywanej zabudowy regulacyjnej nie wpłynie na wielkości przepływów oraz na dynamikę wezbrań i niżówek, a także na obniżenie poziomu wód gruntowych w międzywalu.</p>
67		<p>Argumentacja w odniesieniu do oddziaływania i wpływu planowanych działań na środowisko naturalne na granicznym odcinku Odry zakłada, że w tym samym czasie również po stronie niemieckiej realizowane będą prace w zakresie inżynierii rzecznej. Większość z nich znajduje się jednak dopiero we wczesnym stadium planowania i jednocześnie wywołuje kontrowersje społeczne. Niemiecki urząd ds. planowania przy Generalnej Dyrekcji Dróg Wodnych i Żeglugi rozpoczął w dniu 02.02.2021 r. procedurę ustalania zakresu analiz (scoping) koniecznych do wykonania oceny oddziaływania na środowisko „Koncepcji regulacji przepływu granicznego odcinka Odry”. Raport z</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Zgodnie z harmonogramem inwestycji w ramach Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o <i>wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim (ochrona przeciwpowodziowa, warunki przepływu i żeglugi)</i> podpisanej w Warszawie dnia 27 kwietnia 2015 r. zarówno modernizacja odcinków zabudowy regulacyjnej – etap II po stronie polskiej jak i niemieckiej ma termin zakończenia przewidziany w tym samym czasie tj. do roku 2028.</p>

		oceną oddziaływania środowiskowego nie został jeszcze opracowany i tym samym decyzja środowiskowa nie została jeszcze wydana. Zanim dojdzie do realizacji projektu, mogą upłynąć lata lub nawet dekady. OOS/SOOS w żaden sposób nie odnoszą się do tego, jakie skutki może wywołać znacznie przesunięta w czasie realizacja projektów po stronie polskiej i niemieckiej, np. w odniesieniu do ochrony przeciwpowodziowej, stanu wód gruntowych na terenie zalewowym, warunków spływu wody w rzece, morfologii koryta rzeki oraz warunków siedliskowych w rzece, na jej brzegach i na terenach zalewowych.	
68		Jak widać w rejonie prowadzenia aktualnych prac budowlanych etapu I na granicznym odcinku Odry, w trakcie realizacji prac wykonywane są rozległe wykopy i odstonięcia wcześniej zakrytych, a więc chronionych warstw gleby na brzegach i na terenach zalewowych. Wiadomym jest, że warstwy te są mocno zanieczyszczone i skażone metalami ciężkimi, substancjami organicznymi, itp.. Istnieje ryzyko, że zanieczyszczenia takie zostaną w znacznym stopniu uwolnione, przemieszczą się wraz z wodą rzeczną na terytorium Niemiec i spowodują znaczne skażenie terenów użytkowych i siedlisk po stronie niemieckiej szkodliwymi substancjami. SOOS/OOS nie uwzględniają tego aspektu w wystarczającym stopniu.	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Podmiot odnosi się do inwestycji już realizowanej nie będącej przedmiotem rozważań projektu Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030.</p>
69		Planowane działania doprowadzić mają do zwiększenie prędkości przepływu wody w środkowym biegu rzeki, co doprowadzi do zmniejszenia wymiany wody w zatoczkach ostróg i do zwiększenia odkładania się w nim osadów. W dłuższej perspektywie może to doprowadzić do zamulenia i uniformizacji siedlisk nadbrzeżnych, a tym samym do utraty różnorodności biologicznej	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Planowane w KPŻ2030 przedsięwzięcia nie stanowią nowej zmiany w środowisku i nie należy spodziewać się istotnych oddziaływań na poszczególne komponenty.</p>

			również po stronie niemieckiej. Jest to sprzeczne z celami wyżej wymienionych dyrektyw UE. Aspekt ten w ogólnie nie stanowi przedmiotu OOŚ/SOOS.	
70			Stopnie wodne przy niskich spływach wody w Odrze w lecie, jako reaktory hodowlane dla przyszłych zakwitów glonów i masowej śmiertelności ryb, zasadnicze naruszenie art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej Natura 2000	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Przedmiotowa uwaga nie dotyczy konsultowanego dokumentu.</p> <p>Zakres dokumentu nie dotyczy budowy stopni wodnych. W ramach KPŻ2030 planowana jest tylko modernizacja istniejących obiektów.</p>
71	14.03.2023	Frankfurt nad Odrą	<p>Urząd wodny niższego stopnia żąda szczegółowego zbadania wpływu nowych i modernizowanych konstrukcji regulacyjnych na Odrze na poziom wody, odpływ przeciwpowodziowy, poziomy wód gruntowych oraz na florę i faunę nad Odrą i w Odrze.</p> <p>Skutki działań regulacyjnych na gospodarkę wodną i przyrodę we Frankfurcie nad Odrą wynikają głównie z możliwej zmiany poziomu wody i powiązanych z tym konsekwencji. Zasadniczo z nauki o gospodarce wodnej wiadomo, że budowa ostróg zwęża przekrój przepływu wody. Powoduje to podniesienie się poziomu wody i koncentrację przepływu. W rezultacie zwiększa się naprężenie ścinające dna, co prowadzi do ograniczonego pogłębienia dna. Pogłębienie dna powoduje z kolei spadek poziomu wody i odpowiednią redukcję naprężenia ścinającego dna. Tworzy się nowa równowaga między poziomem wody a dnem przy większej głębokości wody. Ponieważ woda gruntowa koresponduje z poziomem wody w Odrze, taki spadek poziomu wody prowadzi do zmniejszenia się poziomu wód gruntowych, co z kolei ma negatywne oddziaływanie na florę i faunę nad Odrą, na przykład na obszarach zalewowych.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W soos został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPŻ2030.</p> <p>Planowane w ramach KPŻ2030 przedsięwzięcia nie stanowią nowej zmiany w środowisku. Inwestycje dotyczą istniejących już obiektów.</p>

			<p>Wspomniany raport o ocenie skutków środowiskowych dla prac modernizacyjnych 1B.2 poziom I i poziom II na Odrze granicznej z maja 2018 r. wykazuje na podstawie obliczenia modelowego o okresie symulacji 40 lat na wdrożenie działań regulacji przepływu na Odrze granicznej wzrost poziomu wody o kilka cm w całym zakresie odpływu. Pozostaje to w sprzeczności z wyżej wymienionymi twierdzeniami dotyczącymi wpływu konstrukcji regulacyjnych ostróg zgodnie z ogólną podstawową wiedzą w zakresie gospodarki wodnej. Tym samym transgraniczna strategiczna ocena skutków środowiskowych dla „Krajowego Programu Żeglugi do roku 2030” w Polsce, która bazuje na raporcie oceny skutków środowiskowych dla prac modernizacyjnych 1B.2 poziom I poziom II na Odrze granicznej z maja 2018, nie jest wystarczająco przekonująca.</p> <p>Konieczne jest bardziej szczegółowe naukowe badanie wpływu nowych i zmodernizowanych konstrukcji regulacyjnych na Odrze na poziom wody na Odrze, na odpływy przeciwpowodziowe, na poziomy wód gruntowych oraz na florę i faunę nad Odrą i w Odrze.</p>	
72			<p>Z punktu widzenia wsparcia gospodarczego w zakresie rozbudowy drogi wodnej Odry należy uwzględnić zwłaszcza aspekt turystyki i doświadczania natury oraz zapewnienie ich kontynuowania. Z rzeki korzystają użytkownicy łodzi sportowych, uczestnicy rejsów i lokalne statki wycieczkowe. Wraz z mariną Winterhafen i przystanią przy Holzmarkt utworzono infrastrukturę dla turystyki wodnej, która przy odpowiednim stanie wód na Odrze jest użytkowana i może być jeszcze intensywniej wykorzystana. Zakłady</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Odra stanowi najważniejszy szlak żeglugowy wykorzystywany do transportu ładunków w Polsce (zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w Polsce). Jej rola podkreślona jest w dokumentach strategicznych w Polsce, przyjętych przez polski Rząd – Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku.</p>

			<p>produkcyjne miasta nie mają obecnie perspektyw, aby mogły korzystać z rozbudowy rzeki. We Frankfurcie nad Odrą nie ma przedsiębiorstw, które korzystałyby z rzeki w celu transportu towarów od nich i do nich. Także w przyszłości nie jest planowany rozwój przemysłowy w pobliżu Odry z uwzględnieniem transportu drogą wodną.</p> <p>Dlatego z punktu widzenia wsparcia gospodarczego koncentrujemy się na zabezpieczeniu znaczenia Odry dla turystyki i rekreacji w naturze. Takie formy wykorzystania rzeki w związku z planowaną rozbudową Odry nie powinny podlegać ograniczeniom i w dalszej perspektywie powinny zostać zabezpieczone.</p>	<p>Realizacja założeń KPŻ2030 pozytywnie wpłynie na rozwój turystyki wodnej. W KPŻ zawarto wyjaśnienia w zakresie możliwości wykorzystania Odry do transportu ładunków oraz celów turystycznych, potwierdzone statystykami i obecnym funkcjonowaniem Odry w zakresie tych dwóch rynków. Zmodernizowane obiekty wpływają na poprawę krajobrazu.</p> <p>Planowane w ramach KPŻ2030 przedsięwzięcia swoim zakresem obejmują modernizację istniejącej infrastruktury, odniesienia do turystyki i wpływu planowanych działań na jej rozwój zostaną dodane do Prognozy OOŚ.</p>
73		Uwagi społeczeństwa	<p>Dokumenty dostępne w języku niemieckim nie są dla mnie we wszystkich swoich punktach zrozumiałe z powodu niedostatecznej jakości tłumaczenia niektórych fragmentów. Odnosi się to również do pliku „4. Nietechniczne streszczenie OOŚ dla NSP2030_DE.pdf”. Wbrew temu, co sugeruje tytuł „Streszczenie bez użycia specjalistycznego języka”, w tekście posłużono się dużą ilością specjalistycznych pojęć. Nie wszystkie użyte skróty są w tekście wyjaśnione. Często niepoprawna gramatyka oraz ewidentnie błędne lub odbiegające od przyjętych standardów tłumaczenie niektórych terminów dodatkowo utrudnia zrozumienie. To sprawia, że moje prawo do wyrażenia stanowiska jako zainteresowanej strony jest ograniczone.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Dokumenty przekazane do opinii społeczeństwa RFN zostały przetłumaczone przez specjalistyczną firmę tłumaczeniową i podlegały dodatkowej weryfikacji językowej.</p> <p>Liczba zgłoszonych uwag w ramach konsultacji oraz ich jakość – szczegółowość wskazują na brak problemu z odniesieniem się do dokumentów.</p>
74		Uwaga społeczeństwa	<p>Planowane przedsięwzięcia prowadzą do pogorszenia życiowej przestrzeni jaką jest rzeka dla wielu zwierząt i roślin. W obliczu ekologicznej katastrofy, która miała miejsce w lecie 2022 r., należy zrobić wszystko co się da i co jest konieczne aby warunki dla życia na Odrze się mogły odrodzić</p>	<p>Uwaga przyjęta do wiadomości.</p> <p>Strona Polska podziela uwagę, że należy dołożyć wszelkich starań by zapobiegać wystąpieniu sytuacji na Odrze z sierpnia 2022 r.</p>

			oraz aby taki sam los nie spotkał innych, polskich rzek.	
75	16.02.2023		Prowadzę firmę turystyczną nad Odrą w Kienitz, a od sierpnia 2022 roku większość naszych gości nie przyjechała. Dalsza, nielegalna rozbudowa Odry spowoduje pogorszenie warunków dla siedlisk przez co moja karczma „Naturerlebnishof Uferloos” może upaść. Prowadzę kampanię od wielu lat na rzecz zdrowej przyrody i środowiska w Kotlinie Freierwaldzkiej.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Uwaga nie dotyczy konsultowanego dokumentu.</p>
76	27.02.2023	<p>Kraj Związkowy Brandenburgia</p> <p>Krajowy Urząd ds. Górnictwa, Geologii i Surowców</p>	<p>Zezwolenia na działalność górnictwa/tereny objęte ograniczeniami budowlanymi</p> <p>W południowej części obszaru przedsięwzięcia w pobliżu rzeki Odry znajduje się teren stanowiący własność kopalni „Wellmitzer Lagune (31-0023)”, na którym posiadacz zezwolenia na działalność górnictwa może prowadzić działalność w zakresie poszukiwania i wydobywania znajdujących się na tym terenie złóż zasobów naturalnych „węglowodorów w stanie ciekłym i gazowym”.</p> <p>W pobliżu rzeki Odry znajduje się także teren stanowiący własność kopalni „Wellmitz (31-0163)”, na którym posiadacz zezwolenia na działalność górnictwa może prowadzić działalność w zakresie poszukiwania i wydobywania znajdujących się na tym terenie złóż zasobów naturalnych „węgla brunatnego”.</p> <p>Na obszarze planowanym znajduje się ponadto teren stanowiący własność kopalni „Vogelsang (31-046)”, na którym posiadacz zezwolenia na działalność górnictwa może prowadzić działalność w zakresie poszukiwania i wydobywania znajdujących się na tym terenie złóż zasobów naturalnych „żwiru i piasków żwirowych do produkcji kruszyw</p>	<p>Organ przyjął stanowisko do wiadomości oraz przedstawione w nim dane dotyczące terenów objętych działalnością górnictwa w RFN.</p>

			<p>betonowych”.</p> <p>W obrębie terenu kopalni „Vogelsang (31-0046)” wyznaczono zgodnie z prawem obszar objęty ograniczeniami budowlanymi dla piasku żwirowego „BBG Vogelsang (7017)”.</p> <p>Obszary objęte ograniczeniami budowlanymi wyznacza się na podstawie przepisów § 107-109 federalnej ustawy o działalności górniczej (BBergG). W obrębie obszarów objętych ograniczeniami budowlanymi pozwolenie lub zgodę na budowę, rozbudowę, modyfikację lub zmianę użytkowania obiektów budowlanych lub pozwolenie obejmujące powyższe wydaje się wyłącznie za zgodą LBGR (§ 108 BBergG).</p> <p>Urząd może odmówić wydania pozwolenia/zgody wyłącznie w przypadku, gdy obiekt budowlany utrudniałby prowadzenie działalności górniczej.</p> <p>Ponadto w pobliżu rzeki Odry znajduje się teren stanowiący własność kopalni „Kietz (31-0022)”, na którym posiadacz zezwolenia na działalność górniczą może prowadzić działalność w zakresie poszukiwania i wydobywania znajdujących się na tym terenie złóż zasobów naturalnych „węglowodorów w stanie ciekłym i gazowym”.</p> <p>W północnej części obszaru przedsięwzięcia w pobliżu rzeki Odry znajduje się teren stanowiący własność kopalni „Hohensaaten (31-0048)”, na którym posiadacz zezwolenia na działalność górniczą może prowadzić działalność w zakresie poszukiwania i wydobywania znajdujących się na tym terenie złóż zasobów naturalnych „żwiru i piasków żwirowych do produkcji kruszyw betonowych”.</p> <p>W północnej części obszaru przedsięwzięcia w pobliżu rzeki Odry znajduje się ponadto teren</p>	
--	--	--	---	--

		<p>stanowiący własność kopalni „Stolper Bogen (31-0038)”, na którym posiadacz zezwolenia na działalność górnictw może prowadzić działalność w zakresie poszukiwania i wydobywania znajdujących się na tym terenie złóż zasobów naturalnych „żwiru i piasków żwirowych do produkcji kruszyw betonowych oraz skał twardych do produkcji małaformatowych elementów budowlanych ściennych”.</p> <p>Tytuł własności do składników majątkowych został przyznany kopalni przez państwową komisję ds. zasobów mineralnych NRD na podstawie badania geologicznego złóż, a następnie potwierdzony na podstawie postanowień porozumienia. W tym przypadku chodzi o zachowany tytuł własności kopalni w rozumieniu przepisów § 149 ust. 1 zdanie 1 pkt 1 i nast. w związku z § 151 federalnej ustawy o działalności górnictw (BBergG). Posiadany przez kopalnię tytuł własności jest nieograniczony w czasie.</p> <p>W przykładu własności kopalni chodzi o ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości.</p> <p>Do własności górnictw zastosowanie mają odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego obowiązujące dla gruntów, np. w zakresie przeniesienia własności lub obciążenia prawem. Istotne naruszenie praw wynikających z praw własności kopalń przez przedsięwzięcie o charakterze konkurencyjnym do kopalni może skutkować dochodzeniem przez właściciela prawa roszczeń odszkodowawczych.</p> <p>Sam tytuł własności kopalni nie pozwala jeszcze jego posiadaczowi na prowadzenie działalności wydobywczej, w tym rozpoczęcie działalności wydobywczej. Prowadzenie takich prac jest</p>	
--	--	--	--

		<p>dozwolone dopiero po uzyskaniu oddzielnego zatwierdzenia planów przedsiębiorstwa górniczego przez organ właściwy w sprawach działalności górniczej. Dopiero w procedurze planowania działalności operacyjnej zostanie zatem podjęta decyzja co do zakresu, w jakim roboty planowane przez przedsiębiorstwo górnicze mogą być wykonywane.</p> <p>Pola górnicze „Wellmitzer Lagune (31-0023)”, „Wellmitz (31-0163)”, „Kietz (31-0022)”, „Hohensaaten (31-0048)” i „Stolper Bogen (31-0038)” oraz obszary objęte ograniczeniami budowlanymi dla piasku żwirowego „BBG Vogelsang (7017)” i „BBG Hohensaaten (7019)” znajdują się wprawdzie w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru przedsięwzięcia, a obszar zagospodarowania przestrzennego obejmuje w minimalnym stopniu pole górnicze „Vogelsang (31-0046)”, ale zgodnie z obecnym stanem wiedzy nie przewiduje się negatywnych skutków dla pól górniczych, o których mowa powyżej, i obszarów objętych ograniczeniami budowlanymi.</p>	
77		<p>Nadzór nad działalnością górniczą/kopalnictwo:</p> <p>Na przedstawionym obszarze będącym przedmiotem analizy znajdują się obszary, które wykorzystuje aktywna kopalnia odkrywkowa podlegająca nadzorowi nad działalnością górniczą. Chodzi o następującą kopalnię odkrywkową Hohensaaten (numer zakładu h02) należącą do Sand + Kies Union GmbH Berlin-Brandenburg z siedzibą w Berlinie.</p> <p>Kopalnia odkrywkowa piasku żwirowego prowadzi działalność wydobywczą na podstawie głównego planu operacyjnego zatwierdzonego zgodnie z</p>	<p>Organ przyjął stanowisko do wiadomości.</p> <p>Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym przewiduje udział społeczeństwa w ramach konsultacji publicznych oraz uwzględni opinię organów. Dlatego też każdy ma prawo do wyrażania opinii.</p>

		<p>przepisami § 52 BBergG.</p> <p>W przypadku, gdyby planowane przedsięwzięcia wywierały wpływ na zatwierdzoną granicę planu operacyjnego lub przedsięwzięcia planowane w tym programie miały miejsce w strefie przygranicznej planu operacyjnego (aktualna granica głównego planu operacyjnego kopalni odkrywkowej Hohensaaten w bezpośrednim sąsiedztwie dorzecza „Starej Odry”), do procedury uczestnictwa należy włączyć podmiot eksploatujący kopalnię odkrywkową.</p> <p>Eksploracja kopalni odkrywkowej wymaga ponadto zgody LBGR. Według obecnego stanu wiedzy nie przewiduje się zaprzestania działalności wydobywczej w najbliższej przyszłości.</p>	
78		<p>Wody podziemne</p> <p>Oddziaływanie na wody podziemne, o którym mowa w dokumentacji, obejmuje możliwe zanieczyszczenia w wyniku awarii pojazdów lub maszyn budowlanych i podwyższenie stanu wód podziemnych na obszarze przedsięwzięcia.</p> <p>W przedłożonej dokumentacji brak jest informacji o tym, czy i w jakim stopniu poszczególne roboty budowlane ingerują w podłoże. W konsekwencji nie można stwierdzić, czy w określonych częściach obszaru przedsięwzięcia należy spodziewać się wystąpienia wód podziemnych o silnym napięciu w warunkach artezyjskich.</p> <p>Zgodnie z oceną Wydziału Hydrogeologii LBGR nie występuje takie oddziaływanie na podłoże, które może prowadzić do odprowadzania wód głębinowych geogenicznych solankowych.</p> <p>Wydział Hydrogeologii LBGR ocenia, że realizacja planowanych działań nie stwarza zagrożenia dla</p>	<p>Organ przyjął stanowisko do wiadomości.</p>

			ochrony wód podziemnych, o ile zostaną podjęte środki w celu ochrony przed awariami i usuwania możliwych zanieczyszczeń.	
79			<p>Kopalnia otworowa</p> <p>Na terenie sąsiadującym z obszarem przedsięwzięcia znajduje się kilka starych otworów wiertniczych. Co do zasady nie zezwala się na nadbudowę pojedynczego odwiertu. Odwiert musi być dostępny na potrzeby prac konserwacyjnych i serwisowych lub, w przypadku awarii (!), musi być dostępny przy wykorzystaniu odpowiednio dużego urządzenia wiertniczego. Należy zachować minimalną odległość do odwiertu wynoszącą 25 m. Punkty wiertnicze należy ponadto traktować jako obszary wcześniej zanieczyszczone, a w szerszym kontekście nie można wykluczyć występowania zróżnicowanych warunków pod względem stabilności w wyniku późniejszych obsunięć.</p> <p>Zgodnie z aktualną oceną przedsięwzięcie nie będzie wywierać bezpośredniego wpływu na odwierty.</p>	<p>Organ przyjął stanowisko do wiadomości.</p> <p>Informacje zawarte w stanowisku zostaną przekazane do Inwestora.</p>
80			<p>Geologia gleby:</p> <p>Jak wynika z aktualnej mapy obszarów bagiennych (MoorFIS 2021) na obszarze przedsięwzięcia i w jego sąsiedztwie znajdują się rozległe obszary bagienne ziemne i mułowe (por. http://www.geo.brandenburg.de/boden).</p> <p>Powyższe uwarunkowania należy odpowiednio uwzględnić w planowanym przedsięwzięciu.</p>	<p>Organ przyjął stanowisko do wiadomości.</p> <p>Informacje zawarte w stanowisku zostaną przekazane do Inwestora.</p>
81			<p>Zabezpieczenie dostaw surowców</p> <p>Na obszarze planowanego przedsięwzięcia i w jego sąsiedztwie znajduje się obszar zastrzeżony na potrzeby zabezpieczenia dostaw surowców Lunow-</p>	<p>Organ przyjął stanowisko do wiadomości.</p> <p>Informacje zawarte w stanowisku zostaną przekazane do Inwestora.</p>

			<p>West oraz obszary nadrzędne Lunow-Wschód i Eisenhüttenstadt na potrzeby wydobywania surowców płytko zalegających (w tym przypadku piasków żwirowych).</p> <p>Planowane działania nie powinny ograniczać w żaden sposób wydobywania surowców w przyszłości.</p>	
82			<p>Geologia:</p> <p>Dane geologiczne można uzyskać za pośrednictwem serwisu internetowego LBGR.</p> <p>Ponadto zwracamy uwagę na obowiązek zgłoszenia, powiadomienia lub udzielenia informacji w związku z wszelkimi planowanymi odwiertami lub badaniami geofizycznymi. (§ 8 i nast. ustawy o badaniach geologicznych gruntów państwowych oraz o przekazywaniu, zabezpieczeniu i publicznym udostępnianiu danych geologicznych na potrzeby wykonywania zadań publicznych (Geologiedatengesetz (GeolDG)).</p>	<p>Organ przyjął stanowisko do wiadomości.</p> <p>Informacje zawarte w stanowisku zostaną przekazane do Inwestora.</p>
83	01.03.2023	Federalne Ministerstwo Środowiska, Ochrony Przyrody, Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Konsumentów	<p>BMUV z zadowoleniem odnotowuje fakt, że zgodnie z celami planu działania NAIADES III w ramach UE stworzone zostaną sprzyjające warunki dla rozwoju żeglugi śródlądowej, w szczególności w celu zwiększenia wolumenu ładunków transportowanych europejskimi rzekami i kanałami oraz ułatwienia przejścia na środki żeglugi śródlądowej o zerowej emisji do 2050 r. Niemniej jednak plany i działania na rzecz wzmocnienia żeglugi śródlądowej muszą być zgodne z innymi celami, takimi jak ochrona środowiska i przyrody.</p>	<p>Organ popiera opinię Federalnego Ministerstwa Środowiska, Ochrony Przyrody, Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Konsumentów.</p>

			<p>W dokumentacji dotyczącej Programu Żeglugowego wskazuje się, że jedynym projektem inwestycyjnym Programu, wymagającym oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, jest projekt „Modernizacja zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej etap II”. Ocena skutków związanych z realizacją przewidzianych w nim działań wykazała, że skutki w kontekście transgranicznym nie będą znaczące i że ze względu na ich charakter i zakres nie będą stanowić zagrożenia dla dóbr chronionych po stronie niemieckiej. Przedstawiona ocena oddziaływania na środowisko lub wynikająca z niej decyzja w sprawie warunków środowiskowych przedsięwzięcia są przedmiotem toczących się postępowań sądowych i – zgodnie z informacjami przekazanymi przez stronę polską – mają zostać poddane ponownej rewizji. Strona niemiecka (kraj związkowy Brandenburgia, stowarzyszenia ochrony środowiska) szeroko wyjaśniła w pismach odwoławczych i skargach, że znaczące skutki dla środowiska w kontekście transgranicznym są możliwe i wymagają one odpowiednio szczegółowego zbadania. Wobec powyższego BMUW nie jest w stanie przedstawić ostatecznego stanowiska w sprawie skutków realizacji tego projektu dla środowiska w kontekście transgranicznym.</p>	
--	--	--	---	--

84			<p>W dokumentacji dotyczącej Programu Żeglugowego pomija się zjawisko śmiertelności ryb na dużą skalę, które miało miejsce na Odrze w lecie 2022 r. BMUW uważa, że konieczne jest uwzględnienie nowych uwarunkowań i tym samym dokonanie ponownej rewizji wstępnej wersji Programu. Z dokumentu nie wynika bowiem, jaki wpływ Program będzie wywierać na obecnie poważnie zniszczony ekosystem Odry, w szczególności pod względem skutków w kontekście transgranicznym.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>W sooś został zbadany wpływ na poszczególne elementy środowiska, jak również wpływ skumulowany na cały ekosystem, uwzględniając odpowiedni poziom szczegółowości, dopasowanym do zawartości projektu KPŻ2030.</p>
----	--	--	---	--